

Funded by
the European Union

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการประเมินความเปราะบางของชุมชนเมือง

ต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

เมืองไทนดั่ว อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

Funded by
the European Union

บทนำ

การพัฒนาเมืองเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงเพื่อคาดหวังว่าจะดีกว่า ซึ่งการพัฒนาย่อมมีผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมืองที่ไม่ได้มีการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม ย่อมทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไร้ทิศทางและก่อให้เกิดปัญหาต่างๆตามมา เช่น ระบบนิเวศไม่เหมาะสม ทิศทางการไหลของน้ำมีการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างพื้นฐานของเมืองไม่เพียงพอและไม่มีประสิทธิภาพ และเมื่อได้ผนวกกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในสถานการณ์ปัจจุบันที่คาดการณ์ล่วงหน้าได้ยาก และที่สำคัญเมืองยังมีการพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ ตามแผนการพัฒนาในแต่ละระดับ ซึ่งหากแผนการพัฒนาเหล่านั้นไม่ได้ให้ความสนใจต่อการบริหารจัดการที่ดินและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างเหมาะสม ย่อมส่งผลกระทบต่อคน กลุ่มคน ชุมชน และเมืองตามไปด้วย

การประเมินความเปราะบางของชุมชนเมืองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เมืองโตนครดาวน์ อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง ครั้งนี้ จึงเป็นโอกาสได้มีโอกาสได้ศึกษาบริบท แผนยุทธศาสตร์ การวางแผนรับมือของแต่ละภาคส่วนของเมือง ทั้งนี้เพื่อรับทราบข้อดีข้อด้อยของเมือง ในการวางแผนการรับมือในระยะต่อไป

ดังนั้นข้อมูลที่ได้จากการประเมินครั้งนี้ คณะทำงานโครงการจึงขอขอบคุณทุกๆคน ทุกๆฝ่ายที่ได้ให้ความร่วมมือในการเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา โดยผลการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นจุดเริ่มที่มีการคำนึงถึงการใช้ประโยชน์ที่ดิน การวางโครงสร้างพื้นฐาน การให้ความสนใจต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในการวางแผนพัฒนาเมืองอย่างสมดุล

คณะทำงาน

Funded by
the European Union

สารบัญ

ส่วนที่	หน้า
1 ชื่อการศึกษา	1
2 ข้อมูลทั่วไป	1
2.1 ข้อมูลพื้นที่	1
2.2 ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ	3
2.3 การปกครอง	6
2.4 ประชากร	6
2.5 สภาพสังคม	7
2.6 การสาธารณสุขและการบริการ	8
2.7 ระบบเศรษฐกิจ	9
2.8 การท่องเที่ยว	12
2.9 อาชีพ	13
2.10 ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน	13
3 ความสำคัญพื้นที่การศึกษา	14
3.1 พื้นที่ศึกษาและกลุ่มเป้าหมาย	14
3.2 แผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน	18
3.3 ที่มาและความสำคัญของชุมชน	18
4 วิธีการประเมินความเปราะบาง การเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล	19
5 ผลการศึกษาและสิ่งที่ค้นพบ	20
6 สรุปผลการศึกษา ข้อเสนอแนะ	76

Funded by
the European Union

ส่วนที่ 1 ชื่อการศึกษา โครงการศึกษาประเมินความเปราะบางของชุมชนเมืองโตนดด้วนต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปตำบลโตนดด้วน

2.1.ข้อมูลพื้นที่

ที่มาของชื่อ “โตนดด้วน”

เหตุที่ชื่อว่า “โตนดด้วน” ก็เพราะพื้นที่ของตำบลโตนดด้วน มีทรัพยากรที่มีความสมบูรณ์ เหมาะแก่การเจริญเติบโตของพืชนานาชนิด และในพืชจำนวนพืชเหล่านี้ก็มีต้นตาล(โตนด) ซึ่งมีพื้นที่ขนาดใหญ่มากเมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่ข้างเคียง ชาวบ้านจึงเรียกว่า บ้านโตนด ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง และได้จัดตั้งเป็นตำบล จึงมีการเรียกที่ผิดเพี้ยนไปจากเดิมเป็น "โตนดด้วน" ตั้งแต่นั้นมา

ข้อมูลทั่วไป

เทศบาลตำบลโตนดด้วน ได้รับการจัดตั้งจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลโตนดด้วน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง เป็นเทศบาลตำบลโตนดด้วน ลงวันที่ 29 กรกฎาคม 2552 ซึ่งมีผลตั้งแต่วันที่ 31 กรกฎาคม 2552 เป็นต้นไป เทศบาลตำบลโตนดด้วนเป็นตำบลหนึ่งในจำนวน 12 ตำบลของอำเภอควนขนุน ซึ่งปัจจุบันแยกการปกครองออกเป็น 11 หมู่บ้าน มีอาณาเขตพื้นที่อยู่ติดกับท้องถิ่นใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	เทศบาลตำบลควนขนุน	อำเภอควนขนุน	จังหวัดพัทลุง
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลพนมวัง	อำเภอควนขนุน	จังหวัดพัทลุง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลมะกอกเหนือ	อำเภอควนขนุน	จังหวัดพัทลุง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลดอนทราย	อำเภอควนขนุน	จังหวัดพัทลุง

Funded by
the European Union

โดยตำบลโตนดด้วนตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอควนขนุน อยู่ในเขตการปกครองของอำเภอควนขนุน ห่างจากตัวอำเภอยะยะทาง 5 กิโลเมตร และห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 17 กิโลเมตร ตำบลโตนดด้วนมีพื้นที่ประมาณ 35.32 ตารางกิโลเมตร เนื้อที่ 18,255 โดยมีพื้นที่แยกเป็นรายหมู่บ้านดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	เนื้อที่อันดับ
1	ไสคำ	11
2	โคกโดน	1
3	หนองฟ้าผ่า	3
4	ป่าตอ	10
5	วังจระเข้	6
6	หนักกุน	7
7	โคกโพธิ์	5
8	ไสโดน	8
9	โตนดด้วน	4
10	ดินคลอง	9
11	ไสเหริยง	2

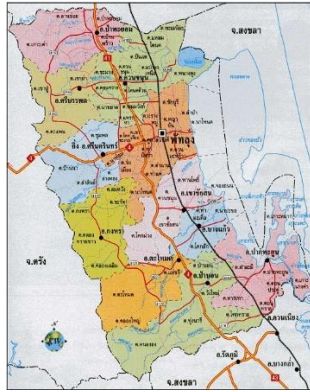
ลักษณะภูมิประเทศ	สภาพพื้นที่ทั่วไปของตำบลโตนดด้วนที่ราบลุ่ม มีลำห้วย คลอง และสระน้ำกระจายตามพื้นที่ จึงเหมาะแก่การทำการเกษตร
ลักษณะภูมิอากาศ	สภาพอากาศทั่วไปของเขตพื้นที่ตำบลโตนดด้วนอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมที่พัดปกคลุมประจำฤดูกาลทำให้ปีหนึ่งมีเพียง 2 ฤดูกาล
ฤดูร้อน	เริ่มต้นระหว่างเดือนมีนาคม-กลางเดือนกันยายน อากาศร้อนจัดและแล้งจัดติดต่อกันเป็นเวลานานความชื้นในอากาศมีน้อยและมีพายุฤดูร้อนเป็นบางช่วงที่มีคลื่นความร้อนปกคลุม
ฤดูฝน	เริ่มต้นระหว่างเดือนกันยายน-มีนาคม อากาศร้อนและมีพายุลมฝนฟ้าคะนองลมแรงและมีภาวะฝนทิ้งช่วงในบางช่วง
ลักษณะของดิน	สภาพดินในเขตตำบลโตนดด้วนจำนวน ร้อยละ 90 มีลักษณะเป็นดินร่วนปนทรายจึงไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ พื้นที่เหมาะแก่การทำการเกษตรและเพาะปลูกข้าว

Funded by
the European Union

แผนที่ตำบลโตนดด้วนอำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

2.2.ข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

ทรัพยากรน้ำ

แหล่งน้ำที่สำคัญในเขตเทศบาล ได้แก่ คลองท่า
แนะ เหมือนน้ำไคควน บ่อบาดาล (น้ำประปาเทศบาลตำบล
ควนขนุน) ประปาป่าตอ ประปาโคกวา และบ่อน้ำตื้น

ลุ่มน้ำที่สำคัญ

- 1) ลุ่มน้ำคลองป่าพะยอม ครอบคลุมพื้นที่อำเภอป่าพะยอมเป็นส่วนใหญ่ อำเภอควนขนุนบางส่วน ไหลลงทะเลสาบสงขลาที่พุมควนเครื่อง มีความยาวประมาณ 33 กิโลเมตร ลำน้ำที่สำคัญได้แก่คลองป่าพะยอม คลองปันแต

Funded by
the European Union

- 2) ลุ่มน้ำคลองท่าแนะ ครอบคลุมพื้นที่อำเภอศรีบรรพตและอำเภอกวนขนุน เป็นส่วนใหญ่ อำเภอศรีนครินทร์และอำเภอเมืองบางส่วน ไหลลงทะเลสาบสงขลาที่บ้านประประเหนือ มีความยาวประมาณ 38 กิโลเมตร ลำน้ำสำคัญได้แก่ คลองท่าแนะ คลองโก่งน้ำ คลองพังโย คลองเรือ
- 3) ลุ่มน้ำคลองนาท่อม ครอบคลุมพื้นที่อำเภอศรีนครินทร์ และอำเภอเมืองเป็นส่วนใหญ่ ไหลลงทะเลสาบสงขลาที่บ้านปากพะเนียด มีความยาวประมาณ 35 กิโลเมตร ลำน้ำที่สำคัญได้แก่คลองนาท่อม คลองใหญ่ คลองลำสินธุ์และคลองลำเบ็ด
- 4) ลุ่มน้ำคลองสะพานหยี ครอบคลุมพื้นที่อำเภอกงหราเป็นส่วนใหญ่ อำเภอเมืองบางส่วน มีความยาวประมาณ 35 กิโลเมตร ลำน้ำสำคัญได้แก่ คลองหัวหมอน
- 5) ลุ่มน้ำคลองท่าเขียว-บางแก้ว ครอบคลุมพื้นที่อำเภอตะโหมด อำเภอเขาชัยสน เป็นส่วนใหญ่ ไหลลงทะเลสาบสงขลาที่บ้านปากพล มีความยาวประมาณ 42 กิโลเมตร ลำน้ำสำคัญ ได้แก่ คลองตะโหมด คลองท่ามะเดื่อ คลองหัวช้าง
- 6) ลุ่มน้ำคลองป่าบอน ครอบคลุมพื้นที่อำเภอป่าบอน อำเภอบางแก้วเป็นส่วนใหญ่ อำเภอปากพะยูนบางส่วน ไหลลงทะเลสาบสงขลาที่บ้านพระเกิด ความยาวประมาณ 40 กิโลเมตร ลำน้ำสำคัญได้แก่ คลองป่าบอน
- 7) ลุ่มน้ำคลองพรุพ้อ ครอบคลุมพื้นที่ปากพะยูนเป็นส่วนใหญ่ อำเภอป่าบอนบางส่วน ไหลลงทะเลสาบสงขลาที่บ้านท่าหยี ความยาวประมาณ 36 กิโลเมตร เป็นคลองที่กั้นเขตแดนระหว่างจังหวัดพัทลุงและจังหวัดสงขลาทางด้านทิศใต้ ลำน้ำสำคัญได้แก่คลองพรุพ้อ (ที่มา: โครงการชลประทานพัทลุง)

แหล่งน้ำชลประทาน

จากการที่พื้นที่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดพัทลุงติดต่อกับเทือกเขาบรรทัดซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำลำธารสายสั้น ๆ ไหลลงสู่ทะเลสาบสงขลาหลายสายทำให้สามารถใช้แหล่งน้ำธรรมชาติเหล่านี้มาพัฒนาใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น โดยแหล่งน้ำชลประทานขนาดต่างๆ มีจำนวนแหล่งน้ำชลประทาน ๑๒ แหล่ง มีพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์ ๓๗๕,๓๔๘ ไร่ จำแนกเป็นขนาดใหญ่ ๑ แหล่งและขนาดกลาง ๑๑ แหล่ง โดยมีโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลางที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จจนถึงปัจจุบันมีจำนวนรวมกันทั้งสิ้น 12 โครงการ มีปริมาตรความจุเก็บกักทั้งหมด 70.50 ล้าน ลบ.ม.และมีพื้นที่ชลประทานรวมกันทั้งสิ้น 375,348 ไร่

ทรัพยากรธรรมชาติ

Funded by
the European Union

- ๑) น้ำ ที่ใช้ในการอุปโภค-บริโภค เป็นน้ำที่ได้จากใต้ดิน ซึ่งจะต้องนำมาผ่านกระบวนการของระบบประปา สามารถนำขึ้นมาใช้ได้พอเพียง
- ๒) ป่าไม้ ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลโตนดด้วนไม่มีป่าไม้
- ๓) ภูเขา ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลโตนดด้วนไม่มีภูเขา
- ๔) แหล่งน้ำธรรมชาติ

สระน้ำไศคำ	หมู่ที่ 1 ตำบลโตนดด้วน
คลองเหมืองแดน	หมู่ที่ 2 ตำบลโตนดด้วน
คลองห้วยซี้ค่าง	หมู่ที่ 2, 3 ตำบลโตนดด้วน
คลองป่าไพร	หมู่ที่ 3 ตำบลโตนดด้วน
คลองวังจระเข้	หมู่ที่ 4 ตำบลโตนดด้วน
คลองทุ่งสระ และคลองวังจระเข้	หมู่ที่ 5 ตำบลโตนดด้วน
คลองหนังกุ่น , คลองหรั่งนุ้ย และคลองไสลาว	หมู่ที่ 6 ตำบลโตนดด้วน
คลองห้วยซี้ค่าง , คลองบ้านหัวคด – ทุ่งโหนด	หมู่ที่ 7 ตำบลโตนดด้วน
คลองหนองยาว	หมู่ที่ 8 ตำบลโตนดด้วน
คลองห่านเทพสน และคลองหัวคด	หมู่ที่ 9 ตำบลโตนดด้วน
ห้วยนางโอน และคลองแม่เตย	หมู่ที่ 10 ตำบลโตนดด้วน
คลองหนองยาว คลองวังซ้อง คลองห้วยซี้ค่าง ห้วยยางแค และห้วยหัวพรุ – ควนเนียด	หมู่ที่ 11 ตำบลโตนดด้วน
บ่อน้ำตื้น	- แห่ง
บ่อบาดาลแบบมือโยก	- แห่ง (ของ สปก.)
ประปาหมู่บ้าน	11 แห่ง หมู่ที่ 1 - 11
สระน้ำขนาดเล็กเพื่อการเกษตร	1 แห่ง
อาคารอัดน้ำขนาดเล็ก	- แห่ง
ฝายน้ำล้น	1 แห่ง

• คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

ในพื้นที่ของเทศบาลตำบลโตนดด้วนส่วนมากเป็นพื้นที่สำหรับเพาะปลูก เป็นที่นาไร่ สวน ที่อยู่อาศัย ร้านค้า สถานประกอบการ ตามลำดับ และมีพื้นที่เพียงเล็กน้อยที่เป็นพื้นที่สาธารณะ ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ก็ได้แก่ ดิน น้ำ ต้นไม้ อากาศที่ไม่มีมลพิษ พื้นที่ส่วนมากเป็นของประชาชน

Funded by
the European Union

2.3.ข้อมูลด้านการเมือง/การปกครอง

เขตการปกครอง เทศบาลตำบลโตนดด้วนประกอบด้วยหมู่บ้าน 11 หมู่บ้านมีพื้นที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลโตนดด้วนทั้งหมด 11 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1	บ้านบ้านไสคำ	ผู้ปกครอง นายพงษ์ศักดิ์ พันน่ายัง	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 2	บ้านโคกโดน	ผู้ปกครอง นายเดชา ทองขาวเผือก	กำนันตำบลโตนดด้วน
หมู่ที่ 3	บ้านหนองฟ้าผ่า	ผู้ปกครอง นายธนดล ชูทอง	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 4	บ้านป่าตอ	ผู้ปกครอง นายนิพนธ์ ขาวเผือก	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 5	บ้านวังจระเข้	ผู้ปกครองนางสุพิศนาครอด	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 6	บ้านหนักกุน	ผู้ปกครองนายถวิล ขุนทอง	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 7	บ้านโคกโพธิ์	ผู้ปกครองนายสมคิด จันทรสุขศรี	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 8	บ้านไสโดน	ผู้ปกครองนางอุไรวรรณ ทองขาวเผือก	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 9	บ้านโตนดด้วน	ผู้ปกครองนายวิกรม มัชฌิมวงศ์	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 10	บ้านตีนคลอง	ผู้ปกครองนายสุชาติ สุขทอง	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 11	บ้านไสเหียง	ผู้ปกครองนายถวิล มาสง	ผู้ใหญ่บ้าน

2.4.ข้อมูลประชากร

ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	หญิง(คน)	ชาย(คน)
1	ไสคำ	227	189	180
2	โคกโดน	285	455	452
3	หนองฟ้าผ่า	129	179	166
4	ป่าตอ	129	188	157
5	วังจระเข้	262	420	381
6	หนักกุน	98	168	136
7	โคกโพธิ์	399	537	467
8	ไสโดน	208	259	256

Funded by
the European Union

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	หญิง(คน)	ชาย(คน)
9	ไสยาว	339	336	319
10	ตีนคลอง	147	206	188
11	ไสเหียง	193	286	272
	รวมทั้งสิ้น	2,416	3,223	2,974

หมายเหตุ : ข้อมูลจากสำนักทะเบียนอำเภอควนขนุน ณ เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2562

• ช่วงอายุและจำนวนประชากร

ประเภท	หญิง	ชาย	ช่วงอายุ
ประชากรเยาวชน	1,070	547	อายุต่ำกว่า ๑๘ปี
ประชากรแรงงาน	1,931	1,853	อายุ ๑๘ – ๖๐ปี
ประชากรผู้สูงอายุ	746	556	อายุมากกว่า ๖๐ปี
รวม	3,747	2,956	รวมทั้งสิ้น 6,703 คน

หมายเหตุ : ข้อมูลจากสำนักบริหารการทะเบียนกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

2.5.ข้อมูลสภาพทางสังคม

• การศึกษา

ด้านการศึกษาในเขตเทศบาลตำบลโดนดด้วน มีการจัดการด้านการศึกษา โดยมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาลตำบลโดนดด้วน จำนวน 1 แห่ง มีโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน ๓ แห่ง ตามข้อมูล ดังนี้

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนประจำปีการศึกษา พ.ศ. 2562

ที่	ชื่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ที่ตั้ง	พ.ศ. 2562 จำนวนนักเรียน		
		หมู่ที่	ชาย	หญิง	รวม
1	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโคกโดน	2	40	30	70

Funded by
the European Union

ข้อมูลโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

ชื่อสถานศึกษา	จำนวนนักเรียน									
	อนุบาล			ประถมศึกษา						รวม
	อนุบาล1	อนุบาล2	อนุบาล3	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	
๑. โรงเรียนอนุบาลควนขนุน	0	90	95	144	145	142	119	123	126	984
๒. โรงเรียนบ้านโคกโดน	0	13	17	10	12	14	21	18	13	118
๓. โรงเรียนวัดป่าตอ	0	5	7	7	3	10	8	3	4	47
รวมทั้งสิ้น	0	108	119	161	160	166	148	144	143	1,149

2.6.ข้อมูลด้านสาธารณสุขและระบบบริการ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล 1 แห่ง คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโดนดวน ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลโดนดวน

• การส่งเสริมสุขภาพ

- (1) ดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์
- (2) รับลงทะเบียนและประสานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด
- (3) ประสานการทำบัตรผู้พิการ
- (4) ดำเนินการโครงการฝึกอบรมทักษะอาชีพให้กับประชาชนทั่วไป
- (5) ดำเนินโครงการสร้างและซ่อมที่อยู่อาศัยให้กับผู้ยากไร้ รายได้น้อย ผู้ด้อยโอกาสไร้ที่พึ่ง
- (6) อุดหนุนกองทุนสวัสดิการชุมชน
- (7) ประสานการให้ความช่วยเหลือของจังหวัด อำเภอ หน่วยงานต่างๆ ที่ให้การสนับสนุน

• ระบบบริการพื้นฐาน

การคมนาคมขนส่ง

ถนนภายในตำบล

ถนนคอนกรีต จำนวน 41 สาย

ถนนลาดยาง จำนวน 4 สาย

ถนนแอสฟัลท์ติก จำนวน 7 สาย

ถนนหินคลุก จำนวน 85 สาย

Funded by
the European Union

การไฟฟ้า

การขยายเขตไฟฟ้า ปัจจุบันมีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์ ปัญหาคือไฟฟ้าส่องสว่างทางหรือที่สาธารณะยังไม่สามารถดำเนินการครอบคลุมพื้นที่ได้ทั้งหมด เนื่องจากพื้นที่ที่มีความต้องการให้ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างนั้นยังไม่เป็นที่สาธารณะ เทศบาลจึงไม่สามารถดำเนินการได้เช่นเดียวกับการแก้ไขปัญหาคือประสานความร่วมมือกันหลายๆ ฝ่าย เพื่อที่จะทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ และวิธีการที่จะดำเนินการแก้ไขอย่างไร ทั้งนี้ เทศบาลก็ได้ตั้งงบประมาณในส่วนนี้ไว้แล้ว และได้แจ้งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงเหตุผลเพื่อที่จะได้ช่วยกันแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน

การประปา

การประปาของเทศบาลตำบลโดนดด้วนมีกิจการประปาบริหารจัดการเอง สามารถให้บริการได้ครอบคลุมทุกหลังคาเรือน คิดเป็น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ แต่จะมีปัญหาในบางหมู่บ้านที่เกิดปัญหาภัยแล้งซึ่งทางเทศบาลตำบลโดนดด้วนได้แก้ไขปัญหาโดยใช้เครื่องสูบน้ำจากสระหนึ่งไปยังอีกสระที่ใช้ระบบประปาและสามารถแก้ไขปัญหาให้ประชาชนได้ เทศบาลตำบลโดนดด้วนก็ได้้นำโครงการเกี่ยวกับพัฒนาแหล่งน้ำบรรจุในแผนพัฒนาเพื่อที่จะพิจารณาดำเนินการในปีต่อไปเมื่อมีงบประมาณและความจำเป็นก็สามารถดำเนินโครงการได้ต่อเนื่องเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนต่อไป

2.7.ข้อมูลระบบเศรษฐกิจ

การเกษตร

หมู่ที่	เนื้อที่ถือครอง การเกษตรทั้งหมด (ไร่)	เนื้อที่ทำการปลูก (ไร่)						
		ข้าว	ยางพารา	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	พืชผัก	พืชไร่	รวม
1	936	445	221	11	50	17	12	756
2	2,258	720	618	20	34	39	40	1,471
3	1,747	270	550	11	33	24	26	914
4	1,079	205	413	13	39	18	10	698
5	1,405	619	440	19	34	47	58	1,217
6	1,275	415	586	11	24	21	14	1,071
7	1,580	520	720	16	35	46	21	1,358
8	1,188	150	450	7	59	21	20	707
9	1,741	37	710	18	52	17	10	844

Funded by
the European Union

หมู่ที่	เนื้อที่ถือครอง การเกษตรทั้งหมด (ไร่)	เนื้อที่ทำการปลูก (ไร่)						
		ข้าว	ยางพารา	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	พืชผัก	พืชไร่	รวม
10	1,125	115	651	49	13	18	17	863
11	1,840	412	578	19	35	31	15	1,090
รวม		3,908	5,937	194	408	299	243	10,989

การประมง/ปศุสัตว์

หมู่ที่	เนื้อที่ทำการประมง (ไร่)	เนื้อที่ทำการปศุสัตว์ (ไร่)
1	50	57
2	65	91
3	67	80
4	55	76
5	49	39
6	58	53
7	60	72
8	64	83
9	88	143
10	44	64
11	71	100
รวม	671	858

การบริการ/หน่วยธุรกิจในเขตเทศบาลตำบลโดนดด้วน

- ร้านขายของชำ จำนวน 25 ราย
- ร้านขายอาหารสัตว์ จำนวน 5 ราย
- สถานีรับ-ส่งสัญญาณโทรศัพท์ AIS จำนวน 2 สถานี
- ร้านอาหาร จำนวน 6 ราย

Funded by
the European Union

• ร้านจำหน่ายวงกบประตู	จำนวน 1 ราย
• ร้านจำหน่ายและซ่อมแอร์	จำนวน 1 ราย
• ร้านเสริมสวย	จำนวน 6 ราย
• ร้านตัดเย็บเสื้อผ้า	จำนวน 3 ราย
• ร้านขายปุ๋ย	จำนวน 3 ราย
• ร้านอัดฉีดรถยนต์ (คาร์แคร์)	จำนวน 4 ราย
• ร้านนวดแผนไทย	จำนวน 1 ราย
• ร้านติดตั้ง – รับทำโครงเหล็กต่างๆ	จำนวน 1 ราย
• ร้านขายเฟอร์นิเจอร์	จำนวน 1 ราย
• คลินิก	จำนวน 2 ราย
• โรงแรม	จำนวน 2 ราย
• ร้านขายรถจักรยานยนต์มือสอง	จำนวน 1 ราย
• ร้านผลิตภัณฑ์และจำหน่ายสมุนไพรเสริมความงาม	จำนวน 1 ราย
• ร้านซ่อมรถจักรยานยนต์	จำนวน 5 ร้าน
• โรงงานน้ำแข็ง	จำนวน 1 ราย
• ร้านขายเฟอร์นิเจอร์	จำนวน 1 ราย
• คลินิก	จำนวน 2 ราย
• โรงแรม	จำนวน 2 ราย
• ร้านขายรถจักรยานยนต์มือสอง	จำนวน 1 ราย
• ร้านผลิตภัณฑ์และจำหน่ายสมุนไพรเสริมความงาม	จำนวน 1 ราย
• ร้านซ่อมรถจักรยานยนต์	จำนวน 5 ราย
• โรงงานน้ำแข็ง	จำนวน 1 ราย
• โรงสีข้าว	จำนวน 10 โรง
• ร้านบริการอินเทอร์เน็ต	จำนวน 3 ราย
• บ้านเช่า	จำนวน 5 ราย
• ฟาร์มเลี้ยงไก่	จำนวน 4 ราย
• ฟาร์มเลี้ยงหมู	จำนวน 5 ราย
• เลี้ยงหมู (จำนวน 20 ลงมา)	จำนวน 10 ราย
• ร้านขายวัสดุก่อสร้าง	จำนวน 1 ราย

Funded by
the European Union

• โรงไม้แปรรูป	จำนวน 3 ราย
• อุโมงค์มรดก	จำนวน 2 ราย
• โรงย่างปลา	จำนวน 2 ราย
• โรงผสมปูนซีเมนต์	จำนวน 1 ราย
• ตู้โทรศัพท์	จำนวน 1 ราย
• ร้านขายน้ำแข็ง	จำนวน 2 ราย
• หจก.โอยูโอทรานสปอร์ต (รับส่งสินค้า)	จำนวน 1 ราย
• ปัมพ์หยอดเหรียญน้ำมัน	จำนวน 5 ราย
• ร้านถ่ายเอกสาร	จำนวน 2 ร้าน
• โรงน้ำดื่ม	จำนวน 2 โรง
• ร้านขายอาหารตามสั่ง	จำนวน 8 ราย
• สถานีรับ – ส่งสัญญาณโทรศัพท์ DTAC	จำนวน 1 สถานี
• ร้านรับซื้อน้ำยาง	จำนวน 1 แห่ง

2.8.ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลควนขนุน สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย (แหล่งนกน้ำทะเลน้อย) ซึ่งเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ (Ramsar Site) แห่งแรกของประเทศไทย สะพานยกระดับที่เชื่อมต่อไปยังจังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นจุดชมวิวของ ทะเลสาบสงขลา และสถานที่ตั้งของวัดที่มีชื่อเสียงในจังหวัดพัทลุง เช่น วัดสุวรรณวิชัย วัดป่าตอ วัดบ้านสวน วัดสุนทรवास วัดเขาอ้อ วัดดอนศาลา วัดภูเขาทอง วัดควนปันตาราม วัดสวนธรรมเจดีย์ ตลาดสวนไผ่ ควนหนูนสยาม เส้นทางปั่นจักรยานวังมัจฉา

การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

- ผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านการเกษตร กลุ่มข้าวซ้อมมือ หมู่ที่ 9 บ้านโตนดด้วน
- กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการเกษตร หมู่ที่ 8 บ้านไสโดน
- กลุ่มจักสานพลาสติก หมู่ที่ 3 บ้านหนองฟ้าผ่า

Funded by
the European Union

2.9.ข้อมูลด้านอาชีพ

- แรงงาน

ประชาชนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 80 ประกอบอาชีพทำการเกษตรกรรม ได้แก่ ทำนา ทำสวน ยางพารา สวนปาล์ม และปลูกผัก บางส่วนไปรับจ้างทำงานนอกพื้นที่ ปัญหาที่พบคือ ประชากรต้องไปทำงานนอกพื้นที่ในเมืองที่มีโรงงานอุตสาหกรรม บริษัท ห้างร้านใหญ่ๆ เพราะในพื้นที่ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมที่มีการจ้างแรงงานเยอะ เพราะพื้นที่ส่วนมากเป็นที่อยู่อาศัย ไร่นาสวน

2.10.ข้อมูลด้านศาสนา ประเพณี วัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน

- การนับถือศาสนา

ประชาชนในตำบลโตนดด้วนจะนับถือศาสนาพุทธโดยมีศาสนสถาน 3 แห่ง ดังนี้

วัดโคกโดน	ตั้งอยู่หมู่ที่ 2	ตำบลโตนดด้วน
วัดป่าตอ	ตั้งอยู่หมู่ที่ 8	ตำบลโตนดด้วน
วัดโคกน้ำหัก	ตั้งอยู่หมู่ที่ 11	ตำบลโตนดด้วน

- ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนในเขตพื้นที่ได้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ การจักสานพลาสติก การผลิตผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าว

ภาษาถิ่น ประชาชนสาวนใหญ่พูดภาษาปักษ์ใต้

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก ประชาชนในตำบลโตนดด้วนได้มีสินค้าพื้นเมืองและของฝากส่วนใหญ่จะเป็นข้าวหอมมะลิสังข์หยด เล็บนก ผลิตภัณฑ์แปรรูปต่างๆจากกะลามะพร้าว

Funded by
the European Union

ส่วนที่ 3 ความสำคัญของพื้นที่ศึกษา

ตำบลโดนดด้วนมีทั้งหมด 11 หมู่บ้าน แต่ในการศึกษาครั้งนี้คัดเลือกพื้นที่เพื่อเป็นตัวอย่างการศึกษา 2 หมู่บ้านคือ หมู่ที่ 8 บ้านไสโดน และหมู่ที่ 11 บ้านไสเหียง เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมและภัยแล้งเป็นประจำทุกปี นอกจากนี้เป็นพื้นที่ที่มีต้นทุนทางธรรมชาติสูง มีโอกาสในการพัฒนาศักยภาพเป็นพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวของชุมชน คือในพื้นที่หมู่ที่ 8 ซึ่งได้รับผลกระทบจากปัญหาภัยแล้ง ปัจจุบันได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงในระดับหมู่บ้านและชุมชนรอบนอก คือตลาดสวนไผ่สร้างสุข และสวนไผ่ขวัญใจ ซึ่งตลาดทั้งสองแห่งนี้เป็นพื้นที่ที่มีคนจากภายในและภายนอกเข้ามาใช้ประโยชน์จำนวนมาก เนื่องจากเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนผลผลิตทางการเกษตรของชุมชนและมีกลิ่นอายแห่งความเป็นวิถีชีวิตชุมชน มีอาหารพื้นบ้านและผลผลิตจากชุมชน ทั้งนี้หมู่ที่ 8 เป็นพื้นที่เกษตรที่สำคัญของตำบล หากขาดแคลนน้ำในระยะเวลาอันจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวด้วย ส่วนในพื้นที่หมู่ที่ 11 มีปัญหาน้ำท่วมอย่างต่อเนื่องและมีโอกาสรุนแรงเพิ่มขึ้น ส่งผลกระทบด้านการเกษตร ที่อยู่อาศัย และถนนหนทาง ทำให้ชุมชนมีความยากลำบากในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ

นอกจากนี้เทศบาลตำบลโดนดด้วนยังมีแผนงานในการดำเนินการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศคือการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ หมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 11 ซึ่งบรรจุไว้ในแผนการพัฒนาของท้องถิ่นแล้ว ด้วยเหตุของศักยภาพพื้นที่ซึ่งเป็นพื้นที่เกษตรกรรม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเชิงวัฒนธรรม และกำลังขยายตัวเป็นเมืองในอนาคต จำเป็นที่จะต้องมีการรองรับการเปลี่ยนแปลงจากการพัฒนาและจากปัจจัยเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

3.1.พื้นที่ศึกษาและกลุ่มเป้าหมาย

พื้นที่ศึกษา 2 ชุมชนคือ หมู่ที่ 8 บ้านไสโดน และหมู่ที่ 11 บ้านไสเหียง ตำบลโดนดด้วน อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง

- กลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มชุมชนต่าง ๆ (ผู้หญิง, คนยากจน, คนพิการ เป็นต้น) จำนวน 3 กลุ่ม
 - ๑) คนพิการ หมู่ที่ 8 จำนวน 10 คน หมู่ที่ 11 จำนวน 10 คน
 - ๒) ผู้สูงอายุ หมู่ที่ 8 จำนวน 20 คน หมู่ที่ 11 จำนวน 20 คน
 - ๓) ผู้สูงอายุติดบ้าน/ผู้ป่วยติดเตียง หมู่ที่ 8 จำนวน 10 คน หมู่ที่ 11 จำนวน 5 คน

ทั้งนี้ยังมีกลุ่มประชากรที่จะศึกษาได้แก่ 1) กลุ่มเปราะบางประกอบด้วยคนพิการ 20 คน ผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง 3 คน ผู้สูงอายุ 80 คน 2) กลุ่มเกษตรกร (ปลูกผัก ทำนา เลี้ยงสัตว์ ฯลฯ) 110 คน

Funded by
the European Union

3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ชลประทาน พัฒนาชุมชนอำเภอ เกษตรอำเภอ พัฒนาที่ดิน ท้องถิ่น (ผู้บริหาร/กองช่าง) รพ.สต. พัฒนาแขวงการทาง วัด โรงเรียน ฯลฯ

ข้อมูลชุมชนพื้นที่เป้าหมาย

1. ข้อมูลหมู่ที่ 8 บ้านไสโดน จัดตั้งเป็นหมู่บ้านเมื่อประมาณ พ.ศ.2470 มีเนื้อที่ประมาณ 750 ไร่ สภาพพื้นที่เป็นที่สูง เรียกว่า “ดอน” ทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ และลาดลงไปเป็นพื้นที่ราบทิศตะวันออก

จำนวนครัวเรือน-ประชากร

ครัวเรือน	ประชากร		รวม
146	ชาย	หญิง	495
	252	243	

หมู่ที่ 8 บ้านไสโดน ประกอบด้วยกลุ่มบ้านต่างๆ 5 กลุ่ม

- 1) บ้านควนเนียด เป็นที่ดอน ภาษาถิ่นเรียกว่า “ควน” ล้อมรอบด้วยพื้นที่ราบในฤดูน้ำหลาก มองดูคล้ายเกาะ บริเวณยอดควนมีถ้ำ จึงเรียกควนนี้ว่าควนถ้ำ ในสมัยซึ่งมีการสร้างพระบรมธาตุเจดีย์ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช พุทธศาสนิกชนเดินทางจากทุกสารทิศ นำทรัพย์สินเป็นทองหรือโลหะไปบริจาคสำหรับการก่อสร้างเจดีย์และหล่อยอดเจดีย์ เมื่อเดินทางผ่านมาที่ควนถ้ำได้นำทรัพย์สินไปซ่อนหรือเก็บไว้ในถ้ำ ชาวบ้านเรียกการเก็บซ่อนนั้นว่า “เหนียด” จึงเรียกว่า ควนเหนียด ตั้งแต่นั้นมา ต่อมากร่อนชื่อเป็น “ควนเนียด” ประกอบด้วยกลุ่มบ้าน 3 กลุ่ม ดังนี้

1.1.บ้านในเกาะ เหตุที่เรียกบ้านในเกาะก็เพราะบริเวณนี้เป็นพื้นที่ริมหรือเชิงควน น้ำไม่เคยท่วม เมื่อมีคนเข้ามาอาศัย 3 – 4 ครอบครัว คนในกลุ่มบ้านใกล้เคียงจะดูว่าเป็นเหมือนกลุ่มครอบครัวอยู่รวมกันเหมือนเกาะ จึงเรียกว่า บ้านในเกาะ บ้านในเกาะตั้งอยู่ริมควนเนียดทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ทิศตะวันตกจดถนนสายควนขนุน-พัทลุง ทิศเหนือจดบ้านหน้าเกาะ ทิศตะวันออกจดบ้านปากเหมือง ทิศใต้ติดพื้นที่เนินสูง คือ ควนเนียด ผู้ที่เข้ามาตั้งรกรากยุคแรกๆ คือ ครอบครัวนายด้วง (กัญชา) ครอบครัวนายรุ่ง-นางพลัด อักษรทอง

1.2.บ้านหน้าเกาะ เหตุที่เรียกบ้านหน้าเกาะ ก็เพราะตั้งอยู่ใกล้กับบ้านในเกาะ เป็นพื้นที่ลดต่ำ พอฤดูน้ำท่วม น้ำจะท่วมเข้ามาริมควนหรือริมเกาะและจะเป็นที่ราบพื้นที่นาและกลุ่มบ้านนี้จะตั้งอยู่ด้านหน้าของเกาะ จึงเรียก บ้านหน้าเกาะ บ้านหน้าเกาะตั้งอยู่ทางทิศเหนือ

Funded by
the European Union

ของบ้านในเกาะ ทิศตะวันตกติดกับถนนสายควนขนุน-พัทลุง ตรงกิโลเมตรที่ 16 ผู้ที่เข้ามาตั้งรกรากยุคแรกๆ คือ ครอบครัวนายนำ - นางกิม ตุกเอียด

1.3.บ้านปากเหมือง เหตุที่เรียกบ้านปากเหมือง เพราะบริเวณนี้มีเหมืองน้ำไหลมาทางทิศตะวันตก แล้วมาแยกเป็นสองทางบริเวณนี้ เปรียบเสมือนปากของเหมือง จึงเรียกบ้านปากเหมือง บ้านปากเหมืองตั้งอยู่ทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของควนเนียด พื้นที่เป็นที่ต้ำน้ำท่วมทุกปี ทิศใต้จดหมู่ที่ 7 ตำบลโตนดด้วน ผู้ที่เข้ามาตั้งรกรากในยุคแรกๆ คือ ครอบครัวนายจัน-นางขำ บุญคงแก้ว

2) บ้านนาป่าไผ่ (ปัจจุบันเรียกบ้านเกาะทอง) เหตุที่เรียกบ้านนาป่าไผ่ ก็เพราะบริเวณนี้เป็นทุ่งนาและมีต้นไม้เล็กๆ ขึ้นเต็มพื้นที่ที่อยู่ติดกัน บ้านนาป่าไผ่ ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของบ้านปากเหมือง ทิศตะวันออกจดบ้านเกาะทอง ผู้ที่เข้ามาตั้งรกรากยุคแรกๆ คือ ครอบครัวนายแก้ว-นางแจ ไชยสง

3) บ้านเกาะทอง เหตุที่เรียกบ้านเกาะทอง เพราะตั้งอยู่ในที่ราบ มีหนองน้ำใหญ่ (หนองยาว) เป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์ เป็นพื้นที่ที่มีคุณค่าในทางเกษตรกรรม ปลูกพืชขึ้นงอกงาม เสมือนหนึ่งเป็นแผ่นดินทอง จึงเรียกชื่อว่าบ้านเกาะทอง ตั้งอยู่ทางด้านทิศใต้เขตเทศบาลตำบลควนขนุน ทิศตะวันออกจดบ้านไสโดน ทิศใต้จดบ้านนาป่าไผ่ ผู้ที่เข้ามาตั้งรกรากยุคแรกๆ คือ นายชู-นางนุ่น ถาวโรจน์ (พันธุธิดา) นายหุຍ-นางพูน สุวิทยากรณ์ , นางเหลียม - นางหนูพรดี ชูช่วย

4) บ้านหนองพ้อ เหตุที่ชื่อว่าหนองพ้อ ก็เพราะบริเวณนี้สภาพเป็นที่ลุ่ม หนอง และมีต้นไม้ชนิดหนึ่งคือต้นพ้อ ขึ้นอยู่รอบๆ หนอง จึงเรียกบริเวณนี้ว่าบ้านหนองพ้อ ทิศเหนือจดบ้านไสโดน ทางทิศใต้จดห้วยซี้ค่าง และหมู่ที่ 7 ตำบลโตนดด้วน ทิศตะวันออกจดหมู่ที่ 2 ตำบลโตนดด้วน ทิศตะวันตกจดบ้านควนเนียด ผู้ที่เข้ามาตั้งรกรากยุคแรกๆ คือ ครอบครัวนายขำ-นางแก้ว นาคะวิโรจน์ ครอบครัวนายนำ-นางพลับ นาคะวิโรจน์

5) บ้านไสโดน เหตุที่เรียกว่าบ้านไสโดน ก็เพราะบริเวณนี้เป็นป่าไผ่ และมีต้นโดนขึ้นอยู่มาก จึงเรียกบริเวณนี้ว่า บ้านไสโดน มีอาณาเขตดังนี้ ทิศเหนือจดบ้านหนองเลน หมู่ที่ 5 ตำบลควนขนุน ทิศใต้จดบ้านหนองพ้อ ทิศตะวันออกจดหมู่ที่ 4 ตำบลโตนดด้วน ทิศตะวันตกจดบ้านเกาะทอง ผู้ที่เข้ามาตั้งรกรากยุคแรก ๆ คือ ครอบครัวนายแจ้ง-นางมั่ง มูลโสภาส ครอบครัวนายไหม-นางลาย ไชยหาญ ครอบครัวนายพูนแดง-นางกิมสาย ทองขาวเผือก ครอบครัวนายน่วม-นางทับ ชูช่วย ครอบครัวนายซัง-นางกลั่น เอียดเมือง ครอบครัวนายยัง-นางนัม เกตุทอง ครอบครัวนายดำ-นางเนี่ยว คงพ่วง

Funded by
the European Union

2. ข้อมูลหมู่ที่ 11 บ้านไสเหริ่ง

หมู่ที่ 11 แยกออกจากหมู่ที่ 9 เมื่อ พ.ศ.2544 จำนวนครัวเรือน – ประชากร

ครัวเรือน	ประชากร		รวม
158	ชาย	หญิง	549
	277	272	

หมู่ที่ 11 บ้านไสเหริ่ง ประกอบด้วยกลุ่มบ้านต่างๆ 7 กลุ่มบ้าน ดังนี้

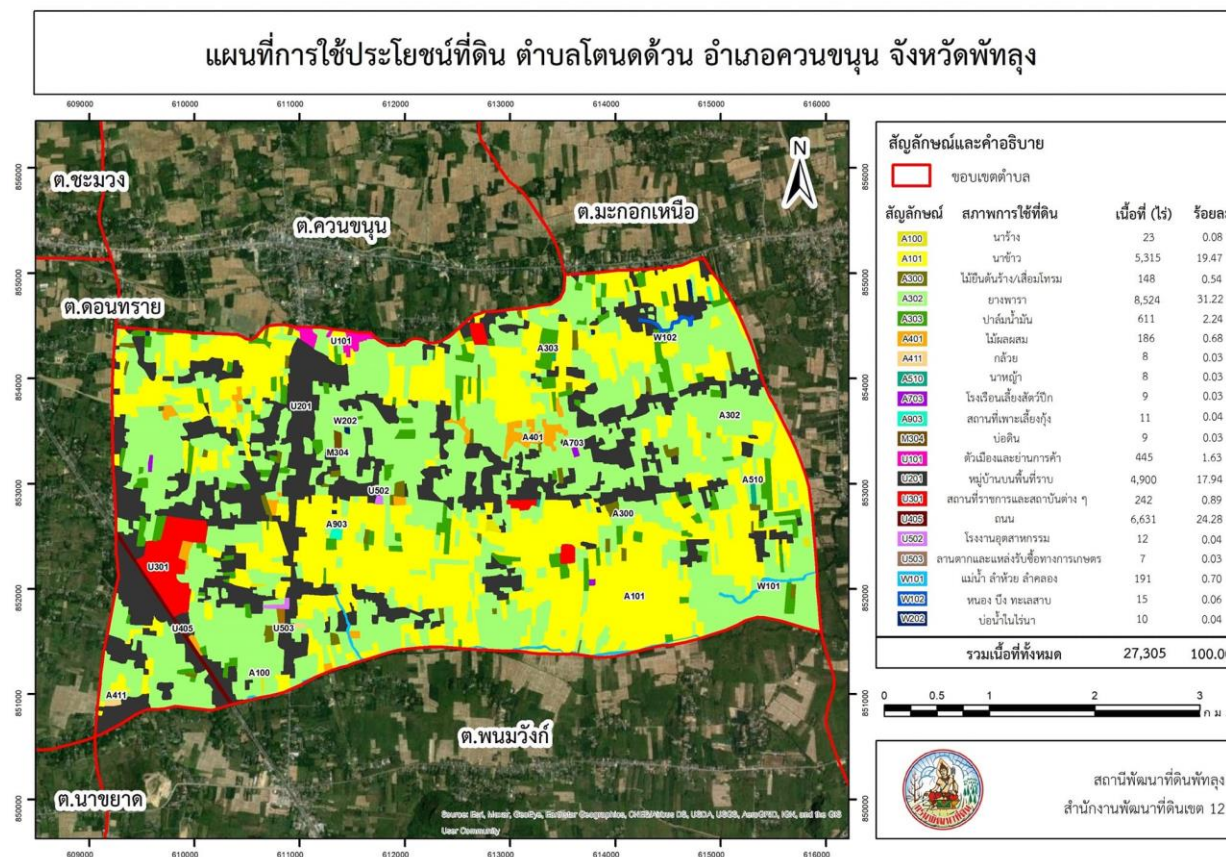
- 1) บ้านห้วนอนเปรว อยู่ทางทิศใต้(ห้วนอน) ของเปรว(ป่าช้า)วัดโคกน้ำหัก จึงได้ชื่อว่าบ้านห้วนอนเปรว ผู้ที่เข้ามาตั้งรกรากยุคแรกๆ คือ นางด้วง-นางทองโอ นายไข่-นางนุ่น ศรีทองเพ็ง นายสี - นางสุข บุญคงแก้ว
- 2) บ้านยางแค เนื่องจากที่กลางบ้านมีต้นยางนาขนาดใหญ่ มีนกขุนทองออกลูกอยู่ในโพรงที่คาบคไม้ ชาวบ้านอยากได้ลูกนกมาเลี้ยงจึงทำบันได โดยใช้ไม้ไผ่เป็นพะรองต่อขึ้นไปเอาลูกนก วิธีการทำบันไดขึ้นต้นไม้ ชาวได้เรียก “แค” เมื่อเสร็จตามความต้องการแล้ว ก็ยังปล่อยพะรองนั้นติดอยู่กับต้นยางเป็นเวลานาน ชาวบ้านจึงเรียกว่า “ยางแค”
- 3) บ้านในล้อม ล้อมเป็นภาษาถิ่นใต้ เป็นทุ่งหญ้าขนาดใหญ่ มีรั้วต้นไม้ตามธรรมชาติหรือรั้วไม้ โดยรอบ เจ้าของทำไว้เพื่อปล่อยให้วัวควายได้กินหญ้า วัวควายก็ไม่สามารถเล็ดลอดเข้าออกได้ สะดวกนัก ต่อมาภายหลังคนเข้าไปตั้งบ้านเรือนจึงเรียกกลุ่มบ้านนี้ว่า บ้านในล้อม
- 4) บ้านไสเหริ่ง มีต้นเหริ่งขนาดใหญ่ขึ้นอยู่ในป่าละเมาะ ชาวบ้านจึงเรียกป่าไส ปัจจุบันเป็นที่ตั้งศูนย์พัฒนาการเรียนรู้บ้านไสเหริ่ง
- 5) บ้านควนเนียด เป็นเนินสูง(ควน) มีร่องรอยเพนียดจับช้างป่า จึงเรียกว่า ควนเนียด
- 6) บ้านไสปรัง เป็นป่าไส มีต้นมะปรังอยู่เป็นจำนวนมาก ผู้มาตั้งรกรากครั้งแรก คือ นายมัน-นางเผือก ศรีชุมพวง
- 7) บ้านโตนดด้วน อยู่ทางทิศเหนือของโรงเรียนอนุบาลควนขนุน 1 กิโลเมตร กลุ่มบ้านนี้มีต้นตาลโตนดยอดด้วนอยู่หน้าบ้าน จึงเรียกว่า บ้านโตนดด้วน นายนก เป็นกำนันคนแรก

Funded by
the European Union

3.2.แผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน

3.3.ที่มาและความสำคัญของปัญหา

- 1) เพื่อสร้างความร่วมมือของภาคประชาสังคมในพื้นที่เมืองโดนดด้วน
- 2) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ความเปราะบางในระดับบุคคล ระดับครัวเรือน และระดับชุมชนเมืองโดนดด้วน ที่แตกต่างหลากหลายอันเกิดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ
- 3) เพื่อให้มีแนวทางรับมือผลกระทบต่อบุคคล ครัวเรือนและชุมชนเมืองโดนดด้วนอย่างหลากหลายจำเพาะเจาะจง ได้มีการเตรียมความพร้อมเบื้องต้นต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ที่ส่งผลต่อกลุ่มเปราะบางเมืองโดนดด้วน
- 4) เพื่อให้มีการนำผลการศึกษาวิเคราะห์และการประเมินความเปราะบางของภาคประชาสังคม ไปสู่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมความพร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศของเมืองโดนดด้วน

Funded by
the European Union

ส่วนที่ 4 วิธีการประเมินความเปราะบาง – การเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มประชากรที่จะศึกษาได้แก่ 1.กลุ่มเปราะบางประกอบด้วยคนพิการ 20 คน ผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง 3 คน ผู้สูงอายุ 80 คน 2.กลุ่มเกษตรกร(ปลูกผัก ทำนา เลี้ยงสัตว์ ฯลฯ) 110 คน 3.หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ชลประทาน เกษตรอำเภอ ท้องถิ่น(ผู้บริหาร/กองช่าง) รพ.สต. แขวงการทาง วัด โรงเรียน ฯลฯ

วิธีการในการเก็บข้อมูลของพื้นที่ หมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 11 ใช้วิธีการดังนี้

- 1) เก็บข้อมูลด้วยการเก็บแบบสอบถาม มีในกลุ่มผู้พิการ ผู้สูงอายุ และกลุ่มเกษตรกร
- 2) เก็บข้อมูลด้วยการเก็บแบบสัมภาษณ์ มีในกลุ่มเป้าหมายคือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และกลุ่มหน่วยงาน
- 3) ประชุมกลุ่มย่อย กลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มผู้นำชุมชน ผู้พิการ ผู้สูงอายุ กลุ่มเกษตรกร กลุ่มแม่เลี้ยงเดี่ยว
- 4) ศึกษาเอกสาร โดยศึกษาจากกลุ่มเทศบาลตำบลโดนดด้วน แผนที่ ข้อมูลจากตำบลและหน่วยงานราชการ
- 5) ลงพื้นที่สำรวจข้อมูล ในพื้นที่หมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๑๑

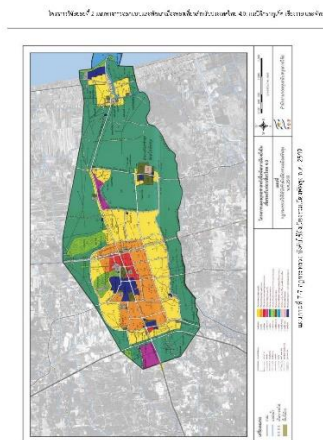
Funded by
the European Union

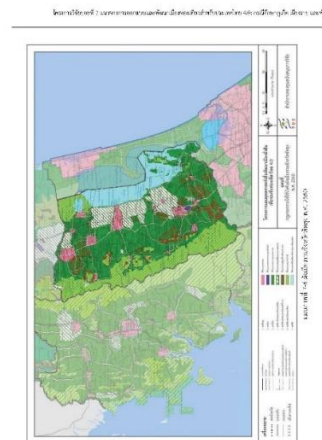
ส่วนที่ 5 ผลการศึกษาและสิ่งที่ค้นพบ

5.1. ความเปราะบางของเมือง

5.1.1. แผนที่การใช้ประโยชน์เมืองโตนด้วน

403

404

ข้อมูลจากโครงการวิจัยย่อยที่ 2 แนวทางการออกแบบและพัฒนาเมืองท่องเที่ยวสำหรับประเทศไทย 4.0: กรณีศึกษาภูเก็ต เชียงราย และพัทลุง ในช่วง พ.ศ. 2559 - 2561 มีโรงแรมเพิ่มขึ้นในจังหวัดพัทลุงเพียง 3 แห่ง บางแห่งลงทุนประมาณ 100 ล้านบาท มีเพียง 8 ชั้น ส่วนที่พักประเภทรีสอร์ทและแมนชั่นยังมีไม่ถึง 1 หมื่นห้อง ทำให้จำนวนห้องพัก อัตราการเข้าพัก และจำนวนผู้เข้าพักค่อยๆ ปรับตัวสูงขึ้น แต่ยังไม่สามารถทำให้วันพักเฉลี่ยขยายตัวได้มากเท่าใดนัก ในแง่ของรายได้จากการท่องเที่ยว จังหวัดพัทลุงมีรายได้จากการท่องเที่ยวใน พ.ศ. 2559 ประมาณ 2,921 ล้านบาท มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 13 ต่อปี คิดเป็นร้อยละ 8.38 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งจังหวัด (กรมการท่องเที่ยว, พ.ศ. 2561) ทั้งนี้ใน พ.ศ. 2561 ได้รับผลกระทบจากจำนวนนักท่องเที่ยวมาเลเซียลดลง อันเนื่องมาจากคำรังกิตของมาเลเซียอ่อนค่าลง อีกทั้งพื้นที่หาดใหญ่จังหวัดสงขลายังมีการลงทุนในธุรกิจโรงแรมเป็นจำนวนมากทำให้เกิดการดึงดูดนักท่องเที่ยวจากพื้นที่อื่นๆ มากยิ่งขึ้น (โพสต์ทูเดย์, 17 มีนาคม พ.ศ. 2561) ปัจจุบัน จังหวัดพัทลุงเป็น 1 ใน 12 จังหวัดต้องห้ามพลาดพลัสและเป็น 1 ใน 55 จังหวัดที่ได้รับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรอง มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ อาทิ วัดถ้ำคูหาสวรรค์ วัดเจ้าเมืองพัทลุง ทะเลน้อย (พื้นที่ชุ่มน้ำอันดับที่ 11 ของโลก) พระมหาธาตุเจดีย์บางแก้ว วัดเขียนบางแก้ว บ่อน้ำร้อนธารน้ำเย็น เขาชัยสน น้ำตกไพรวัลย์

Funded by
the European Union

ภูเขาอกทะลุ หาดแสนสุขลำป่า อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า และอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานนครศรีธรรมราช

สถานที่ท่องเที่ยวภายในจังหวัดพัทลุงที่สำคัญ เช่น วัดถ้ำคูหาสวรรค์ วัดเจ้าเมืองพัทลุง ทะเลน้อย ปากประ สะพานเอกชัย พระมหาธาตุเจดีย์บางแก้ว วัดเขียนบางแก้ว บ่อน้ำร้อนธารน้ำเย็น เขาชัยสน น้ำตกไพรวัลย์ ภูเขาอกทะลุ - วัดวัง หาดแสนสุขลำป่า อุทยานแห่งชาติเขาปู่เขาย่า ศาลหลักเมืองพัทลุง พระพุทธรูปรัตนไตรยชัยวัฒน์จตุรทิศ ล่องแก่งหนานมดแดง หมู่เกาะสี่ เกาะห้า วนอุทยานเมืองเก่าชัยบุรี ป่าไผ่สร้างสุข ตลาดใต้โหนด วนาคอฟฟี่ ร้านขนมหวานปากี่ ขนมจินนางลาด ร้านตาชู สเต็กเฮาส์ โดยแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง สามารถแบ่งออกเป็น 3 พื้นที่หลัก ได้แก่

- 1) ควนขนุน แหล่งท่องเที่ยวรูปแบบตลาด และร้านอาหารขึ้นชื่อ รองรับนักท่องเที่ยวโดยสามารถเชื่อมต่อกันได้ภายในระยะเวลา 5 กิโลเมตร ระยะเวลา 10 นาที เชื่อมต่อกันได้ ภายในระยะ 5 กม. ระยะเวลา 10 นาที
- 2) ทะเลน้อย – ปากประ แหล่งท่องเที่ยวริมทะเลสาบและ ที่พักรูปแบบบังกะโล และรีสอร์ทโดยสามารถเชื่อมต่อกันได้ภายในระยะ 10 กม. ระยะเวลา 15 นาที
- 3) เมืองพัทลุง และลำป่า แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและภูเขา โดยมีบทบาทหลักในการรองรับคนในพื้นที่โดยสามารถเชื่อมต่อกันได้ภายในระยะ 2 กม. ระยะเวลา 5 นาที

แต่ในช่วงระยะเวลา 2-3 ปีที่ผ่านมา การท่องเที่ยวต่างๆ ในภาคใต้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด เกือบแทบทั้งหมดไม่เว้นแต่จังหวัดพัทลุง แต่ด้วยความเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวิถีวัฒนธรรม การลงทุนภาคธุรกิจมีไม่มากนัก อาจทำให้จังหวัดพัทลุงได้รับผลกระทบในระดับไม่รุนแรงมากนัก และในปี 2564 จนถึงปัจจุบันจังหวัดพัทลุงได้มีการขับเคลื่อนเพื่อเปิดแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุงขึ้นอีกครั้ง โดยขับเคลื่อนการท่องเที่ยวภายใต้แผนการพัฒนาจังหวัด 5 ปี (พ.ศ.2563 – 2570) ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุง ตามประเด็นการพัฒนาการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจเพื่อพัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยวในระดับจังหวัดให้เข้าใจในบทบาท และสนับสนุนการวางแผนบริหารจัดการการท่องเที่ยว และจัดทำแผนงาน โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม เกิดการทำงานบูรณาการ เสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคี ในการพัฒนาการท่องเที่ยวและกีฬาตั้งแต่ระดับชุมชน ท้องถิ่น ให้สามารถพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อสร้างรายได้และกระจายรายได้สู่ชุมชนอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ได้ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุง ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเมืองรองในระดับต้นๆ ของประเทศอย่างรุนแรง โดยในปี พ.ศ. 2563 มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว จ.พัทลุงเพียง 660,043 ราย มีรายได้จากการท่องเที่ยว 1,183 ล้านบาท ซึ่งลดจากปี 2562 มากกว่าร้อยละ 50 ดังนั้น จังหวัดพัทลุงจึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดด้านการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง ระยะ 5 ปี ให้สอดคล้องกับกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ร่าง

Funded by
the European Union

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 3 และแผนพัฒนาจังหวัดพัทลุง พ.ศ.2566 -2570 รวมทั้งเป็นการเตรียมความพร้อมทางการส่งเสริม และพัฒนาการท่องเที่ยว ภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 คลี่คลายลง (สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดพัทลุง ปี 2564)

ทั้งนี้การแผนพัฒนาจังหวัดในปี 2564 ของจังหวัดพัทลุง นโยบายของจังหวัดพัทลุงสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการเกษตร เช่น ข้าว ยางพารา ปศุสัตว์ รวมทั้งส่งเสริมการประกอบการของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมรายย่อย จังหวัดมีนโยบายสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ที่เอื้อต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ระลึกที่จะสร้างมูลค่าโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์เพื่อรองรับการท่องเที่ยว นโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปบนฐานความรู้ความคิดสร้างสรรค์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่า ขยายการตลาด เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรโดยการบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาคเอกชน ภาครัฐ สถาบันการศึกษา วิสาหกิจชุมชนและชุมชน - นโยบายสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมในส่วนภูมิภาค การพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และวิสาหกิจชุมชน การเปิดเสรีทางการค้าสู่ประชาคมอาเซียน จะทำให้มีโอกาสของตลาดสินค้าเพิ่มขึ้น และมีการเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตร่วมกัน - แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ให้ความสำคัญในการส่งเสริมการลงทุนและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการควบคู่กับการจัดการสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน

- นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมแบบ Cluster ซึ่งจะเป็โอกาสให้กับอุตสาหกรรมในจังหวัดพัทลุง ที่จะใช้ประโยชน์จากนโยบายมาเป็นแผนในการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมในจังหวัด เช่น กลุ่มกล้วย กลุ่มเครื่องแกง กลุ่มผลิตภัณฑ์จากสุกร กลุ่มโคนม เกษตรอินทรีย์ เกษตรยั่งยืน เส้นทางถนนสายหลักเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมกับภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยไปยังกรุงเทพมหานคร ภาคใต้ฝั่งอันดามัน จังหวัดชายแดนภาคใต้และมาเลเซีย ทำให้มีความสะดวกในการกระจายขนส่งสินค้าวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมแปรรูปเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิตกับจังหวัดใกล้เคียงและประเทศเพื่อนบ้าน - สังคมประชากรสูงวัยเป็นโอกาสให้เกิดการพัฒนาสินค้าเชิงสุขภาพที่ใช้วัตถุดิบในพื้นที่มาเพิ่มคุณค่าของสินค้าเพื่อป้อนสู่ตลาดทั้งในและนอกพื้นที่ เช่น ผลิตภัณฑ์เฟอร์นิเจอร์สำหรับผู้สูงอายุ

- กระแสการบริโภคสินค้าสุขภาพทำให้มีโอกาสในการผลิตสินค้าคุณภาพ ปลอดภัยและตอบสนองต่อตลาดผู้บริโภค

5.1.2. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง ปี พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔ (ฉบับ

ทบทวน)

โอกาสในการพัฒนา(Opportunities)	อุปสรรค (Treats)
1.Politics (การเมือง/นโยบาย/กฎเกณฑ์/กฎหมาย)	
- นโยบายของจังหวัดพัทลุงสนับสนุนการพัฒนา	- นโยบายการจัดสรรงบประมาณเป็นแบบแยกส่วน

Funded by
the European Union

โอกาสในการพัฒนา(Opportunities)	อุปสรรค (Treats)
อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการเกษตร เช่น ข้าว ยางพารา ปศุสัตว์ รวมทั้งส่งเสริมการประกอบการของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมรายย่อย	ไม่เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างครบวงจร
- จังหวัดมีนโยบายสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ที่เอื้อต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ระลึกที่จะสร้างมูลค่าโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ เพื่อรองรับการท่องเที่ยว	- งบประมาณมุ่งเน้นการพัฒนาในระดับโครงสร้างพื้นฐาน
- นโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปบนฐานความรู้ความคิดสร้างสรรค์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่า ขยายการตลาด เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรโดยการบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาคเอกชน ภาครัฐ สถาบันการศึกษา วิสาหกิจชุมชนและชุมชน	- งบประมาณมุ่งเน้นการพัฒนาในระดับโครงสร้างพื้นฐาน
- นโยบายสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมในส่วนภูมิภาค การพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และวิสาหกิจชุมชน	- งบประมาณมุ่งเน้นการพัฒนาในระดับโครงสร้างพื้นฐาน
- การเปิดเสรีทางการค้าสู่ประชาคมอาเซียน จะทำให้มีโอกาสของตลาดสินค้าเพิ่มขึ้น และมีการเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตร่วมกัน	- งบประมาณมุ่งเน้นการพัฒนาในระดับโครงสร้างพื้นฐาน
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ให้ความสำคัญในการส่งเสริมการลงทุนและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของ	- งบประมาณมุ่งเน้นการพัฒนาในระดับโครงสร้างพื้นฐาน

Funded by
the European Union

โอกาสในการพัฒนา(Opportunities)	อุปสรรค (Treats)
ผู้ประกอบการควบคู่กับการจัดการสิ่งแวดล้อมนำไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน - นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมแบบ Cluster ซึ่งจะเป็นโอกาสให้กับอุตสาหกรรมในจังหวัดพัทลุงที่จะใช้ประโยชน์จากนโยบายมาเป็นแผนในการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมในจังหวัด เช่น กลุ่มกล้วย กลุ่มเครื่องแกง กลุ่มผลิตภัณฑ์จากสุกร กลุ่มโคนม เกษตรอินทรีย์ เกษตรยั่งยืน	
2.Economic (เศรษฐกิจ)	
- เส้นทางถนนสายหลักเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมกับภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยไปยังกรุงเทพมหานคร ภาคใต้ฝั่งอันดามัน จังหวัดชายแดนภาคใต้และมาเลเซีย ทำให้มีความสะดวกในการกระจายขนส่งสินค้าวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมแปรรูปเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิตกับจังหวัดใกล้เคียงและประเทศเพื่อนบ้าน	- มาตรการกีดกันสินค้าเกษตรที่ไม่ใช่มาตรการด้านภาษี
3.Social (สังคมและวัฒนธรรม)	
- สังคมประชากรสูงวัยเป็นโอกาสให้เกิดการพัฒนาสินค้าเชิงสุขภาพที่ใช้วัตถุดิบในพื้นที่มาเพิ่มคุณค่าของสินค้าเพื่อป้อนสู่ตลาดทั้งในและนอกพื้นที่ เช่น ผลิตภัณฑ์เฟอร์นิเจอร์สำหรับผู้สูงอายุ - กระแสการบริโภคสินค้าสุขภาพทำให้มีโอกาในการผลิตสินค้าคุณภาพ ปลอดภัยและตอบสนองต่อตลาดผู้บริโภค	- พฤติกรรมนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาเที่ยวในจังหวัดพัทลุงแต่ไม่พักค้างแรม

Funded by
the European Union

5.1.3.แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดพัทลุง (พ.ศ. 2561-2565)

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์
1.การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์	1.1.พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและสาธารณูปโภค 1.2.สนับสนุนการจัดทำและปรับปรุงผังเมือง
2.การพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	2.1.ส่งเสริมการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2.2.การพัฒนาคุณภาพเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส 2.3.สนับสนุนการป้องกันโรค การควบคุมโรค และการสาธารณสุข 2.4.สนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด 2.5.ส่งเสริมการกีฬาและนันทนาการ
3.การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ การป้องกัน บรรเทาสาธารณภัย	3.1.ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3.2.ส่งเสริมการป้องกัน บรรเทาสาธารณภัยและการรักษาความสงบเรียบร้อย
4.การบริหารจัดการองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล	4.1.ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น 4.2.จัดหาเครื่องอุปกรณ์และสถานที่ให้สามารถตอบสนองต่อการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4.3.ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของท้องถิ่นอย่างทั่วถึง
5.การสร้าง ความเข้มแข็งภาคเกษตรและระบบเศรษฐกิจ	5.1.ก่อสร้างและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร 5.2.ส่งเสริมการประกอบอาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

Funded by
the European Union

	5.3.การส่งเสริมผลิตภัณฑ์ต่อเนื่องจากภาคการเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน
6.การส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน	6.1.พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ เชิงประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตชุมชน 6.2.ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย
7.การส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น	7.1.ส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนาอย่างต่อเนื่อง 7.2.ส่งเสริมกิจกรรมวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ซึ่งแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอควนขนุนก็มีความสอดคล้องกับทิศทางของยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์จังหวัด ดังนี้

5.1.4.แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

วิสัยทัศน์	ผู้คนแข็งแรง ชุมชนเข้มแข็ง แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ เมืองเกษตรอินทรีย์ ถิ่นโคเนื้อพันธุ์ดี คือวิถีควนขนุน
กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนา อำเภอควนขนุน	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1	การพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพ
เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์	1.พัฒนาคนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม มีจริยธรรม 2.ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง 3.สังคมมีความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปราศจาก อบายมุขและ สิ่งเสพติด
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	การพัฒนาท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์
เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์	1.พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ที่มีมาตรฐาน และสามารถสร้าง รายได้ให้กับชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง

Funded by
the European Union

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน
เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์	1.การคงความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2.การจัดการที่ดินของรัฐเพื่อการใช้ประโยชน์ของประชาชนอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4	การเพิ่มขีดความสามารถภาคเกษตร อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากภาคเกษตร และ ผลิตภัณฑ์ชุมชน
เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์	1.สนับสนุนและพัฒนาผลผลิตและรายได้ภาคเกษตร 2.ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากภาคเกษตร 3.พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนให้สามารถสร้างรายได้แก่ชุมชนที่ยั่งยืน
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5	การเสริมสร้างการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์	1.ประชาชนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมรับประโยชน์จากโครงการภาครัฐ 2.ประชาชนสามารถรับรู้และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารภาครัฐได้สะดวก 3.ส่วนราชการมีการบริหารจัดการ และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่าง จำกัด อย่างคุ้มค่าและเกิด ประโยชน์สูงสุด

แผนพัฒนาระดับท้องถิ่น ก็มีทิศทางพัฒนาไปในทิศทางเดียวกันกับแผนพัฒนาระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับอำเภอ โดยแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลดงน้อย มีรายละเอียดที่สอดคล้องกัน ดังนี้

นโยบายการพัฒนาของผู้บริหารท้องถิ่น เทศบาลตำบลดงน้อย โดยคณะผู้บริหารเทศบาลตำบลดงน้อย ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาไว้ดังนี้ 1. ทำเมืองให้ก้าวหน้า 2. พัฒนาคุณภาพชีวิต – สังคม 3. ระดมภูมิปัญญา การศึกษา วัฒนธรรม 4. นำพาเศรษฐกิจก้าวไกล 5. บริหารถูกต้องฉะฉาน 6. จริใจ ประสานทุกองค์กร

Funded by
the European Union

1. ทำเมืองให้ก้าวหน้า

- ไฟสว่าง - ติดตั้งไฟฟ้าสว่างทางสาธารณะทั่วตำบล
- ทางดี - ก้าวสู่เส้นทางปลอดภัยไร้ฝุ่น ลาดยาง คอนกรีต
- มีธนาคารน้ำ - ปรับปรุงระบบการจัดส่งน้ำและเพิ่มแหล่งน้ำด้วยการเพิ่มและปรับปรุง ฝ่ายส่งน้ำ และนำน้ำใต้ดินมาใช้
- งามสิ่งแวดล้อม - สร้างจิตสำนึกการรักษาระบบนิเวศน์ชุมชน จัดทำผังเมือง ส่งเสริมและจัดระบบการกำจัดขยะอย่างถูกสุขลักษณะ
- โทรคมนาคม - เพิ่มโอกาสการใช้อินเทอร์เน็ต

2. พัฒนาคุณภาพชีวิต - สังคม

- 1) ร่วมกับ “กองทุนสุขภาพประจำตำบล” “สถานีนามัย” และ “อสม.” ดูแลสุขภาพประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา ตลอดไปทุกช่วงวัยอย่างทั่วถึง เป็นระบบและมีคุณภาพ
- 2) สนับสนุนพัฒนาการกีฬา อย่างเป็นระบบ เพื่อบรรลุเป้าหมาย การกีฬาเพื่อสุขภาพ นันทนาการตลอดจนความเป็นเลิศด้านการกีฬา และการพัฒนาบุคคล
- 3) สร้างสังคม สมานฉันท์ ปลอดภัยเอื้ออาทร ตามโครงการ “สันติ – บวร”
- 4) ผลักดันและพัฒนาระบบงานด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการบรรเทาสาธารณภัย โดยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายชุมชน ผู้นำท้องถิ่น อปพร. ลูกเสือชาวบ้าน และองค์กรอื่น
- 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกคน มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

3. ระดมภูมิปัญญา การศึกษา วัฒนธรรม

- 1) จัดตั้งศูนย์ “ภูมิปัญญา การศึกษา วัฒนธรรม” โตนดด้วน
- 2) ส่งเสริมสนับสนุนงานประเพณี เช่น ปีใหม่ สงกรานต์ รดน้ำผู้สูงอายุ วันสารท วันสำคัญทางศาสนา เข้าพรรษา ออกพรรษา ฯลฯ
- 3) ดำเนินงานด้านวัฒนธรรม สอดคล้องโครงการ “วัฒนธรรมไทย สายใยสังคม”
- 4) ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงาน “สภาวัฒนธรรมตำบลโตนดด้วน”
- 5) ส่งเสริมสืบสานโครงการ “โนรา” และศิลปะแขนงอื่น ที่มีคุณค่าและมีผู้สนใจ
- 6) ร่วมกับสถานศึกษาในเขตเทศบาลทุกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และคุณภาพผู้เรียน
- 7) พัฒนา ส่งเสริมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสู่มาตรฐานระดับชาติ
- 8) ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกระบบและต่อเนื่อง

Funded by
the European Union

- 9) สนับสนุนการจัดหลักสูตรพิเศษ เพื่อการศึกษาเฉพาะด้าน
- 10) จัดค่ายฤดูร้อนเพื่อเพิ่มโอกาสการเรียนรู้และการพัฒนาเยาวชน
- 11) เพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านอินเทอร์เน็ต ทุกหมู่บ้าน

4. นำพาเศรษฐกิจก้าวไกล

- 1) สนับสนุนการถือครองเอกสารสิทธิ์ “สทก.”
- 2) ร่วมกับองค์กรเกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาดินให้เป็นดินดีเหมาะแก่การเกษตรกรรม
- 3) จัดทำ จัดทำแหล่งน้ำ และสร้างระบบส่งน้ำอย่างเพียงพอ และมีประสิทธิภาพเพื่อการเกษตร
- 4) จัดทำโครงการ “ผลผลิตดี มีตลาด”
- 5) สนับสนุนส่งเสริมการพัฒนากลุ่มอาชีพและกลุ่มสนใจทุกกลุ่ม
- 6) ผลักดันการเพิ่มรายได้และลดรายจ่าย โดยการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
- 7) ส่งเสริมเยาวชนให้มีความรู้ ความสามารถด้านวิชาชีพ “หนึ่งคน หนึ่งวิชาชีพ”
- 8) สนับสนุน ผลักดัน พัฒนาผู้สนใจในอาชีพให้เข้าถึงแหล่งทุน

5. บริหารถูกต้องฉบับไว

- พัฒนาบุคคล
- พัฒนาระบบงาน
- จัดระบบสารสนเทศ
- ให้บริการทันสมัย ถูกต้อง รวดเร็ว

6. จริงใจ ประสานทุกองค์กร

- เปิดโอกาสให้ประชาชน เอกชน ภาครัฐ ร่วมพัฒนา ฯ เพื่อ “นำพาความผาสุก สู่ประชาชน”

5.1.5. ผลการศึกษาความเปราะบางของเมือง

ปัจจัยและสถานการณ์เปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องพิจารณาในมิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ทั้งนี้ การพัฒนาท้องถิ่นที่ผ่านมา ได้ดำเนินการพัฒนาท้องถิ่น โดยสามารถประเมินสภาพปัญหาในด้านต่าง ๆ คือ ปัญหาด้านการบริหาร ปัญหาด้านการศึกษา ปัญหาด้านการคมนาคม ไฟฟ้า ประปา แหล่งน้ำ ด้านการส่งเสริมการลงทุน ปัญหาด้านการเกษตร ปัญหาด้านสาธารณสุข ปัญหาด้านการพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศ ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

Funded by
the European Union

ซึ่งแผนพัฒนาท้องถิ่นมีแนวพัฒนาในด้านคุณภาพชีวิต การท่องเที่ยวและการเกษตรที่สอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรมที่ต้องมีการรองรับการพัฒนาและการขยายบริการด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสาธารณูปโภค ไฟฟ้า น้ำประปา น้ำกินน้ำใช้ในครัวเรือน น้ำใช้ในระบบเกษตร ที่เหมาะสมและเพียงพอกับความต้องการของคนในพื้นที่ หรือการรองรับการท่องเที่ยวที่จะมีการขยายเพิ่มขึ้นในอนาคต

จากการศึกษาความเปราะบางของเมืองการเข้าถึงสิทธิ สวัสดิการ รักษาพยาบาล การศึกษาและสาธารณูปโภคของเมือง ระบบโครงสร้างพื้นฐานยังไม่เพียงพอต่อการเข้าถึงของประชาชน

1) กลุ่มแรงงานในระบบในพื้นที่หมู่ที่ 8 ยังมีน้ำดื่มน้ำใช้ในชั่งน้ำหนักที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการ คุณภาพของน้ำไม่สะอาดในการใช้อุปโภคบริโภค ระบบประปาชำรุด ระบบไฟฟ้าไม่สามารถใช้ได้ ขาดอาหารที่เพียงพอ ประชาชนยังไม่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการระบบโครงสร้างพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่แผนรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

2) กลุ่มผู้พิการ ทั้ง 2 หมู่บ้านคือหมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 11 ขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอ ในช่วงหน้าแล้งคือช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม ของทุกปี น้ำดื่มน้ำใช้ไม่มีคุณภาพ ขาดการทำความสะอาดก่อนนำมาใช้ ในช่วงน้ำท่วมขาดแคลนน้ำในการอุปโภคบริโภค ขาดแคลนอาหารของคนและสัตว์ ที่อยู่อาศัยบ้านเรือน โรงเรียน การคมนาคม การประกอบอาชีพได้รับผลกระทบ

3) กลุ่มผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่ซื้อน้ำเพื่อการบริโภค น้ำไม่เพียงพอในช่วงหน้าแล้งเดือนมีนาคม-พฤษภาคม มีถึง 16 ครัวเรือน ไม่มีน้ำกิน 9 ครัวเรือน ในช่วงน้ำท่วมมีน้ำใช้ไม่เพียงพอ 16 ครัวเรือน ไม่มีน้ำใช้ 2 ครัวเรือน

4) กลุ่มเกษตรกร ในพื้นที่หมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 11 ส่วนใหญ่ซื้อน้ำอุปโภคบริโภค ในพื้นที่หมู่ที่ 8 ในช่วงน้ำแห้ง มีน้ำใช้ไม่เพียงพอ 2 ครัวเรือน ไม่มีน้ำใช้ 7 ครัวเรือน ช่วงน้ำท่วม ไม่มีน้ำใช้ 9 ครัวเรือน ส่วนหมู่ที่ 11 ช่วงหน้าแล้งขาดแคลนน้ำ 5 ครัวเรือน ไม่เพียงพอในช่วงระยะเวลา 2 เดือนคือ เดือนมีนาคม-เมษายน 7 ครัวเรือน ส่วนน้ำภาคการเกษตรเข้าถึง 17 ครัวเรือน เข้าไม่ถึงแหล่งน้ำ 15 ครัวเรือน

ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความพยายามในการจัดทำแผนในการช่วยเหลือเพื่อบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในช่วงหน้าแล้งและหน้าฝน เช่น เทศบาลตำบลโดนดด้วน มีการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย ประจำปี โดยมีการประสานการทำงานกับผู้นำท้องที่ (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) อบพร. และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีบทบาทในการช่วยเหลือจัดซื้อวัสดุเพื่อซ่อมแซมที่อยู่อาศัย เมื่อเกิดภัยพิบัติ มีการสำรวจ และปรับปรุงข้อมูล มีการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านทุก ๆ ปี เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์มีการรายงานเหตุการณ์ เหตุการณ์สาธารณภัย เมื่อมีภัยพิบัติเกิดขึ้นในพื้นที่ ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชน ให้ทันต่อเหตุการณ์ภัยพิบัติที่เกิดขึ้น มีระบบการจัดการน้ำประปา น้ำ

Funded by
the European Union

อุปโภค บริโภค น้ำเพื่อการเกษตร เพื่อเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน มีโครงการ โคก หนอง นา โมเดล นำร่อง จำนวน 4 แปลง มีการขุดลอกคูคลองเหมือนน้ำสาธารณะ เพื่อป้องกันอุทกภัย มีการติดตั้ง ซ่อมแซม ระบบไฟฟ้าสาธารณะ ให้สามารถใช้งานได้ มีการซ่อมแซม ถนน หลุม บ่อ ถนน ติดตั้งไฟกระพริบทางร่วมทางแยก เพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ในเรื่องระบบอาหารมีการรับบริจาคในกรณีที่เกิดภัยพิบัติ มีการแปรรูป ผลผลิตทางการเกษตร ในด้านที่อยู่อาศัยมีการติดตั้งถังดับเพลิง ตามหมู่บ้าน ตามชุมชน เพื่อป้องกันและระงับ อัคคีภัย มีการซ่อมแซมบ้านเรือน สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เมื่อเกิดภัยพิบัติ แต่ในเขตเทศบาลโดนดด้วนยังไม่มี การวางแผนในด้านสุขภาพ มีการประสานฝ่ายปกครอง ให้ประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสายในหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน มีการแจ้งข่าวไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แจ้งไปยังบุคลากรในพื้นที่ และอสม.ในพื้นที่ และมีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ และอสม.ให้มีความรู้ทักษะในภาวะฉุกเฉิน มีการกำหนดนโยบาย และสนับสนุนนโยบายการดูแลสิ่งแวดล้อม รณรงค์การใช้กล่องโฟม กล่องพลาสติก สนับสนุนการใช้วัสดุจากธรรมชาติ มีโครงการจัดการขยะแบบยั่งยืนโดย เทศบาลตำบลโดนดด้วน มีการปลูกต้นไม้ ปลูกหญ้าแฝก เพื่อป้องกันการพังทลายของหน้าดิน และมีการสำรวจ ต้นไม้ใหญ่ โดยมีการตัดแต่งกิ่งไม้ริมถนนสาธารณะ และบริเวณที่อยู่อาศัย มีการดูแลด้านอาคารเพื่อป้องกันความ เสี่ยงรวมถึงมีการกำหนดพื้นที่ปลอดภัยให้กับประชาชนที่มีรายได้ต่ำ อีกทั้งมีการพัฒนาและยกระดับการตั้งถิ่นฐาน ที่ไม่เป็นทางการของชุมชน มี พรบ.การขุดดิน ถมดิน มี พรบ.ควบคุมอาคารสิ่งปลูกสร้าง มีหน่วยงานกองช่าง เทศบาลตำบลโดนดด้วนเป็นผู้ควบคุมดูแล ปัจจุบันพื้นที่โดนดด้วนยังไม่มีการสร้างชุมชนใหม่ เทศบาลตำบลโดนดด้วน กำลังดำเนินโครงการขุดลอกคูคลองให้สามารถระบายน้ำได้ดีขึ้น และสามารถเก็บกักน้ำในฤดูแล้งได้ปริมาณ มากขึ้น มีการวางแผนเวรคืนที่ดินเพื่อขยายทางน้ำเพื่อให้สะดวกในการระบายน้ำ มีการปลูกต้นไม้เพิ่มขึ้นในพื้นที่ สาธารณะ และมีแผนพัฒนาการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม การดำเนินงานรูปแบบการวางแผนการเชื่อมต่อร่วมกับ ระดับ บน- ล่าง ยังไม่ชัดเจน ยังคงเป็นเรื่องของหน่วยงานแต่ละส่วนรับผิดชอบ งบประมาณไม่เพียงพอ บุคลากร ไม่เพียงพอ เครื่องมืออุปกรณ์มีไม่เพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ มีการเตรียมความพร้อมจัดงบประมาณสนับสนุนเวชภัณฑ์ ประสานข้อมูล กลุ่มคนเปราะบาง เช่น ผู้ป่วยติดเตียง ผู้ป่วยติดบ้าน ผู้พิการ ที่มีคำจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ ช่วยเหลือด้านการประชาสัมพันธ์ เตรียมความพร้อมประสานงาน อสม.ให้การช่วยเหลือ สาธารณสุขอำเภอ มีแผน ในการสนับสนุนดำเนินการตำบลจัดการสุขภาพเน้นตามบริบทของพื้นที่ ขับเคลื่อนร่วมกับ พชอ. และสนับสนุนให้ ท้องถิ่นจัดทำแผนการเตรียมความพร้อมในสถานการณ์น้ำท่วม จัดทำแผนงบประมาณฉุกเฉินประจำปีสำหรับกรณี ภัยพิบัติ และสนับสนุนเวชภัณฑ์ รวมทั้งทีมงานในการช่วยเหลือกรณีน้ำท่วม

สำนักงานพัฒนาชุมชน ช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุน ให้ครัวเรือนเข้าถึงแหล่งทุน เพื่อกู้ยืม และสนับสนุน การประกอบอาชีพ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สนับสนุนทุนการทำอาชีพเสริมแก่ครัวเรือนที่ มีรายได้น้อย หรือสนับสนุนพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ สถานศึกษา สนับสนุนทุนการศึกษาให้นักเรียนยากจน

Funded by
the European Union

สำนักงานเกษตรตำบล มีแผนในการส่งเสริมอาชีพทางการเกษตรให้กับชุมชน มีแผนการส่งเสริมให้ชุมชนพึ่งตนเองได้ เช่น การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ 1 มีแผนในการสร้างความตระหนักในสถานศึกษา สร้างความรู้ การนำไปใช้เพื่อการบริโภคอุปโภคและน้ำเพื่อการเกษตร

โรงเรียนวัดป่าตอ มีแผนและนโยบายในการส่งเสริมให้ความรู้ด้านการเตรียมความพร้อมและรับมือกับโควิด

วัดป่าตอ มีแผนในการขุดคูระบายน้ำในวัดให้กว้างขึ้น เพื่อลดผลกระทบจากปัญหาน้ำท่วม

5.1.6.ข้อสังเกตสำหรับการวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อม

- 1) การเตรียมทรัพยากรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นระบบน้ำ ระบบไฟฟ้า ระบบคมนาคม ระบบสุขภาพ ฯ เพื่อรองรับคนรุ่นใหม่ที่กำลังเข้ามาอยู่ในพื้นที่ เนื่องจากผลกระทบจากสถานการณ์โควิดในช่วง 1-2 ปีที่ผ่านมา ทำให้มีคนรุ่นใหม่กลับภูมิลำเนา ส่วนใหญ่กลับมาประกอบอาชีพทำงานในพื้นที่โดยต่อยอดจากฐานเกษตรเดิมที่พ่อแม่ได้ทำไว้ และมีการขยายที่พัก และก่อสร้างอาคารเพื่อประกอบธุรกิจ
- 2) ความขัดแย้งที่กำลังก่อตัวระหว่างผู้ประกอบการสถานบริการ(รีสอร์ท) ซึ่งปัจจุบันมี 1 แห่งในพื้นที่ และกำลังขยายต่อเติมอาคารเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการใช้ทรัพยากรต่างๆ ของพื้นที่โดนดัดแปลง โดยเฉพาะทรัพยากรน้ำ โดยอาจส่งผลกระทบต่อกลุ่มเปราะบาง ทำให้การใช้น้ำไม่เพียงพอเพราะต้องดึงน้ำบางส่วนไปใช้ในสถานบริการจำนวนมาก กลุ่มเปราะบางทางสังคมที่เคยได้รับผลกระทบอยู่แล้วอาจจะได้รับผลกระทบที่รุนแรงขึ้น เช่น กลุ่มผู้พิการ กลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นประเด็นที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเข้าไปประสานในการแก้ไขปัญหาให้ทุกกลุ่มทุกเพศสามารถเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างเท่าเทียมกัน

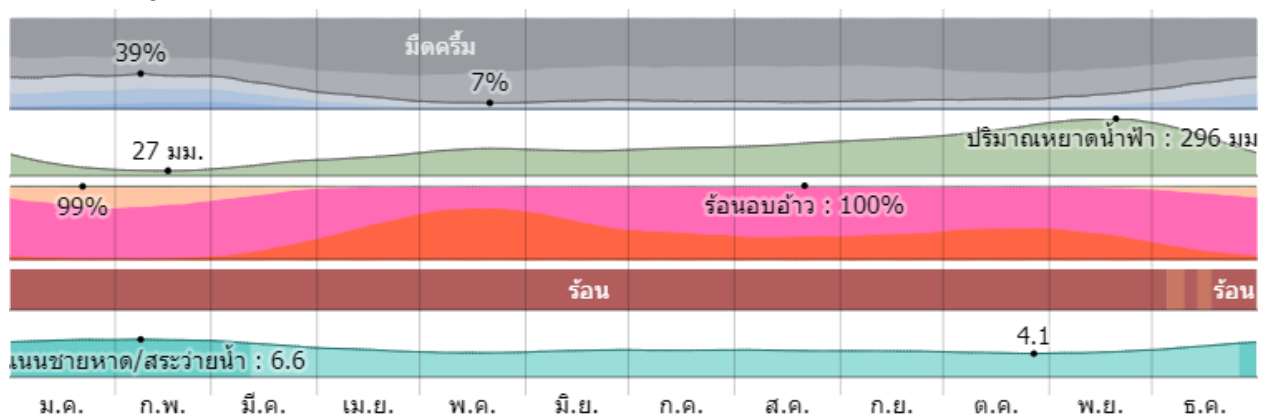

Funded by
the European Union

5.1.7.ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

1) ภูมิอากาศและสภาพอากาศเฉลี่ยตลอดปี 2565

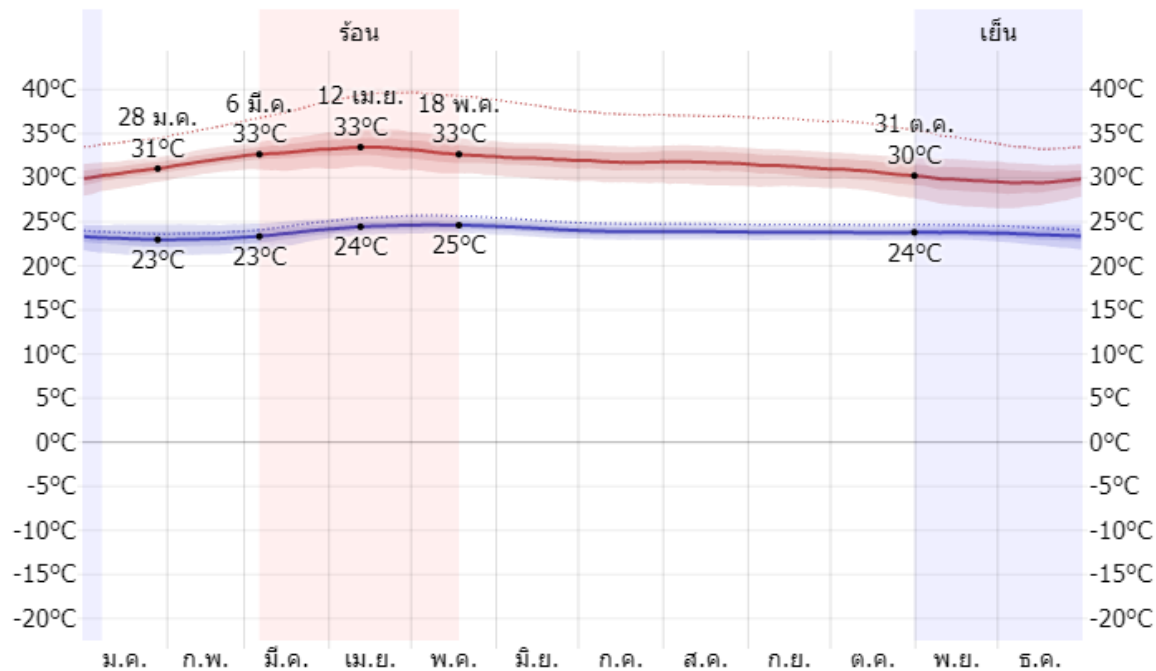

อำเภอควนขนุน ฤดูร้อนมีลักษณะ สั้นและร้อน ฤดูหนาวมีลักษณะ สั้นและอุ่น และร้อนและไม่มีลม มีหยาดน้ำฟ้าตกมาก และมีดครีมี ตลอดปี ในระยะเวลาหนึ่งปี โดยทั่วไป อุณหภูมิจะเปลี่ยนแปลงในช่วงตั้งแต่ 23°C ถึง 33°C และน้อยมากที่จะอยู่ต่ำกว่า 21°C หรือสูงกว่า 36°C

อุณหภูมิเฉลี่ยในอำเภอควนขนุน

Funded by
the European Union

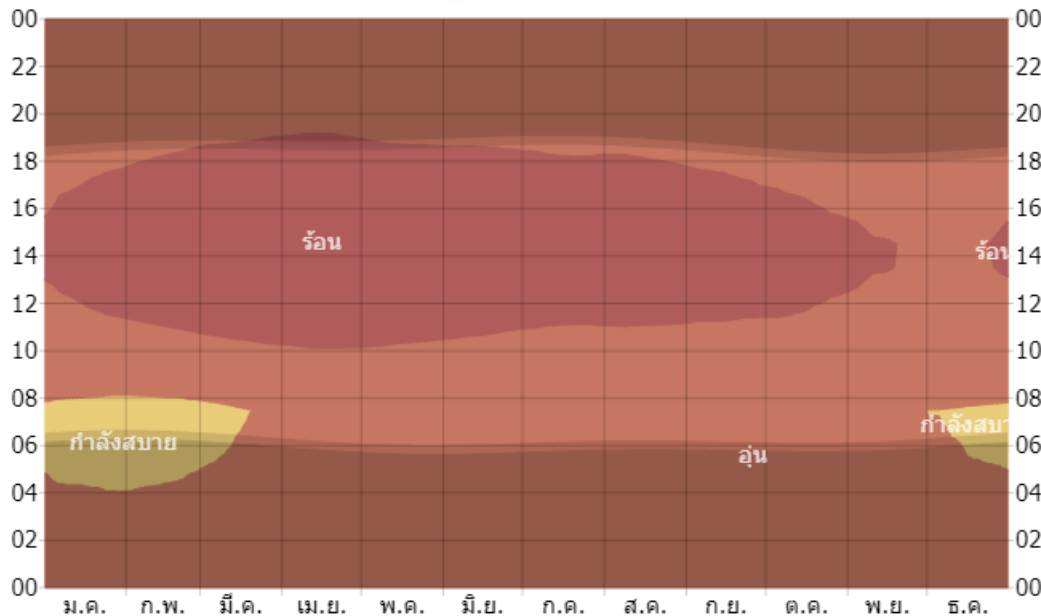
ฤดูกาลที่ร้อน มีระยะเวลา 2.4 เดือน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 6 มีนาคม ถึงวันที่ 18 พฤษภาคม และอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยรายวันสูงกว่า 33°C เดือนที่มีอากาศร้อนที่สุดของปีในควนขนุน คือ เมษายน โดยมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยเท่ากับ 33°C และต่ำสุดเฉลี่ยเท่ากับ 24°C

ฤดูกาลที่เย็น มีระยะเวลา 2.3 เดือน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 31 ตุลาคม ถึงวันที่ 8 มกราคม และอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยรายวันต่ำกว่า 30°C เดือนที่มีอากาศหนาวที่สุดของปีใน ควนขนุน คือ ธันวาคม โดยมีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยเท่ากับ 24°C และสูงสุดเฉลี่ยเท่ากับ 30°C

อุณหภูมิเฉลี่ยรายชั่วโมงตลอดทั้งปี แกนนอนเป็นวันของปี ส่วนแกนตั้งเป็นชั่วโมงของวัน
โดยมีสีแสดงอุณหภูมิเฉลี่ยสำหรับชั่วโมงและวันดังกล่าว

Funded by
the European Union

วันที่มีหยาดน้ำฟ้าตกมาก หมายถึงวันที่มีหยาดน้ำฟ้าเป็นของเหลวหรือเทียบเท่าของเหลว ในปริมาณอย่างน้อย 1 มิลลิเมตร โอกาสสำหรับวันที่มีหยาดน้ำฟ้าตกมากใน ควบขนุน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญตลอดทั้งปี

ฤดูกาลที่มีหยาดน้ำฟ้าตกมากกว่ามีระยะเวลานาน 7.9 เดือน ระหว่างวันที่ 26 เมษายน ถึงวันที่ 21

ธันวาคม โดยมีโอกาสสูงกว่า 43% ที่วันใดวันหนึ่งจะเป็นวันที่มีหยาดน้ำฟ้าตกมาก เดือนที่มีวันที่หยาดน้ำฟ้าตกมากที่สุด ใน ควบขนุน คือ ตุลาคม โดยมีจำนวนวันเฉลี่ยเท่ากับ 22.4 วัน และมีปริมาณฝนอย่างน้อย 1 มิลลิเมตร

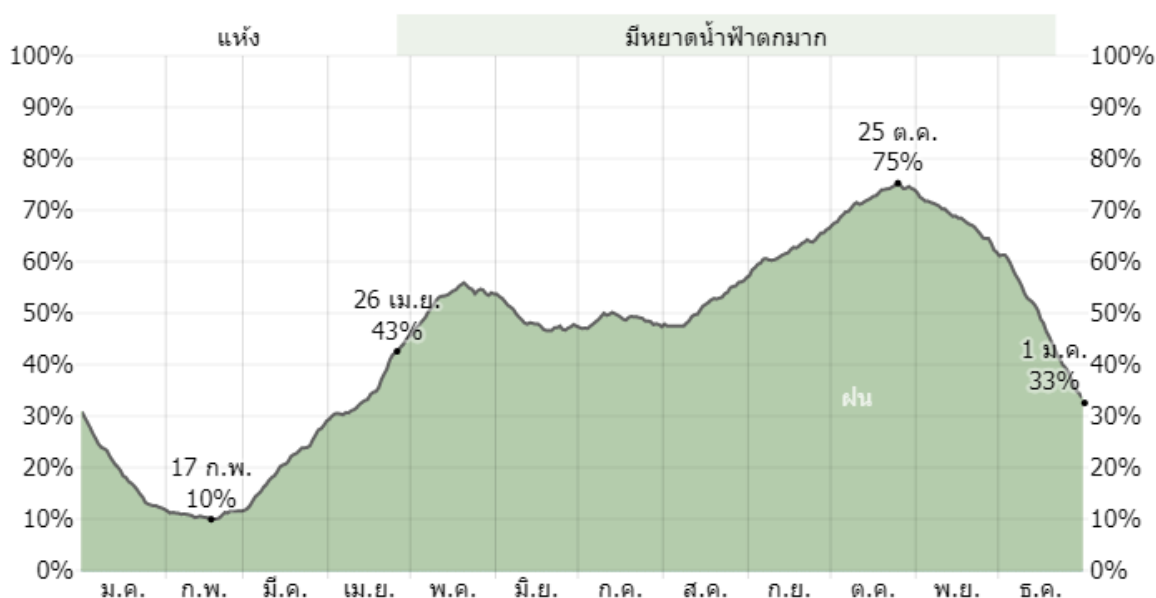

Funded by
the European Union

ฤดูกาลที่แห้งกว่ามีระยะเวลานาน 4.1 เดือน ระหว่างวันที่ 21 ธันวาคม ถึงวันที่ 26 เมษายน เดือนที่มีวันที่หยาดน้ำฟ้าตกน้อยที่สุดใน ควนชนุน คือ กุมภาพันธ์ โดยมีจำนวนวันเฉลี่ยเท่ากับ 3.0 วัน และมีปริมาณฝนอย่างน้อย 1 มิลลิเมตร

ในวันที่มีหยาดน้ำฟ้าตกมาก แยกความแตกต่างระหว่างวันที่มีฝนล้วน หรือหิมะล้วน หรือหิมะและฝนผสมกัน เดือนที่มีฝนล้วนเป็นจำนวนวันมากที่สุดในควนชนุน คือ ตุลาคม โดยมีจำนวนวันโดยเฉลี่ยเท่ากับ 22.4 วัน การจำแนกประเภทเช่นนี้แสดงว่า รูปแบบของหยาดน้ำฟ้าที่พบบ่อยที่สุดตลอดทั้งปีคือ ฝนล้วน โดยมีความน่าจะเป็นสูงสุดเท่ากับ 75% ในวันที่ 25 ตุลาคม

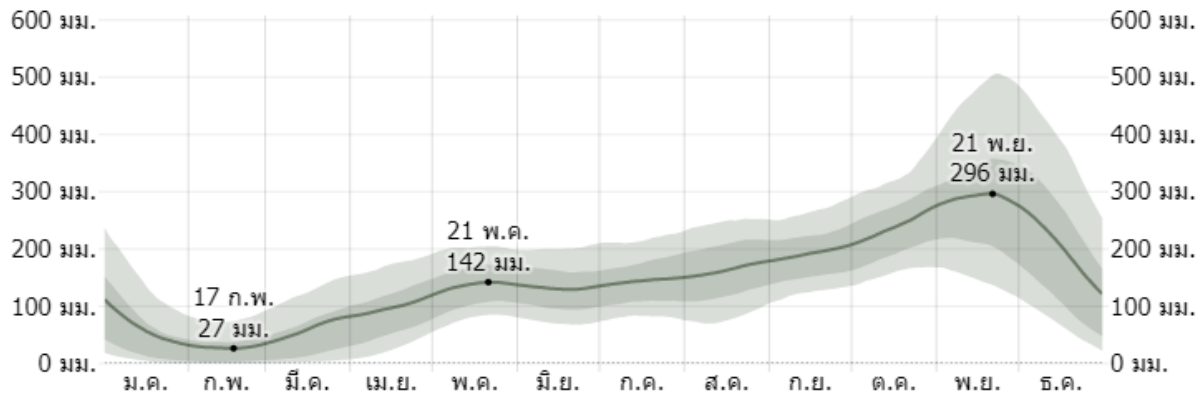
2) ปริมาณน้ำฝน

แสดงปริมาณน้ำฝนที่สะสมภายในช่วงเวลา 31 วันก่อนและหลังแต่ละวันในปีนั้นไว้ตรงกลาง เพื่อแสดงให้เห็นความแตกต่างภายในเดือน ไม่ใช่แค่ปริมาณทั้งหมดในแต่ละเดือน ควนชนุน มีปริมาณฝนรายเดือนแตกต่างกันอย่างยิ่งตามฤดูกาล

ปริมาณฝนตลอดปีใน ควนชนุน เดือนที่มีปริมาณฝนมากที่สุดในควนชนุน คือ พฤศจิกายน โดยมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยเท่ากับ 294 มิลลิเมตร เดือนที่มีปริมาณฝนน้อยที่สุดใน ควนชนุน คือ กุมภาพันธ์ โดยมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยเท่ากับ 27 มิลลิเมตร

Funded by
the European Union

3) ลม

เวกเตอร์ (ความเร็วและทิศทาง) ลมเฉลี่ยรายชั่วโมงในพื้นที่กว้าง ที่ระดับ 10 เมตรเหนือพื้นดิน ลมที่ประสบในสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งจะขึ้นอยู่กับลักษณะภูมิประเทศเฉพาะแห่งและปัจจัยอื่น ๆ เป็นสำคัญ โดยที่ความเร็วและทิศทางลมเฉพาะขณะจะแตกต่างกันมากมากกว่าค่าเฉลี่ยรายชั่วโมง

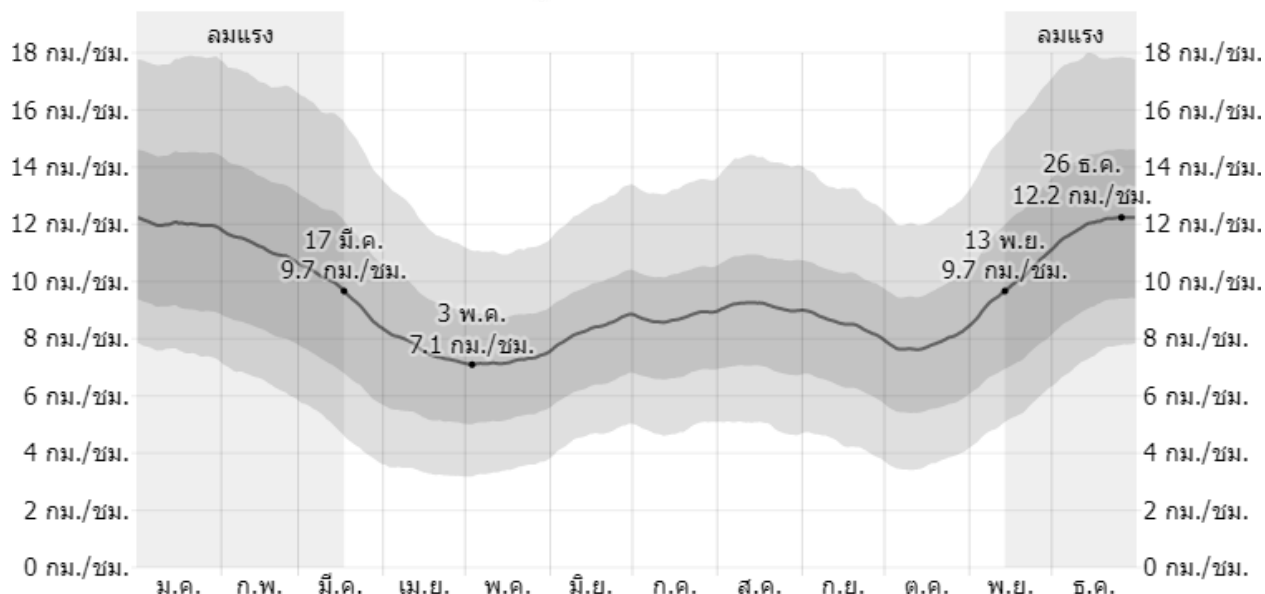
ความเร็วลมเฉลี่ยรายชั่วโมงในพื้นที่เมืองควนขนุน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญตามฤดูกาลตลอดระยะเวลาทั้งปี

ช่วงที่ลมแรงกว่าในปีนั้นมีระยะเวลานาน 4.1 เดือน ระหว่างวันที่ 13 พฤศจิกายน ถึงวันที่ 17 มีนาคม โดยมีความเร็วลมเฉลี่ยสูงกว่า 9.7 กิโลเมตรต่อชั่วโมง เดือนที่มีลมแรงที่สุดของปีในเมืองควนขนุน คือเดือนมกราคม โดยมีความเร็วลมเฉลี่ยรายชั่วโมงเท่ากับ 12.0 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

ช่วงเวลาที่ลมสงบกว่าในปีนั้นมีระยะเวลานาน 7.9 เดือน ระหว่างวันที่ 17 มีนาคม ถึงวันที่ 13 พฤศจิกายน เดือนที่มีลมสงบมากที่สุดของปีในเมืองควนขนุน คือเดือนพฤษภาคม โดยมีความเร็วลมเฉลี่ยรายชั่วโมงเท่ากับ 7.2 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

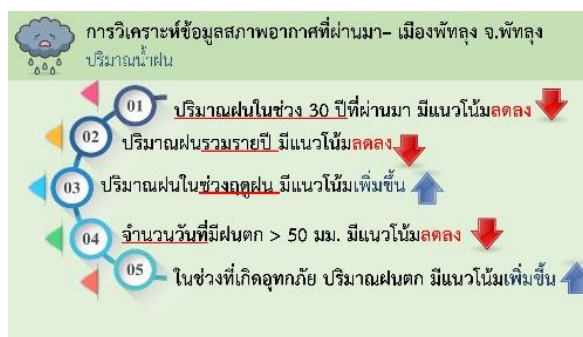
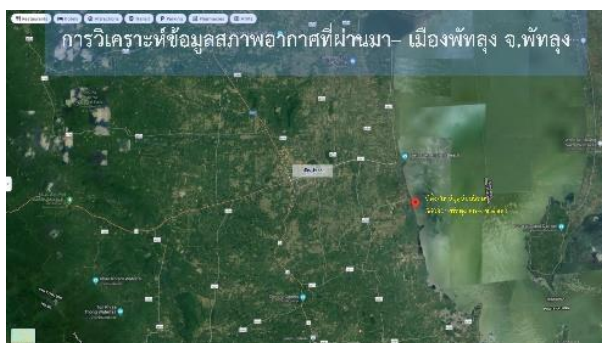

Funded by
the European Union

(ที่มาข้อมูล ; ข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งดวงอาทิตย์ (เช่น อาทิตย์ขึ้น และอาทิตย์ตก) เป็นการคำนวณโดยใช้สูตรทางดาราศาสตร์จากหนังสือ [Astronomical Algorithms ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2](#) โดย Jean Meeus, ข้อมูลสภาพอากาศอื่น ๆ ทั้งหมด ซึ่งรวมถึงปริมาณเมฆปกคลุม หยาดน้ำฟ้า ความเร็วและทิศทางลม และคลื่นวิทยุจากอาทิตย์ เป็นข้อมูลจาก [MERRA-2 Modern-Era Retrospective Analysis](#) ของ NASA)

4) ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงปริมาณฝน

การเปลี่ยนแปลงปริมาณฝน

- ปริมาณฝนในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มลดลง
- ปริมาณฝนรวมรายปี มีแนวโน้มลดลง

Funded by
the European Union

- ปริมาณฝนในช่วงฤดูฝนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
- จำนวนวันที่มีฝนตกมากกว่า 50 มิลลิเมตร มีแนวโน้มลดลง

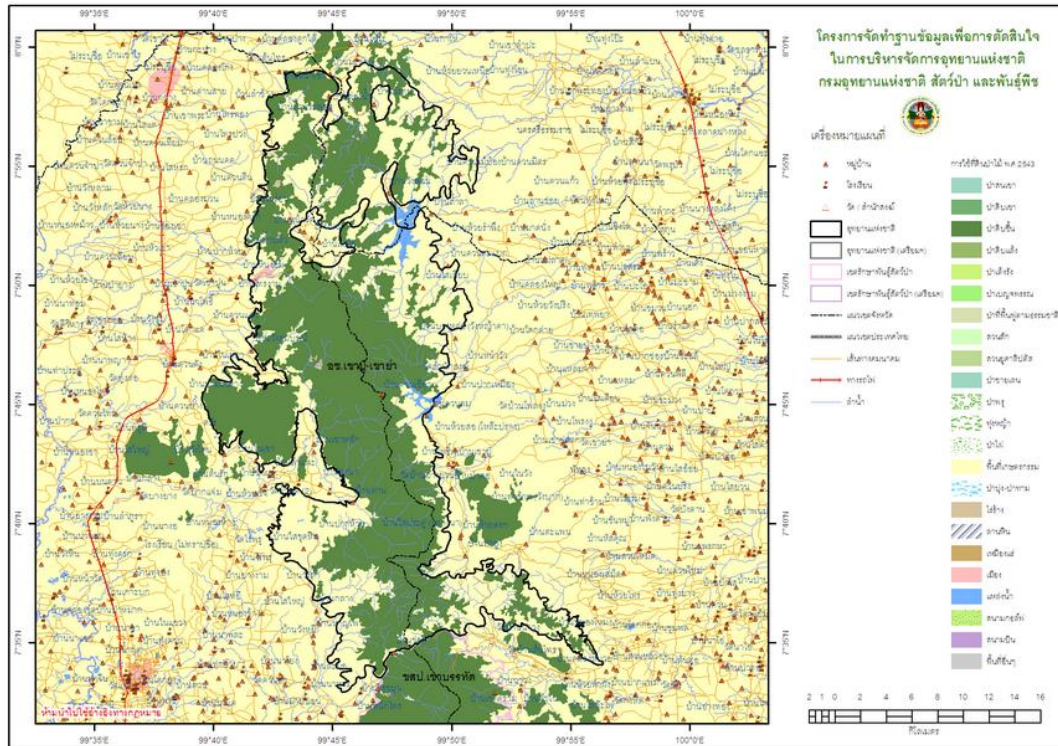
5) ข้อมูลน้ำท่วม

ภาพแสดงแผนที่บริเวณป่าเทือกเขาบรรทัด

Funded by
the European Union

สถานการณ์น้ำท่วมใหญ่ในช่วงปี 2557 มีฝนตกมากกว่า 50 มิลลิเมตรต่อเนื่อง 2 วัน ฝนรวม ½ มิลลิเมตร ในปี 2559 ฝนตกต่อเนื่องมากกว่า 100 มิลลิเมตร ต่อเนื่อง 4 วัน ฝนรวม 657.8 มิลลิเมตร

จากการศึกษาความเปราะบางของเมืองของกลุ่มองค์กร/หน่วยงานและกลุ่มผู้นำชุมชน ทำให้ทราบว่ากรณีน้ำท่วมหนักเกิดในปี 2553 สาเหตุมาจากน้ำไหลทะลักจากเขื่อนท่าแนะ ซึ่งมีต้นน้ำอยู่ในพื้นที่เทือกเขาบรรทัดและป่าอุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า น้ำไหลหลากมีระดับความรุนแรงมาก เมื่อมาถึงพื้นที่ชุมชนมีสิ่งกีดขวางทางน้ำ การสร้างถนนและถมที่เพื่อปลูกสร้างอาคารที่อยู่อาศัยขวางทางน้ำมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ให้น้ำระบายไม่ทันจึงเกิดน้ำท่วมขังในบริเวณกว้าง ผลกระทบต่อชุมชน คือ น้ำท่วมที่อยู่อาศัยได้รับความเสียหาย น้ำท่วมพื้นที่ทำการเกษตรทำให้เสียหายมาก และน้ำท่วมถนนเส้นทางสัญจร ไม่สามารถใช้สัญจรจรได้หลายสาย และมีถนนชำรุด ไม่ได้ขุดลอก เหมือง คู คลอง เพื่อแก้ปัญหาระบายน้ำ และขาดการจัดการระบายน้ำที่ดี ผลกระทบต่อชุมชนจากมากหาน้อย คือ 1) สัตว์เลี้ยงไม่มีที่อยู่ ทำให้เกิดโรคและล้มตายจำนวนมาก 2) น้ำท่วมพื้นที่ทางการเกษตรระดับรุนแรงทำให้พืชผลทางการเกษตรเสียหายจำนวนมาก 3) น้ำท่วมถนนหนทาง ถนนขาดไม่สามารถสัญจรได้ไป มาได้ 4) น้ำท่วมที่อยู่อาศัยจนไม่สามารถพักอาศัยได้ ทำให้ทรัพย์สินภายในบ้านเสียหาย

Funded by
the European Union

สืบเนื่องจากพื้นที่อำเภอกวนขนุนเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำต่ำ รองรับน้ำจากเทือกเขาบรรทัด ก่อนจะไหลลงยังทะเลน้อย ซึ่งทางจังหวัดพัทลุงได้มีความพยายามในการก่อสร้างแนวคันเชื่อมความ 3,474 เมตร พร้อมคันบังคับน้ำและงานก่อสร้างสะพานจำนวน 8 ตัว งบประมาณ 188,000,000 บาท สัญญาจ้างสิ้นสุด 28 สิงหาคม 2564 ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างแก้ไขสัญญาจ้าง ซึ่งผลการดำเนินงานโดยรวมทั้งโครงการพบว่าคืบหน้าไปแล้วกว่าร้อยละ 78.60 และคาดว่าโครงการจะแล้วเสร็จประมาณเดือน มกราคม 2565

โครงการก่อสร้างระบบระบายน้ำหลักเพื่อบรรเทาปัญหาน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนกวนขนุน อำเภอกวนขนุน ลำคลองท่าแนะ มีเป้าหมายเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมโดยการก่อสร้างคันเชื่อมกันน้ำ เพื่อไม่ให้น้ำเอ่อล้นจากลำคลองเข้าพื้นที่ชุมชนบริเวณตลาดเทศบาลกวนขนุนและบริเวณใกล้เคียง ซึ่งโครงการดังกล่าวดำเนินการโดยกรมโยธาธิการและผังเมือง ซึ่งขณะนี้ยังอยู่ระหว่างการก่อสร้าง ซึ่งอาจไม่ทันในช่วงฤดูฝนที่จะมาถึงในช่วงปลายเดือนตุลาคมนี้ ดังนั้นการแก้ไขปัญหายังจะใช้วิธีการติดตั้งเครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่ เพื่อระบายน้ำให้ทันช่วงที่เมื่อน้ำเอ่อล้นจากลำคลอง เพื่อจะบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนให้มากที่สุด หากเกิดน้ำท่วมในพื้นที่ และหากโครงการดังกล่าวแล้วเสร็จจะสามารถแก้ไขปัญหาน้ำท่วมได้เกือบ 100 เปอร์เซ็นต์ (ข้อมูลจากชาวท้องถิ่น 77 ชาวเด็ด วันที่ 6 สิงหาคม 2564)

ผลจากการศึกษาพบว่าปัญหาที่เกิดผลกระทบยาวนานกับชุมชนจริงๆ ไม่ใช่เรื่องน้ำท่วมแต่เป็นภัยแล้ง เนื่องจากปัญหาน้ำท่วมซ้ำซากเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นปกติของชุมชน เพียงแต่มีความถี่มากขึ้น ทั้งนี้ปัญหาที่ส่งผลกระทบรุนแรงกับชุมชนมากกว่าตอนนี้คือปัญหาภัยแล้ง ซึ่งแล้งยาวนานมาก เพราะสภาพอากาศเปลี่ยนแปลง ฝนทิ้งช่วง ได้รับผลกระทบมากกว่าปัญหาน้ำท่วม

ซึ่งจากการศึกษาข้อมูลน้ำท่วมในพื้นที่อำเภอกวนขนุนเป็นปรากฏการณ์ที่ชุมชนประสบพบเจอเกือบทุกปี บางปีน้ำท่วมหนัก บางปีน้ำท่วมหนัก จากข้อมูลน้ำท่วมที่ผ่านมา ประมวลสรุปได้ ดังนี้

Funded by
the European Union

สถานการณ์น้ำท่วมใหญ่อำเภอควนขนุน

น้ำท่วมพัทลุงเริ่มคลาย-ระวังดินถล่มเทือกเขาบรรทัด [ไทยรัฐ : 4 ธ.ค. 53]

เมื่อเวลา 13.45 น. 4 ธ.ค. ผู้สื่อข่าวรายงานสถานการณ์น้ำท่วมหนักเมื่อวันที่ 3 ธ.ค.ว่า ลำน้ำคลองโหนดใหญ่ได้หยุดตกแล้ว สไลด์ บริเวณเทือกเขาบรรทัด อย่างใกล้ชิด ส่วนระดับน้ำเข้าสู่ภาวะปกติแล้วทั้งหมด เหลือเพียงประชาชนที่อาศัยอยู่ริมตลิ่ง อ.เมือง และ อ.ควนขนุน ซึ่งยังได้รับความเดือดร้อน บ้านเรือนประชาชน ประมาณ 4 หมู่บ้าน มีบ้านเรือนที่บ้านหัวป่าเขียว ต.ทะเลน้อย อ.ควนขนุน จ.พัทลุง ที่ ศูนย์ศิลปาชีพแทนเป็นการชั่วคราว อย่างไรก็ตาม สถานการณ์น่าจะกลับเข้าสู่ภาวะปกติภายในวันที่ 4 ธ.ค. ผู้ว่าราชการ จ.พัทลุง กล่าวถึงในพื้นที่ยังคงพัทลุง เพื่อได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาล และ มีทั้งหมด 24,133 ครอบครัว ได้รับความเสียหายระหว่างการดำเนินการคาดว่าจะแล้วเสร็จประมาณสิ้น

วันที่ 02 ม.ค. 2556 เวลา 10:13 น.

พัทลุง อ่วม! น้ำท่วมขัง 7 อำเภอ ทำให้บ้านเรือนชาวบ้าน กว่า 4,000 ครอบครัวเสียหาย

สถานการณ์น้ำท่วมในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ล่าสุด ยังมีน้ำท่วมขังในพื้นที่ลุ่มของ 7 อำเภอ อำเภอเมือง อาทิตยบรรทัด ตำบลโคกชะงาย ตำบลเขาเจ็ญตำบลนาท่อม ตำบลปรังหมู ตำบลพญาขัน ตำบลนาโหนด และตำบลชัยบุรี อำเภอเขาชัยสน ตำบลหารโพธิ์ อำเภอควนขนุน ตำบลมะกอกเหนือ ตำบลพนาสูง และตำบลทะเลน้อย ได้รับความเดือดร้อนอย่างหนัก เนื่องจากจุดดังกล่าวเป็นพื้นที่รองรับน้ำจากเทือกเขาบรรทัดก่อนจะไหลลงสู่ทะเลสาบสงขลา ระดับน้ำท่วมสูงประมาณ 70-80 ซม. ทำให้ชาวบ้านได้รับความเดือดร้อนกว่า 3,500 ครอบครัว ถนนในหมู่บ้านหลายสายยังถูกน้ำท่วมสูง รถเล็กยังไม่สามารถสัญจรได้ โดยเฉพาะในพื้นที่บ้านพลาทอง บ้านเขาจึงใช้ตำบลพญาขัน อำเภอเมือง น้ำเข้าท่วมในพื้นที่เป็นระลอกที่ 5 แล้ว ส่วนพื้นที่ติดริมเทือกเขาบรรทัด เช่น ตำบลชุมพล ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ ตำบลชะรัด อำเภอกงหรา ต.เขาปู่ อ.ศรีบรรพต อ.ตะโหมด มีหลายตำบล น้ำได้ไหลเอ่อล้น สวนยางพารา สวนผลไม้ น้ำที่ไหลจากเทือกเขาบรรทัดผ่านลำคลองเข้าท่วมบ้านเรือนราษฎรกว่า 500 ครัวเรือน สำหรับสถานการณ์น้ำท่วมโดยภาพรวมในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ชาวบ้านได้รับความเดือดร้อนแล้วกว่า 4,000 ครอบครัว พื้นที่สวนยางพารา สวนผลไม้ สวนปาล์ม ถูกน้ำท่วมขัง กว่า 10,000 ไร่ ขณะที่ ทางจังหวัด และอบจ.พัทลุง ลงพื้นที่ เร่งสำรวจความเสียหาย เพื่อเตรียมให้การช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยที่ได้รับความเดือดร้อน พร้อมเตรียมประชิดภัยพิบัติเพื่อให้การช่วยเหลือต่อไป

Funded by
the European Union

ผู้ว่าฯ เมืองลุงเผยแพร่ระดับน้ำหลายพื้นที่ที่เริ่มลดแล้ว คาด 2-3 วันกลับสู่สภาวะปกติ [ผู้จัดการออนไลน์ : 24 พ.ย. 57 เวลา 10.53 น.]

พัทลุง - สถานการณ์น้ำท่วมหลายพื้นที่ใน จ.พัทลุง ยังคงท่วมพื้นที่สวนยาง สวนปาล์มประชาชน เฉลี่ยสูง 30-40 เซนติเมตร ด้านผู้ว่าฯ เผยขณะนี้ระดับน้ำเริ่มมีแนวโน้มลดลง คาดว่าหากฝนไม่ตกซ้ำในอีก 2-3 วัน จะกลับสู่สภาวะปกติ

วันนี้ (24 พ.ย.) ผู้สื่อข่าวรายงานจากจังหวัดพัทลุงว่า สถานการณ์น้ำท่วมในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ระดับน้ำยังคงท่วมพื้นที่ริมทะเลสาบสงขลา ใน ต.หารโพธิ์ อ.เขาชัยสน ต.พญาขันต์ ต.ลำปำ อ.เมือง ต.มะกอกเหนือ ต.พนาสูง ต.ทะเลน้อย อ.ควนขนุน และ ต.ท่ามะเตือ อ.บางแก้ว โดยระดับน้ำท่วมสูงเฉลี่ย 30-40 เซนติเมตร เส้นทางเข้าหมู่บ้านหลายสายยังมีน้ำท่วม บางหมู่บ้านยังต้องใช้เรือในการเดินทาง พื้นที่ลุ่มนาข้าว สวนยางสวนปาล์มยังคงมีน้ำท่วม ซึ่งลดลงจากเมื่อวานเนื่องจากฝนได้หยุดตกลงแล้ว

ขณะที่ นายวินัย บัวประดิษฐ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง กล่าวว่า สถานการณ์น้ำท่วมถือว่าคลี่คลายลงแล้ว และคาดว่าหากฝนไม่ตกลงมาอีกช่วง 2-3 วัน น่าจะเข้าสู่สภาวะปกติ แต่อย่างไรก็ตาม ทางจังหวัดยังคงสั่งเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง เพราะทางพัทลุงยังไม่หมดช่วงมรสุม

น้ำท่วมพัทลุงขยายวงกว้าง 5 อำเภอ ควบขนุนหนักสุด เตือนร้อนหลายพันครัวเรือน Workpoint TODAY | Writer 26 พ.ย. 2560

ประเด็นคือ - สถานการณ์น้ำท่วมพัทลุงขยายวงกว้าง 5 อำเภอ หลังฝนตกหนักติดต่อกัน 3 วัน หนักสุดพื้นที่อำเภอควนขนุน ชาวบ้านเดือดร้อนหลายพันครัวเรือน ต่างเร่งขนสิ่งของไว้สูง ขณะที่เขตเทศบาลเมืองพัทลุง เจ้าหน้าที่เร่งสูบน้ำออก ด้านจังหวัดพัทลุงประชุมด่วนวางแผนช่วยเหลือประชาชน

วันที่ 26 พ.ย. 60 ผู้สื่อข่าวรายงานจากจังหวัดพัทลุงว่า สถานการณ์น้ำท่วมพื้นที่จังหวัดพัทลุงหลังเกิดฝนตกหนักติดต่อกัน 3 วัน ส่งผลให้น้ำป่าจากเทือกเขาบรรทัด ไหลหลากลงสู่พื้นที่ต่ำ บวกกับสภาพน้ำฝนในพื้นที่ ทำให้น้ำท่วมขยายวงกว้างใน 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอควนขนุน อำเภอเมือง อำเภอกงหรา อำเภอศรีบรรพต และอำเภอศรีนครินทร์ หนักสุดคือพื้นที่อำเภอควนขนุน มีสภาพน้ำท่วมทุกหมู่บ้าน ทุกตำบล ถนนทางเข้าหมู่บ้านถูกท่วมสูง 80 ซม. บางเส้นทางต้องใช้เรือเข้าออกหมู่บ้าน

Funded by
the European Union

ควนขนุนน้ำท่วมขยายวง เตือนร้อนแล้วเกือบ 200 ครั้วเรือน คาดพายุนี้จะลด

ไทยรัฐออนไลน์ 4 ธ.ค. 2562 18:34 น.

น้ำท่วมที่พัทลุง ล่าสุดยังคงท่วมที่ตลาดควนขนุนและระดับน้ำเพิ่มสูงขึ้น ด้านชาวบ้านต่างเร่งเสริมกระสอบทรายอีกจำนวน 2,000 กระสอบ ขณะที่น้ำท่วมขยายวงกว้างขึ้น ชาวบ้านเตือนร้อนเกือบ 200 หมู่บ้าน
เมื่อช่วงบ่ายวันที่ 4 ธ.ค.62 ผู้สื่อข่าว จ.พัทลุง รายงานว่า ในขณะนี้สถานการณ์น้ำท่วมในพื้นที่อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุงได้ขยายวงกว้างเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากน้ำที่ไหลลงมาจากภูเขาบรรทัดพื้นที่อำเภอศรีบรรพตได้ไหลหลากลงสู่ฝ่ายท่าแฉ้งอย่างต่อเนื่อง ทางเจ้าหน้าที่ฝ่ายท่าแฉ้งก็ต้องพร่องน้ำภายในอ่างเก็บน้ำอย่างต่อเนื่องเช่นกัน ทำให้มวลน้ำไหลหลากลงสู่พื้นที่อำเภอควนขนุนเพิ่มมากขึ้น จนทำให้เกิดน้ำท่วมที่ราบลุ่มบริเวณริมลำคลองขยายวงกว้างกว่า 12 หมู่บ้าน 3 ตำบล 1 เทศบาล คือ ตำบลชะม่วง ตำบลควนขนุน ตำบลมะกอกเหนือ และเทศบาลตำบลควนขนุน

น้ำท่วมพัทลุง ยังไม่คลี่คลาย 5 อำเภออ่วม เตือนวันนี้ฝนตกหนักอีกระลอก

ไทยรัฐออนไลน์ 3 ธ.ค. 2563 09:05 น.

น้ำท่วมพัทลุง ยังไม่คลี่คลาย ประชาชน 5 อำเภอยังคงเดือดร้อนอย่างหนัก ขณะที่กรมอุตุนิยมวิทยา ประกาศเตือนประชาชนเตรียมรับมือ มีฝนหนักอีกระลอกวันนี้ วันที่ 3 ธันวาคม 2563 ผู้สื่อข่าวรายงานสถานการณ์น้ำท่วมในพื้นที่ จ.พัทลุง ล่าสุดจังหวัดประกาศเตือนว่าจะมีฝนหนักอีกครั้งในวันนี้ ให้ประชาชนทุกพื้นที่เตรียมรับมืออีกระลอก ขณะที่ประชาชนในพื้นที่ อำเภอริมชัยฝั่ง 5 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมือง อำเภอบางแก้ว อำเภอปากพะยูน อำเภอเขาชัยสน และอำเภอควนขนุน ในบางตำบล ประชาชน กว่า 15,000 ครอบครัว ยังได้รับความเดือดร้อนจากสภาพน้ำท่วมบ้านเรือน

Funded by
the European Union

ท่วมพื้ตลวงขยายวงกว้าง ลำสุดน้ำป่าเทือกเขาบรรทัดไหลท่วม ‘ควนขนุน-กงหรา’

วันที่ 2 ธันวาคม 2564 - 11:38 น.

เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม ผู้สื่อข่าวรายงานสถานการณ์น้ำท่วมในพื้นที่จังหวัดพัทลุงว่า ได้ขยายวงกว้างขึ้น ลำสุดน้ำป่าจากเทือกเขาบรรทัดไหลบ่าเข้าท่วมบ้านเรือน พื้นที่การเกษตร ของอำเภอเมือง อำเภอศรีบรรพต อำเภอดงมะดะ อำเภอบางบอน อำเภอควนขนุน อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง ชาวบ้านได้ผลกระทบแล้วกว่า 1,000 ครัวเรือน พื้นที่การเกษตรสวนยางพารา ปาล์ม ไม่ผลลุดน้ำหลากท่วมแล้วกว่า 5,000 ไร่ โดยเฉพาะในพื้นที่อำเภอควนขนุน มวลน้ำจากเทือกเขาบรรทัดในเขตพื้นที่ อ.ศรีบรรพต ไหลผ่านฝ่ายชลประทานท่าแนะ จนสันสปิลเวย์ ทำให้ต้องเปิดประตูน้ำ 1 บาน เพื่อระบายน้ำออก ส่งผลให้น้ำหลากเข้าท่วมบ้านเรือนประชาชนหลายหมู่บ้านของพื้นที่ตำบลชะมวง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง บริเวณวัดลือ หมู่ 9 ตำบลชะมวง อำเภอควนขนุน มีน้ำท่วมสูงเกือบ 50 เซนติเมตร และจากสี่แยกโพธิ์ทองมุ่งหน้าเข้าตัวอำเภอบรรพต มีน้ำท่วมบนผิวจราจรประมาณ 30 เซนติเมตร เป็นระยะยาวประมาณ 800 เมตร รถเล็กต้องเพิ่มความระมัดระวังในการสัญจร

พัทลุง อ่วมน้ำท่วม นาข้าวพื้นเมืองสูญกว่า 150 ล้านบาท

วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2565 - 17:48 น.

จ.พัทลุง เจออุทกภัยหนัก กระทบนาข้าว-สวนยาง เสียหาย รวมกว่า 150 ล้านบาท

วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2565 ผู้สื่อข่าวรายงานว่า หลังจากฝนตกหนักจนทำให้เกิดน้ำท่วม จ.พัทลุง ส่งผลกระทบต่อพื้นที่การเกษตรอย่างสวนยางพาราและนาข้าวเป็นจำนวนมาก ข้าวที่กำลังสุก รอการเก็บเกี่ยวจนน้ำเสียหายอย่างหนัก โดยเฉพาะข้าวนาปีสายพันธุ์พื้นเมือง ได้แก่ มีข้าวเล็บนก ข้าวเจียง และข้าวสังข์หยด ซึ่งนิยมปลูกกันมากในพื้นที่โซนภาคกลางและบริเวณริมทะเลสาบสงขลา จ.พัทลุง ตั้งแต่ อ.กงหรา อ.เมือง อ.ควนขนุน อ.ป่าพะยอม อ.เขาชัยสน อ.บางแก้ว และ อ.พะยูม

นายสุทธิชัย กาฬสุวรรณ นายกสมาคมผู้ผลิตและค้าข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง เปิดเผยว่า นับตั้งแต่ปลายปี 2564 มาจนถึงปัจจุบัน ชาวนาได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมแล้ว 2 รอบ และนาข้าวที่ได้รับความเสียหายส่วนใหญ่ เป็นข้าวสายพันธุ์พื้นเมืองที่กำลังอยู่ในช่วงการเก็บเกี่ยว อันดับแรกที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดคือ ข้าวเล็บนก ถัดมาเป็นข้าวเจียง และข้าวสังข์หยด ตามลำดับ

“สาเหตุที่ข้าวเล็บนกได้รับความเสียหายมากที่สุดเพราะปลูกในที่ลุ่มต่ำ ส่วนข้าวเจียงกับข้าวสังข์หยดจะปลูกอยู่พื้นที่สูงหรือเป็นนาโคกมากกว่า เบื้องต้นตอนนี้ชาวนาของเกษตรกรหลายรายจมน้ำมานานกว่า 4 วันแล้ว ออกมาฝากถึงภาครัฐให้ช่วยชาวนาด้วย เพราะปีนี้ราคาข้าวก็ไม่สูงมากนักแถมยังมาเจอน้ำท่วมอีก”

Funded by
the European Union

5.1.8 การประเมินความเปราะบางของเมือง

อำเภอควนขนุนเป็นพื้นที่รองรับน้ำจากป่าต้นน้ำ ซึ่งชุมชนโดนดด้วนอยู่ในพื้นที่กลางน้ำ น้ำจะไหลมาจากป่าต้นน้ำ ผ่านชุมชนโดนดด้วน แล้วไหลไปลงทะเลสาบสงขลาที่ทะเลน้อย โดยในพื้นที่มีสถานการณ์น้ำท่วมซ้ำซากอยู่เป็นประจำ แต่ในช่วงระยะหลังผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทำให้ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล ฝนพายุฝนต่างๆ มีมากขึ้น และเกิดในระดับที่รุนแรงขึ้น ส่งผลให้พื้นที่เมืองโดนดด้วนเกิดสถานการณ์น้ำท่วมใหญ่เกือบทุกปี ซึ่งจากการศึกษาความเปราะบางในพื้นที่มีสถานการณ์น้ำท่วมใหญ่ในปี 2553 อยู่ในระดับความรุนแรงมาก ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ทำการเกษตร ทำให้เสียหายมาก และน้ำท่วมถนนเส้นทางสัญจร ไม่สามารถใช้สัญจรได้หลายสาย และมีถนนชำรุด สาเหตุเกิดจากฝนตกต่อเนื่องติดต่อกันหลายวัน มีการสร้างถนนและถมที่เพื่อปลูกสร้างอาคารที่อยู่อาศัยขวางทางน้ำ มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น การระบายน้ำจากเขื่อนท่าแนะ มีปริมาณมาก ไม่ได้ขุดลอก เหมือน คู คลอง เพื่อแก้ปัญหาระบายน้ำ และขาดการจัดการระบายน้ำที่ดี ผลกระทบต่อชุมชนจากมากหาน้อย คือ 1) สัตว์เลี้ยงไม่มีที่อยู่ ทำให้เกิดโรคและล้มตายจำนวนมาก 2) น้ำท่วมพื้นที่ทางการเกษตรระดับรุนแรง ทำให้พืชผลทางการเกษตรเสียหายจำนวนมาก 3) น้ำท่วมถนนหนทาง ถนนขาดไม่สามารถสัญจรได้ไป มาได้ 4) น้ำท่วมที่อยู่อาศัยจนไม่สามารถพักอาศัยได้ ทำให้ทรัพย์สินภายในบ้านเสียหาย กรณีน้ำท่วมขนาดเล็ก หรือน้ำท่วมขัง มีความรุนแรงระดับปานกลาง ฝนตกติดต่อ 1 – 2 วัน ทำให้น้ำขังปริมาณไม่มาก สามารถระบายได้ทัน และมีความรุนแรงน้อยเพราะฝนตกตามฤดูกาล ซึ่งมีน้ำฝนไม่มาก น้ำระบายเองได้ สาเหตุเป็นไปตามฤดูกาล และธรรมชาติ ระดับความรุนแรงส่งผลกระทบต่อชุมชนอย่างมากคือ 1) ฝนตกติดต่อกันหลายวัน ทำให้เกิดน้ำท่วม 2) มีพายุเข้าระดับรุนแรง และมีปริมาณน้ำมาก ทำให้น้ำท่วมติดต่อกันหลายวัน 3) ถนนขาดหลายสายทำให้สัญจรไป – มาไม่ได้ ขาดการติดต่อจากดลกภายนอก

5.2. ความเปราะบางของชุมชนสังคม/ชุมชน/หรือกลุ่มคนที่ศึกษา

กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาในการประเมินความเปราะบางของเมืองโดนดด้วนมี 7 กลุ่มคือ กลุ่มแรงงานนอกระบบ ซึ่งศึกษาเฉพาะพื้นที่หมู่ที่ 8 กลุ่มผู้พิการศึกษาในพื้นที่หมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 11 กลุ่มผู้สูงอายุ ศึกษาทั้ง 2 หมู่บ้านคือ หมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 11 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนศึกษาภาพรวมของระดับตำบล กลุ่มเกษตรกรศึกษาในพื้นที่หมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 11 กลุ่มองค์กรและหน่วยงาน และกลุ่มผู้นำชุมชน

Funded by
the European Union

1) กลุ่มแรงงานนอกระบบ (กลุ่มเป้าหมายหมู่ที่ 8)

ข้อมูลทั่วไป

- กลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 11 คน แยกเป็นชาย 8 คน หญิง 3 คน อายุเฉลี่ย 44 ปี กลุ่มแรงงานนอกระบบสูงสุดมีอายุ 64 ปี การศึกษาส่วนใหญ่จบระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 สิทธิทางสุขภาพใช้บัตรทอง 100 % และยังได้รับสิทธิสวัสดิการแห่งรัฐ 3 คน เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ 2 คน สมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ยบ้านละ 3 คน สูงสุดอยู่รวมกัน 7 คนและมีอยู่คนเดียว 1 คน

ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- สถานการณ์ในพื้นที่ที่มีปัญหาน้ำท่วม 100 % พบสถานการณ์น้ำท่วมขนาดเล็กปีละ 3 ครั้ง น้ำท่วมขัง 1 ครั้งต่อปี สาเหตุสำคัญเกิดจาก 1) ปริมาณฝนที่ตกยาวนาน 2) การเปิดปิดของระบบเขื่อน 3)การตัดไม้ทำลายป่า 4) ธรรมชาติเปลี่ยนแปลง สถานการณ์ความรุนแรงที่พบอยู่ในระดับปานกลาง
- สถานการณ์ภัยแล้ง เกิดจากฝนไม่ตกตามฤดูกาล ความเสียหายส่วนใหญ่กระทบต่อพืชผลทางการเกษตรและเกษตรกรขาดรายได้
- การเปลี่ยนแปลงฤดูกาล ฤดูร้อนมีมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ร้อยยาวนานมากกว่าเดิมและร้อนมากขึ้นกว่าเดิม ฤดูฝน ฝนทิ้งช่วงไม่ตกตามฤดูกาล ไม่ครอบคลุมพื้นที่ มาช้าและสั้นกว่าเดิมและกระจุกเป็นเวลานาน การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตอนนี้คือ อากาศร้อนมากขึ้น แม้จะเข้าสู่ฤดูฝนแล้วแต่อากาศก็ยังร้อนอยู่ ผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาลเรียงตามลำดับคือ เสียรายได้ โดยไม่สามารถเดินทางไปทำงานนอกบ้านได้ ความเสียหายต่อทรัพย์สินและความเครียด

การรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนเมืองมีการช่วยเหลือกันเพราะมีความเป็นเครือญาติกัน 100 %
- ระบบโครงสร้างพื้นฐาน ในช่วงสถานการณ์ปกติ มีความครอบคลุมและเพียงพอ มีระบบน้ำประปาที่เพียงพอ ชุมชนเข้าถึงบริการการใช้ไฟฟ้า การเดินทางสะดวก ในขณะที่เกิดภัยพิบัติ ความสัมพันธ์ของคนในเมืองยังมีการช่วยเหลือกันเพราะมีความเป็นเครือญาติ ในสถานการณ์เกิดภัยพิบัติใหญ่ ระบบโครงสร้างพื้นฐานรองรับไม่เพียงพอ ชุมชนได้รับผลกระทบตามลำดับคือ เรื่องของระบบน้ำ น้ำไม่สะอาด ระบบประปาท่อชำรุด และรองลงมา ระบบไฟฟ้า ไม่มีอาหารที่เพียงพอ เพราะไม่ได้มีการวางแผนในการเตรียม

Funded by
the European Union

ความพร้อมไวล่วงหน้า ในส่วนของที่อยู่อาศัยได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมขัง ทั้งนี้ในส่วนของการมีส่วนร่วมชุมชนไม่เคยมีการจัดทำแผนรับมือภัยพิบัติในพื้นที่เลย

การเข้าถึงข้อมูล

- ทุกคนในชุมชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยการรับรู้การสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือที่ส่งตรงลงมาเป็นวิทยุ กลุ่มไลน์ และเพื่อนฝูง

การรับมือและปรับตัวกับผลกระทบที่เกิดขึ้น

- ส่วนใหญ่ก่อนเกิดเหตุชุมชนมีการเตรียมตัวเพื่อรองรับสถานการณ์น้อย ก่อนเกิดเหตุมีเพียง 2 คนที่มีการเตรียมการโดยการเตรียมร่างกายและจิตใจให้พร้อม เตรียมอาหารแห้ง และน้ำสำหรับบริโภค
- ก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิด หลังเกิด ทุกคนในชุมชนใช้ความสัมพันธ์ทางเครือญาติในการช่วยเหลือ ถือว่าเป็นทุนทางสังคมที่สำคัญอย่างมาก นอกจากนี้สิ่งที่ชุมชนต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานรัฐคือ ถุงยังชีพ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนในช่วงที่เกิดเหตุภัยพิบัติ
- ในส่วนของทุนทางกายภาพ สิ่งที่ต้องการเหมือนกันเกือบทุกครอบครัวคือ มีน้ำสะอาดไว้ดื่ม มีไฟฟ้าเพื่อความสะดวก และการเตรียมพื้นที่เพื่อเป็นจุดอพยพ
- ทุนทางการเงินของกลุ่มแรงงานนอกระบบ ส่วนใหญ่มาจากเงินออมที่สะสมร่วมกัน รองลงมาคือเงินที่เป็นรายได้ประจำเดือน สิทธิประโยชน์จากการช่วยเหลือจากรัฐ จากบุตรหลาน จากทรัพย์สินอื่นๆ เช่น สัตว์เลี้ยง เงินของชุมชน และมีบางส่วนมีการกู้ยืม

ข้อเสนอแนะ

- 1) การเตรียมรับมือของแต่ละครัวเรือนให้มีความพร้อมในยามฉุกเฉิน
- 2) ข้อเสนอต่อหน่วยงาน
 - สำรวจข้อมูลบ้านที่ประสบภัยซ้ำซาก และลงเยี่ยมชุมชน
 - จัดทำท่อระบายน้ำของพื้นที่
 - ติดตั้งสัญญาณเตือนภัยประจำหมู่บ้าน

2) กลุ่มผู้พิการ 8 คน

2.1) กลุ่มผู้พิการหมู่ที่ 8

ข้อมูลทั่วไป

Funded by
the European Union

- กลุ่มเป้าหมายที่ไปสัมภาษณ์มีจำนวน 8 คน ประกอบด้วยเพศชาย 6 คน หญิง 2 คน อายุเฉลี่ย 49 ปี สูงสุด 88 ปี ต่ำสุด 11 ปี การศึกษาส่วนใหญ่จบประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ระหว่างกำลังศึกษา 1 คน
- สิทธิด้านสุขภาพ บัตรทอง สวัสดิการแห่งรัฐ เบี้ยยังชีพคนพิการ ผู้สูงอายุ และมีสิทธิข้าราชการ 1 ราย
- สมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4 คนกว่าๆ มี 1 คนอาศัยเพียงลำพัง

ผลกระทบต่อกลุ่มผู้พิการจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- ได้รับผลกระทบจากทรัพย์สินและรายได้ จำนวน 6 คน และมีความเครียด 5 คน

การรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ

- กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่อยู่ร่วมกับครอบครัว มี 1 คนต่างคนต่างอยู่ การเข้าถึงข้อมูล 1 คนที่เข้าไม่ถึงเนื่องจากพิการทางหู
- การรับมือและการปรับตัว ส่วนมากไม่ได้วางแผนล่วงหน้าไว้ มี 1 คนที่มีการจัดทำแนวกันน้ำ
- ในกลุ่มผู้สูงอายุจะใช้ประสบการณ์ที่ผ่านมา วางแผนเพื่อปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้มากกว่ากลุ่มอื่น

ข้อเสนอแนะ

- 1) ก่อนเกิดเหตุประชาชนควรมีการติดตามข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับตัว หากมีภาวะฉุกเฉิน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดทำข้อมูลกลุ่มผู้พิการที่ต้องได้รับความช่วยเหลือ และการแจกกระสอบทรายให้กับประชาชนที่อาศัยอยู่ด้านล่างที่ประสบภัยพิบัติบ่อยครั้ง
- 2) ขณะเกิดเหตุ ประชาชนควรมีความรู้ในการช่วยเหลือตนเองช่วยเหลือครอบครัวก่อน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการวางแผนเพื่อเข้าไปช่วยเหลือให้ทันท่วงที
- 3) หลังเกิดเหตุ สำรวจความเสียหายและการเยียวยา
- 4) ข้อเสนอแนะอื่นๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีแผนรับมือและมีการซ้อมแผนจัดระบบเผื่อระวัง และแจ้งภัยล่วงหน้า

2.2 หมู่ที่ 11 บ้านไสหรียง

Funded by
the European Union

ข้อมูลทั่วไป

- เก็บข้อมูลทั้งหมด 11 คร้วเรือน สมาชิกในครัวเรือนทั้งหมด 33 คน แบ่งเป็นอายุระหว่าง 18-59 ปี จำนวน 14 คน ผู้สูงอายุ จำนวน 8 คน และคนพิการ 11 คน

ระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับน้ำสำหรับบริโภค (น้ำดื่ม/น้ำกิน)

- แหล่งน้ำที่ใช้ในการบริโภค ส่วนใหญ่ซื้อเพื่อการบริโภค จำนวน 11 คร้วเรือน ปริมาณน้ำสำหรับบริโภคภายในครัวเรือน คิดโดยประมาณจำนวน 200 ลิตรต่อหนึ่งครัวเรือนต่อเดือน
- ปริมาณน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอต่อความต้องการ 9 คร้วเรือน ไม่เพียงพอต่อความต้องการ 2 เดือนคือในช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม จำนวน 2 คร้วเรือน
- การทำความสะอาดน้ำสำหรับบริโภคในครัวเรือน มีการกรองน้ำ/เครื่องกรองน้ำ 2 คร้วเรือนไม่ได้ทำความสะอาดก่อนบริโภค 9 คร้วเรือน

ประเด็นความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

- ผลกระทบจากน้ำแห้งแล้ง มีน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอในครัวเรือน 5 คร้วเรือน และไม่เพียงพอในการบริโภคในครัวเรือน 6 คร้วเรือน
- ผลกระทบจากน้ำท่วม มีน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอในครัวเรือน 7 คร้วเรือน และมีน้ำไม่เพียงพอในครัวเรือน 4 คร้วเรือน

ระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับน้ำสำหรับอุปโภค(น้ำใช้)

- แหล่งน้ำที่ใช้ในการอุปโภค ใช้จากประปาหมู่บ้าน/ประปาเทศบาล 11 คร้วเรือน น้ำฝน 1 คร้วเรือน ปริมาณน้ำสำหรับบริโภคภายในครัวเรือน คิดโดยประมาณจำนวน 1,725 ลิตรต่อ 11 คร้วเรือนต่อเดือน
- ปริมาณน้ำสำหรับบริโภค เพียงพอต่อความต้องการ 8 คร้วเรือน ไม่เพียงพอต่อความต้องการระยะเวลา 3 เดือนในช่วงเดือนมีนาคม - พฤษภาคม จำนวน 3 คร้วเรือน
- การทำความสะอาดน้ำสำหรับบริโภคในครัวเรือน มีการกรองน้ำ 1 คร้วเรือน ไม่ได้ทำความสะอาดก่อนบริโภค 10 คร้วเรือน

ความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

- ผลกระทบจากน้ำแห้งแล้ง มีน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอในครัวเรือน 5 คร้วเรือน และไม่เพียงพอในครัวเรือน 6 คร้วเรือน
- ผลกระทบจากน้ำท่วม มีน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอในครัวเรือน 5 คร้วเรือน และไม่เพียงพอจำนวน 6 คร้วเรือน

ระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับน้ำสำหรับการเกษตร (นา/สวน/ไร่/ปศุสัตว์/ประมง)

Funded by
the European Union

- พื้นที่ทำการเกษตร เข้าถึงแหล่งน้ำ 10 ครัวเรือน และเข้าไม่ถึง 1 ครัวเรือน
- แหล่งน้ำที่ใช้ในการทำเกษตร แบ่งเป็นประเภทต่างๆ คือ
 - ชลประทาน 4 ครัวเรือน ห้วย/หนอง/คลอง/บึง 4 ครัวเรือน บ่อน้ำตื้น 1 ครัวเรือน
 - ประปาหมู่บ้าน/ประปาเทศบาล 1 ครัวเรือน และน้ำฝน 2 ครัวเรือน
- เครื่องมือที่ใช้ในการสูบน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร แบ่งเป็นเครื่องมือเช่าและเครื่องมือส่วนตัว ดังนี้ เครื่องมือเช่า/ยืม/จ้าง 2 ครัวเรือน และเครื่องมือส่วนตัว 9 ครัวเรือน
- ปริมาณน้ำมีเพียงพอต่อความต้องการ 9 ครัวเรือน ไม่เพียงพอ 2 ครัวเรือน คือ ไม่เพียงพอต่อความต้องการในช่วงเดือนมีนาคม – พฤษภาคม
- วิธีการแก้ไขปัญหาจากการขาดน้ำในพื้นที่ทำการเกษตรโดยการใช้เครื่องสูบน้ำจากแหล่งน้ำสาธารณะมาใช้
- วิธีการแก้ไขปัญหาจากวิกฤติการณ์น้ำท่วมในพื้นที่ทำการเกษตรโดยการใช้เครื่องสูบน้ำสูบน้ำออกจากพื้นที่น้ำท่วม และเว้นระยะช่วงการเพาะปลูกออกไป

ระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่การเกษตรและที่อยู่อาศัย

- บริเวณที่เกิดน้ำท่วม บริเวณที่อยู่อาศัย 5 ครัวเรือน พื้นที่เพาะปลูก 3 ครัวเรือน และเส้นทาง/ถนน 3 ครัวเรือน ระดับน้ำท่วม ต่ำกว่า 0.5 เมตร 8 ครัวเรือน ท่วม 0.5 – 1 เมตร 3 ครัวเรือน ซึ่งในพื้นที่ไม่มีกลุ่มเปราะบางที่มีอาการอยู่ในภาวะที่น่าเป็นห่วงที่ต้องได้รับการช่วยเหลือหรือเคลื่อนย้ายเร่งด่วนหากเกิดสถานการณ์น้ำท่วม

ผลกระทบจากปัญหาน้ำท่วม

- การขาดน้ำสำหรับใช้อุปโภคในครัวเรือน ส่งผลกระทบมาก 3 ครัวเรือน ส่งผลกระทบระดับปานกลาง 5 ครัวเรือน และส่งผลกระทบน้อย 3 ครัวเรือน
- การขาดน้ำสำหรับใช้บริโภคในครัวเรือน ส่งผลกระทบมาก 3 ครัวเรือน ส่งผลกระทบระดับปานกลาง 4 ครัวเรือน และส่งผลกระทบน้อย 4 ครัวเรือน
- การขาดแคลนอาหารของคนและสัตว์เลี้ยง ผลกระทบมาก 3 ครัวเรือน ผลกระทบปานกลาง 7 ครัวเรือน ผลกระทบน้อย 1 ครัวเรือน
- ความเสียหายต่อที่อยู่อาศัยและโรงเรือน ความเสียหายต่อทรัพย์สินและของมีค่า ปัญหาต่อการคมนาคม ปัญหาต่อการประกอบอาชีพ ปัญหาด้านสุขภาพจิต ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาด้านที่อยู่อาศัย ปัญหาการติดต่อสื่อสารหรือการเฝ้าระวังสภาวะน้ำท่วม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง มีเพียงบางครัวเรือน 1-2 ครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาทั้งหมดที่กล่าวมา

Funded by
the European Union

ระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำเสีย

- คราวเรือนทั้งหมดไม่มีการบำบัดน้ำเสียก่อนระบายน้ำทิ้ง การระบายน้ำทิ้งจะปล่อยน้ำทิ้งลงบนพื้นดิน และทิ้งลงท่อระบายน้ำให้ไหลซึมลงพื้นดิน
- สาเหตุของการเกิดปัญหาน้ำเสีย มาจากชุมชน เช่น ที่อยู่อาศัย ร้านค้า ตลาด ภาคการเกษตร เช่น การใช้ปุ๋ย และการเลี้ยงสัตว์ โดยผลกระทบของน้ำเสียส่งผลต่อปัญหาเรื่องกลิ่น แมลงสัตว์รบกวน เช่น แมลงวัน ยุง หนู ผลกระทบต่อด้านสุขภาพอนามัย ด้านการท่องเที่ยว ปัญหาต่อกิจการการค้า ธุรกิจส่วนตัว ปัญหาการนำน้ำมาใช้เพื่ออุปโภคบริโภค น้ำดื่ม น้ำใช้ ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังมีบางส่วนที่ไม่สามารถนำน้ำมาใช้ดื่มหรือประกอบอาหารได้และทำการเกษตรได้ 8 คราวเรือน ไม่สามารถนำน้ำมาใช้ในการเลี้ยงสัตว์ได้ 7 คราวเรือน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- 1) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาช่วยเหลือในการเคลื่อนย้ายกลุ่มคนพิการเป็นพิเศษ
- 2) บริการน้ำดื่ม น้ำใช้ในช่วงที่เกิดวิกฤติน้ำท่วม

3) กลุ่มผู้สูงอายุ

3.1) หมู่ที่ 8

ข้อมูลทั่วไป

- กลุ่มเป้าหมาย 20 คน แยกเป็นเพศชาย 11 คน หญิง 9 คน มีอายุอยู่ระหว่าง 60-70 ปี จำนวน 6 คน อายุ 71-80 ปี จำนวน 6 คน อายุ 81 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน การศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 15 คน ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3 คน ปริญญาตรี 2 คน
- สิทธิสุขภาพและสังคม บัตรทอง 15 คน ข้าราชการ 5 คน บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ 4 คน เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ 16 คน สมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 3 คน อยู่เพียงลำพัง 4 คน

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- ผลกระทบส่วนใหญ่คือขาดรายได้ 13 เกิดความเครียด 11 คนและทรัพย์สินเสียหาย 10 คน ผลกระทบอื่นๆ คือ การใช้ชีวิตประจำวันไม่สะดวก
- ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ได้รับการช่วยเหลือจากกลุ่มบุตรหลานในด้านต่างๆ เป็นสำคัญ ส่วนในด้านการมีส่วนร่วมกลุ่มผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมกับหมู่บ้าน และได้รับการเข้าถึงข้อมูลต่างๆ จากชุมชนอย่างครอบคลุม

Funded by
the European Union

การรับมือและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- กลุ่มผู้สูงอายุเป็นกลุ่มที่มีการเตรียมรับมือและปรับตัวได้ดีกว่ากลุ่มแรงงานนอกระบบและกลุ่มพิการ เนื่องจากอาศัยประสบการณ์ของช่วงชีวิตที่ผ่านมา ตัวอย่าง มีการตัดแต่งกิ่งไม้ของชาวบ้านก่อนถึงฤดูฝน การขุดลอกคูคลอง เพื่อให้น้ำไหลสะดวก และการเตรียมอาหารล่วงหน้า

ข้อเสนอแนะ

- ในส่วนของชุมชนหรือกลุ่มเปราะบางต้องมีการเตรียมตัวเองให้มีความพร้อมต่อสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาช่วยเหลือในด้านต่างๆ เช่น การตัดแต่งกิ่งไม้ข้างทาง การมีแผนอพยพหรือซักซ้อมการอพยพหากมีสถานการณ์รุนแรงด้านภัยพิบัติ มีหอกระจายข่าวสารเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนรับทราบในการเตรียมความพร้อมอย่างเท่าทันสถานการณ์

3.2) หมู่ที่ 11

ข้อมูลทั่วไป

- กลุ่มเป้าหมายที่เก็บข้อมูลจำนวน 44 ครัวเรือน 139 คน ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้สูงอายุ จำนวน 59 คน กลุ่มอายุระหว่าง 18-59 ปี จำนวน 45 คน กลุ่มเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 28 คน และผู้ป่วยเรื้อรัง/ มีโรคประจำตัว 9 คน

ระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับน้ำสำหรับบริโภค (น้ำดื่ม/น้ำกิน)

- แหล่งน้ำที่ใช้ในการบริโภค ส่วนใหญ่ซื้อน้ำสำหรับบริโภค จำนวน 38 ครัวเรือน น้ำประปาหยอดเหรียญ 5 ครัวเรือน และใช้น้ำประปาหมู่บ้าน/ประปาเทศบาล 1 ครัวเรือน ปริมาณน้ำสำหรับบริโภคภายในครัวเรือน คิดโดยประมาณจำนวน 710 ลิตรต่อหนึ่งครัวเรือนต่อเดือน ปริมาณน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอต่อความต้องการ 28 ครัวเรือน และไม่พอสำหรับความต้องการในช่วงระยะเวลา 3 เดือนคือ ในช่วงเดือนมีนาคม-พฤษภาคม จำนวน 16 ครัวเรือน
- การทำความสะอาดน้ำสำหรับบริโภคในครัวเรือน ส่วนใหญ่ไม่ได้มีการทำความสะอาดก่อนบริโภค 40 ครัวเรือน มีการต้มน้ำ 3 ครัวเรือน และมีการกรองน้ำ/เครื่องกรองน้ำ 1 ครัวเรือน

ความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น

- กรณีเกิดสถานการณ์น้ำแล้ง ในพื้นที่มีน้ำมีน้ำบริโภคเพียงพอในครัวเรือน 34 ครัวเรือน ไม่เพียงพอ 1 ครัวเรือน และไม่มีน้ำสำหรับบริโภคในครัวเรือน 9 ครัวเรือน
- กรณีเกิดสถานการณ์น้ำท่วม ในพื้นที่มีน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอในครัวเรือน 40 ครัวเรือน ไม่เพียงพอ 2 ครัวเรือน และไม่มีน้ำสำหรับบริโภค 2 ครัวเรือน

ผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับน้ำสำหรับอุปโภค(น้ำใช้)

Funded by
the European Union

- แหล่งน้ำที่ใช้ในการอุปโภค ใช้น้ำจากประปาหมู่บ้าน/ประปาเทศบาล 36 ครั้วเรือน บ่อน้ำตื้น 5 ครั้วเรือน น้ำฝน 2 ครั้วเรือนและประปาหยอดเหรียญ 1 ครั้วเรือน ปริมาณน้ำสำหรับบริโภค ภายในครั้วเรือน คิดโดยประมาณจำนวน 7290 ลิตรต่อ 44ครั้วเรือนต่อเดือน ปริมาณน้ำที่ใช้สำหรับบริโภคในครั้วเรือนเพียงพอต่อความต้องการ 38 ครั้วเรือน และไม่เพียงพอต่อความต้องการเป็นช่วงระยะเวลา 3 เดือนคือ ในช่วงเดือนมีนาคม - พฤษภาคม จำนวน 6 ครั้วเรือน การทำความสะอาดน้ำสำหรับบริโภคในครั้วเรือน ส่วนใหญ่ไม่ได้ทำความสะอาดก่อนบริโภค คือ ถึงจำนวน 43 ครั้วเรือน มีเพียง 1 ครั้วเรือนที่ทำความสะอาดน้ำก่อนบริโภค
- ผลกระทบกรณีเกิดภัยแล้ง มีน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอในครั้วเรือน 24 ครั้วเรือน ไม่เพียงพอ 18 ครั้วเรือน และไม่มีน้ำใช้บริโภค 2 ครั้วเรือน และกรณีเกิดภัยน้ำท่วม มีน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอ ในครั้วเรือน 26 ครั้วเรือน ไม่เพียงพอ 16 ครั้วเรือน และไม่มีน้ำใช้ 2 ครั้วเรือน

ผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับน้ำสำหรับทำการเกษตร (นา/สวน/ไร่/ปศุสัตว์/ประมง)

- พื้นที่ทำการเกษตรมีเข้าถึงแหล่งน้ำ 35 ครั้วเรือนและเข้าไม่ถึงแหล่งน้ำ 9 ครั้วเรือน แหล่งน้ำที่ใช้ในการทำเกษตร ส่วนใหญ่ใช้น้ำจากระบบชลประทาน 20 ครั้วเรือน ใช้น้ำฝน 9 ครั้วเรือน บ่อน้ำตื้น 3 ครั้วเรือน ห้วย/หนอง/คลอง/บึง 2 ครั้วเรือน และประปาหมู่บ้าน/ประปาเทศบาล 1 ครั้วเรือน เครื่องมือที่ใช้ในการสูบน้ำเพื่อใช้ในการเกษตรมีเครื่องสูบน้ำส่วนตัว 32 ครั้วเรือน เครื่องมือเช่า/ยืม/จ้าง 7 ครั้วเรือนและเครื่องสูบน้ำส่วนรวม 5 ครั้วเรือน และปริมาณน้ำที่ใช้เพียงพอต่อความต้องการ 38 ครั้วเรือน ไม่เพียงพอต่อความต้องการ 6 ครั้วเรือน ในช่วงระยะเวลา 3 เดือน คือในช่วงเดือนเมษายน - มิถุนายน กรณีที่น้ำขาดแคลนน้ำในพื้นที่ทำการเกษตร มีวิธีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าคือ ใช้เครื่องสูบน้ำจากแหล่งน้ำสาธารณะเพื่อใช้ในแปลงเกษตร และการขุดบ่อน้ำตื้น กรณีที่เกิดวิกฤติการณ์น้ำท่วมมีวิธีการแก้ปัญหาโดยการเว้นช่วงระยะในการเพาะปลูก และใช้เครื่องสูบน้ำเพื่อสูบน้ำออก

ผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ทำการเกษตรและที่อยู่อาศัย

- ผลกระทบกรณีเกิดน้ำท่วม กระทบต่อที่อยู่อาศัย 21 ครั้วเรือน พื้นที่เพาะปลูก 16 ครั้วเรือน พื้นที่เลี้ยงสัตว์ 1 ครั้วเรือน และส่งผลกระทบต่อเส้นทาง/ถนน 6 ครั้วเรือน ปริมาณระดับน้ำท่วมไม่สูงมากนัก อยู่ในระดับต่ำกว่า 0.5 เมตร 31 ครั้วเรือน และพื้นที่น้ำท่วม 0.5 - 1 เมตร มีจำนวน 13 ครั้วเรือน ในชุมชนไม่มีสมาชิกที่มีอาการวิกฤติหรืออาการน่าเป็นห่วง ต้องได้รับการช่วยเหลือและเคลื่อนย้ายอย่างเร่งด่วน
- กรณีน้ำท่วมเกิดผลกระทบด้านการขาดน้ำสำหรับอุปโภค บริโภคในครั้วเรือนอยู่ในระดับปานกลาง คือ ขาดน้ำสำหรับอุปโภคระดับมาก 9 ครั้วเรือน ปานกลาง 30 ครั้วเรือนและกระทบน้อย

Funded by
the European Union

5 ครั้วเรือน กรณีน้ำบริโภคกระทบมาก 7 ครั้วเรือน ปานกลาง 20 ครั้วเรือน และน้อย 17 ครั้วเรือน ขาดแคลนอาหารของคนและสัตว์อยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่คือ 33 ครั้วเรือน กระทบน้อย 10 ครั้วเรือนและกระทบมาก 1 ครั้วเรือน ความเสียหายต่อที่อยู่อาศัยและโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง คือ 30 ครั้วเรือน กระทบมาก 3 ครั้วเรือนและกระทบน้อย 2 ครั้วเรือน ความเสียหายต่อทรัพย์สินและของมีค่า อยู่ในระดับปานกลาง 30 ครั้วเรือน กระทบน้อย 9 ครั้วเรือนและกระทบมาก 5 ครั้วเรือน ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อระบบคมนาคม อยู่ในระดับปานกลาง 27 ครั้วเรือน กระทบน้อย 11 ครั้วเรือนและกระทบมาก 6 ครั้วเรือน ปัญหาต่อการประกอบอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง กระทบน้อย 10 ครั้วเรือนและกระทบมาก 7 ครั้วเรือน ปัญหาด้านจิตใจ ส่งผลกระทบต่อปานกลาง 35 ครั้วเรือน กระทบมาก 5 ครั้วเรือน และกระทบน้อย 4 ครั้วเรือน ปัญหาด้านสุขภาพส่งผลกระทบต่อปานกลาง 36 ครั้วเรือน กระทบน้อย 5 ครั้วเรือน และกระทบมาก 3 ครั้วเรือน ปัญหาด้านที่อยู่อาศัยส่งผลกระทบต่อในระดับปานกลาง 33 ครั้วเรือน กระทบน้อย 6 ครั้วเรือนและกระทบมาก 5 ครั้วเรือน ปัญหาด้านการติดต่อสื่อสารหรือการเฝ้าระวังสภาวะน้ำท่วม อยู่ในระดับปานกลาง 37 ครั้วเรือน กระทบน้อย 5 ครั้วเรือนและกระทบมาก 2 ครั้วเรือน

ระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำเสีย

- ชุมชนไม่มีการบำบัดน้ำเสียก่อนทิ้ง 44 ครั้วเรือน การจัดการน้ำทิ้งส่วนใหญ่ปล่อยน้ำทิ้งลงท่อระบายน้ำและไหลซึมลงพื้นดิน 22 ครั้วเรือน ปล่อยทิ้งลงดินจำนวน 20 ครั้วเรือน ปล่อยน้ำทิ้งลงแหล่งธรรมชาติ 2 ครั้วเรือน แหล่งกำเนิดมลพิษสำคัญคือเกิดจากภาคเกษตรกรรม เช่น การใช้ปุ๋ย การเลี้ยงสัตว์ 26 ครั้วเรือน จากชุมชน เช่น ที่อยู่อาศัย ร้านค้า ตลาด 17 ครั้วเรือน และจากภาคบริการ เช่น แหล่งท่องเที่ยว ร้านอาหาร 1 ครั้วเรือน ผลกระทบส่งปัญหาเรื่องกลิ่นอยู่ในระดับปานกลาง ระดับปานกลาง 20 ครั้วเรือน กระทบมาก 5 ครั้วเรือน กระทบน้อย 19 ครั้วเรือน ปัญหาเรื่องสัตว์ เช่น แมลงวัน ยุง หนู ฯลฯ กระทบปานกลาง 22 ครั้วเรือน กระทบน้อย 20 ครั้วเรือน และกระทบมาก 2 ครั้วเรือน ปัญหาด้านสุขภาพ ระดับปานกลาง 36 ครั้วเรือน ปัญหาด้านการท่องเที่ยวระดับปานกลาง 38 ครั้วเรือน ปัญหาต่อกิจการการค้า ธุรกิจส่วนตัว อยู่ในระดับปานกลาง 24 ครั้วเรือน และระดับน้อย 20 ครั้วเรือน ปัญหาในการนำน้ำมาใช้อุปโภค บริโภคอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหานำน้ำมาใช้ดื่ม/ประกอบอาหาร อยู่ในระดับปานกลาง 30 ครั้วเรือน และประสบปัญหาไม่สามารถนำน้ำมาใช้ในการเกษตรได้ 40 ครั้วเรือน ไม่สามารถนำน้ำมาใช้ในการเลี้ยงสัตว์ได้ 25 ครั้วเรือน กระทบมาก 11 ครั้วเรือนและกระทบน้อย 8 ครั้วเรือน

Funded by
the European Union

ข้อเสนอแนะ

- 1) ให้มีรถบริการเคลื่อนย้ายในกรณีที่มีภาวะวิกฤติน้ำท่วม
- 2) ส่งเสริมชุดบ่อบาดาลเพื่อนำน้ำมาใช้ในการเกษตร
- 3) ส่งเสริมให้มีชลประทานใส่ไก่เพื่อให้สามารถทำนาได้ปีละ 2 ครั้ง

4) กลุ่มวิสาหกิจ

ข้อมูลทั่วไป

- ข้อมูลที่เก็บเป็นภาพรวมระดับตำบล โดยในครัวเรือนหนึ่งๆ มีสมาชิกเฉลี่ย 4.57 คน ต่อ 1 ครัวเรือน ประชากรอายุน้อยกว่า 18 ปี จำนวน 5 ครัวเรือน มีจำนวน 5 คน อายุ 18-59 ปี จำนวน 6 ครัวเรือน มี 19 คน อายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 5 ครัวเรือน มี 8 คน มีจำนวนผู้ป่วยด้วยโรคเรื้อรัง จำนวน 1 ครัวเรือน มี 2 คน ในส่วนของอาชีพ กลุ่มเป้าหมายประกอบอาชีพรับราชการ มี 1 ครัวเรือน เกษตรกร 5 ครัวเรือน ภาคธุรกิจส่วนตัว และเกษตรกร 1 ครัวเรือน
- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในรอบ 30 ปีที่ผ่านมา เกิดสถานการณ์น้ำท่วมมากที่สุด จำนวน 9 ครัวเรือน รองลงมาคือน้ำแล้งจำนวน 8 ครัวเรือน วาตภัย(ลม)จำนวน 4 คน และอากาศร้อนมากขึ้นมีจำนวน 2 ครัวเรือน
- กรณีน้ำท่วมใหญ่ในพื้นที่เกิดในปี 2553 ซึ่งระดับความรุนแรงมีเพิ่มมากขึ้นทุกปี ลักษณะการเกิดภัยคือ มีพายุเข้าทำให้ฝนตกติดต่อกันหลายวัน โดยมีมวลน้ำจากเทือกเขาบรรทัดไหลลงสู่ที่ลุ่มและส่งผลกระทบต่อพื้นที่เมืองโดนดด้วน สาเหตุของการเกิดน้ำท่วมคือ เกิดจากภัยธรรมชาติ มีการสร้างสิ่งปลูกสร้างขวางทางน้ำ เช่น ถนนที่ให้สูงขึ้นเพื่อสร้างบ้าน มีการระบายน้ำจากเขื่อนท่าแนะจำนวนมาก และท่อระบายน้ำมีน้อย และมีขนาดเล็ก ความรุนแรงที่ส่งผลกระทบเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ น้ำท่วมพื้นที่เพาะทางการเกษตร น้ำท่วมถนนหนทางไม่สามารถสัญจรไปมาได้สะดวก หากฝนตกติดต่อกันหลายวันจะทำให้น้ำเอ่อไหลเข้าบริเวณบ้านเรือน ขนย้ายสิ่งของภายในบ้านไม่ทัน กรณีที่มีน้ำท่วมขนาดเล็กหรือน้ำท่วมขัง ระดับความรุนแรงคืออยู่ในระดับปานกลาง มีครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบ 8 ครัวเรือน และระดับความรุนแรงน้อยครัวเรือนได้รับผลกระทบ 3 ครัวเรือน ความรุนแรงที่พบคือมีความรุนแรงระดับปานกลาง ฝนตกติดต่อ 1 – 2 วัน ทำให้น้ำขังปริมาณไม่มาก สามารถระบายได้ทัน และกรณีที่มีความรุนแรงระดับน้อย ในช่วงฤดูฝนของทุก ๆ ปี คือในช่วงเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม เป็นฤดูกาลตามธรรมชาติ สาเหตุเพราะสภาพพื้นที่เป็นที่ลุ่ม เป็นพื้นที่รองรับน้ำจากเขื่อนท่าแนะในพื้นที่เทือกเขาบรรทัด เป็นไปตามฤดูกาล ตามธรรมชาติ ผลกระทบต่อชุมชนในระดับมาก คือ ฝนติดต่อกันหลายวันทำให้เกิดน้ำ

Funded by
the European Union

ท่วม พายุมีลักษณะรุนแรง และมีปริมาณน้ำฝนมาก น้ำท่วมถนนไม่สามารถสัญจรได้ น้ำท่วมพืชผลทางการเกษตร

- กรณีน้ำแล้ง ระดับความรุนแรงส่งผลกระทบต่อชุมชนมาก มี 5 ครัวเรือนที่กระทบมาก และ 3 ครัวเรือนที่กระทบปานกลาง ลักษณะการเกิดภัยคือ ขาดแคลนน้ำกิน น้ำใช้ มีไม่เพียงพอ ฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน ทำให้เกิดภาวะแห้งแล้ง และต้นไม้ยืนต้นตาย สาเหตุเรียงตามลำดับคือการตัดไม้ทำลายป่า แหล่งน้ำไม่เพียงพอในการอุปโภคบริโภค ทำให้ฝนไม่ตกตรงตามฤดูกาล ความรุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน คือ ส่งผลให้น้ำกินน้ำใช้ไม่เพียงพอ พื้นที่เพาะปลูก และปศุสัตว์เสียหาย ไม่มีหญ้าเลี้ยงสัตว์ และแหล่งน้ำแห้งแล้ง
- กรณีอากาศร้อนมากขึ้น เกิดลักษณะอากาศร้อนผิดปกติส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิต อากาศที่ร้อนมากขึ้น ฝนทิ้งช่วง ฝนไม่ตกตามฤดูกาล สาเหตุเกิดจากการตัดไม้ทำลายป่า ฝนทิ้งช่วงเป็นเวลานาน ผลกระทบที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนคือ ต้นไม้แห้งตาย เช่น ต้นมะพร้าวยืนต้นตาย พืชผลทางการเกษตรเสียหายเนื่องจากอากาศที่ร้อนมากขึ้นทำให้ผลผลิตที่ปลูกไว้มีน้ำน้อย ถึงแม้จะได้รับผลผลิตบ้างก็ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย และแหล่งน้ำที่มีอยู่บ้างก็แห้งเหือดหายไป อากาศร้อนทำให้ส่งผลกระทบต่ออารมณ์และจิตใจของคน
- กรณีวาตภัย (ลม) ความถี่ที่เกิดเฉลี่ย 2 ครั้งต่อปี เกิดในช่วงปี 2553 ลักษณะการเกิดเหตุคือ อากาศร้อนผิดปกติ เกิดพายุตีเปรสชันในพื้นที่ ส่งผลกระทบต่อชุมชนในระดับรุนแรงสูง คือ บ้านเรือนได้รับความเสียหาย พืชสวน เช่นยางพาราหักโค่นล้ม เป็นจำนวนมาก ต้นไม้ล้มทับบ้านเรือน และต้นไม้ล้มขวางทางจราจร
- การเปลี่ยนแปลงของฤดูกาลเปลี่ยนไปจากเดิมร้อนมากขึ้นแบบเห็นได้ชัด มี 7 ครัวเรือน ร้อนยาวนานกว่าเดิม 5 ครัวเรือน และร้อนมากแต่ไม่มากกว่าเดิม 1 ครัวเรือน ฤดูฝนโดยฝนทิ้งช่วงไม่ตกตามฤดูกาล ฝนตกไม่ครอบคลุมพื้นที่ มาช้าและระยะเวลาสั้นกว่าเดิม และตกกระจุกตัวเป็นเวลานาน การเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัดคือ ฤดูร้อนยาวนานกว่าเดิม ปกติฤดูร้อนเดือนเมษายนของทุกปี แต่ปัจจุบันจะร้อนมาก ๆ ทุกเดือน เกือบทั้งปี ฤดูฝนสั้นกว่าเดิม แต่น้ำจะท่วมขังมากขึ้น และฝนไม่ตกตรงตามฤดูกาล ทำให้เกษตรกรได้รับผลกระทบเสียหาย ทำให้ขาดรายได้ หรือมีรายได้น้อยลง ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับชุมชนเรียงตามลำดับ คือ ขาดรายได้มี 10 ครัวเรือน ทรัพย์สินเสียหาย 9 ครัวเรือน เกิดความเครียด 9 ครัวเรือน และเกิดโรคภัย 6 ครัวเรือน ผลกระทบที่ส่งผลเรียงตามลำดับคือ ทำให้เสียรายได้ เนื่องจากการเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทำให้ได้รับผลผลิตลดน้อยลง ทำให้เสียทรัพย์สิน ส่งผลกระทบต่อรายได้ ทำให้เกิดความเครียด ทำให้เกิดโรคต่าง ๆ ตามมา และสัตว์เลี้ยงเกิดโรคและเสียชีวิต

Funded by
the European Union

- การรับมือและปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในรอบ 30 ปีที่ผ่านมา กลุ่มอาชีพต่างๆ มีการประสานการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามภารกิจขององค์กรและตามที่คณะกรรมการมอบหมาย มีการจัดสวัสดิการให้สมาชิกกู้เงินในอัตราดอกเบี้ยต่ำสำหรับครอบครัวที่มีรายได้น้อย แต่ไม่มีการลงทุนเพื่อลดความเสี่ยง กลุ่มอาชีพต่างๆ ยังไม่มีการปรับปรุงระบบข้อมูลเรื่องภัยและความเสี่ยง และข้อมูลความเปราะบางของสมาชิก กลุ่มอาชีพมีการดูแลระบบน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคเพื่อการเกษตร โดยการสำรองน้ำไว้ใช้ในการอุปโภคบริโภคในยามฉุกเฉิน การการขุดลอกคูทางระบายน้ำลงสู่ลำคลองแหล่งน้ำธรรมชาติ แต่ยังไม่มียระบบไฟฟ้าสำรอง รวมทั้งระบบคมนาคม ระบบสุขภาพ เรื่องที่อยู่อาศัยที่ยังไม่มีการปรับโครงสร้างหรือการเตรียมการรองรับ แต่ในส่วนของระบบอาหาร มีการช่วยเหลือ ข้าวสารอาหารแห้งแก่สมาชิกในกลุ่มอาชีพ นอกจากนี้ยังไม่ได้มีการวางระบบเตือนภัยล่วงหน้าหรือการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กลุ่มอาชีพมีการกำหนดนโยบาย

การปกป้องระบบนิเวศ และปรกการทางธรรมชาติเพื่อบรรเทาภัยและรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- กำหนดนโยบาย และสนับสนุนนโยบายการดูแลสิ่งแวดล้อม อนุรักษ์การใช้กล่อ่งโฟม กล่อ่งพลาสติก สนับสนุนการใช้วัสดุจากธรรมชาติ มีโครงการจัดการขยะแบบยั่งยืนโดยเทศบาลตำบลโตนดด้วน มีการปลูกต้นไม้ ปลูกหญ้าแฝก เพื่อป้องกันการพังทลายของหน้าดิน มีการสำรวจต้นไม้ใหญ่ โดยมีการตัดแต่งกิ่งไม้ริมถนนสาธารณะ และบริเวณที่อยู่อาศัย
- หน่วยงานยังไม่มีกำหนดระเบียบด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการดูแลด้านอาคาร ยังไม่มีการสร้างชุมชนใหม่ และยังมีแผนหรือนโยบายในการพัฒนาเมือง

ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาเมืองโตนดด้วนในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- ให้มีเครื่องจักรเพื่อขุดลอกคูคลองระบายน้ำก่อนหน้าฝน เพื่อระบายน้ำได้เร็วหรือให้มีเครื่องสูบน้ำ ระบายน้ำลงสู่ที่รองรับ เสนอให้มีรถประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนก่อนล่วงหน้า และให้มีหน่วยช่วยเหลือฉุกเฉินอย่างทันท่วงที

5) กลุ่มเกษตรกร

5.1) หมู่ที่ 8

ข้อมูลทั่วไป

Funded by
the European Union

- ข้อมูลที่เก็บทั้งหมด 43 คร้วเรือน สมาชิกในครัวเรือนทั้งหมด 130 คน กลุ่มที่มีมากที่สุดคือ กลุ่มอายุระหว่าง 18-59 ปี จำนวน 77 คน เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 24 คน ผู้สูงอายุ จำนวน 20 คน และผู้ป่วยเรื้อรัง/ มีโรคประจำตัว 9 คน

ระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับน้ำสำหรับบริโภค (น้ำดื่ม/น้ำกิน)

- แหล่งน้ำที่ใช้ในการบริโภค ส่วนใหญ่ซื้อน้ำสำหรับบริโภคมีถึงจำนวน 27 คร้วเรือน ประปาหยอดเหรียญ 10 คร้วเรือน ประปาหมู่บ้าน/ประปาเทศบาล 4 คร้วเรือน บ่อน้ำตื้น 4 คร้วเรือน บ่อบาดาล 1 คร้วเรือน และน้ำฝน 1 คร้วเรือน ปริมาณน้ำสำหรับบริโภคภายในครัวเรือน คิดโดยประมาณจำนวน 624 ลิตรต่อหนึ่งครัวเรือนต่อเดือน เพียงพอต่อความต้องการ 43 คร้วเรือน การทำความสะอาดน้ำสำหรับบริโภคในครัวเรือน โดยการต้มน้ำ 20 คร้วเรือน ไม่ได้ทำความสะอาด 19 คร้วเรือน และมีการกรองน้ำ/เครื่องกรองน้ำ 10 คร้วเรือน
- ผลกระทบจากสถานการณ์น้ำแห้ง มีน้ำบริโภคเพียงพอในครัวเรือน 34 คร้วเรือน ไม่เพียงพอ 2 คร้วเรือน และไม่มีน้ำสำหรับบริโภค 7 คร้วเรือน นอกจากนี้กรณีน้ำท่วม มีน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอ 33 คร้วเรือน ไม่เพียงพอ 1 คร้วเรือน และไม่มีน้ำเพื่อบริโภค 9 คร้วเรือน นอกจากนี้ปัญหาอื่นๆที่พบคือ ในช่วงฤดูแล้งน้ำประปาไหลไม่แรง มีน้ำใช้ไม่เพียงพอ และในช่วงฤดูฝนน้ำท่วมพืชผลทางการเกษตร

ระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับน้ำสำหรับอุปโภค(น้ำใช้)

- แหล่งน้ำที่ใช้ในการอุปโภค ส่วนใหญ่ใช้น้ำจากประปาหมู่บ้าน/ประปาเทศบาล 36 คร้วเรือน ประปาหยอดเหรียญ และบ่อน้ำตื้น 5 คร้วเรือน ใช้น้ำฝน 2 คร้วเรือนและซื้อน้ำบริโภค 1 คร้วเรือน ปริมาณน้ำสำหรับบริโภคภายในครัวเรือน คิดโดยประมาณจำนวน 11,756 ลิตรต่อ 43 คร้วเรือนต่อเดือน โดยน้ำเพียงพอต่อความต้องการ 36 คร้วเรือน ไม่เพียงพอต่อความต้องการระยะเวลา 3 เดือนในช่วงเดือนเมษายน - มิถุนายน จำนวน 5 คร้วเรือน การทำความสะอาดน้ำสำหรับบริโภคในครัวเรือนส่วนใหญ่ไม่ได้ทำความสะอาดก่อนบริโภค 25 คร้วเรือน โดยการกรองน้ำ 8 คร้วเรือน โดยการต้มน้ำ 6 คร้วเรือน การใช้สารเคมี เช่น คลอรีน ด่างทับทิม 3 คร้วเรือน และการทำให้ตกตะกอนโดยการแกว่งสารส้ม 1 คร้วเรือน
- ความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น กรณีสถานการณ์แห้งแล้ง มีน้ำบริโภคเพียงพอในครัวเรือน 30 คร้วเรือน ไม่เพียงพอ 4 คร้วเรือน ไม่มีน้ำสำหรับบริโภคในครัวเรือน 6 คร้วเรือน ส่วนผลกระทบจากน้ำท่วม มีน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอในครัวเรือน 31 คร้วเรือน ไม่มีน้ำบริโภค 8 คร้วเรือน นอกจากนี้ยังพบปัญหาช่วงหน้าแล้งน้ำไม่เพียงพอในการใช้เพื่ออุปโภคบริโภค

ระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับน้ำสำหรับทำการเกษตร (นา/สวน/ไร่/ปศุสัตว์/ประมง)

Funded by
the European Union

- พื้นที่ทำการเกษตรเข้าถึงแหล่งน้ำ 23 ครัวเรือน เข้าไม่ถึง 20 ครัวเรือน แหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตร ส่วนใหญ่ใช้น้ำฝน 18 ครัวเรือน ประปาหมู่บ้าน/ประปาเทศบาล 15 ครัวเรือน ห้วย/หนอง/คลอง/บึง 8 ครัวเรือน บ่อน้ำตื้น 3 ครัวเรือน และน้ำจากระบบชลประทาน 2 ครัวเรือน ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการสูบน้ำเพื่อใช้ในการเกษตรเป็นเครื่องสูบน้ำส่วนตัว 19 ครัวเรือน เครื่องมือเช่า/ยืม/จ้าง 13 ครัวเรือน และเครื่องส่วนรวม 2 ครัวเรือน ซึ่งปริมาณน้ำมีความเพียงพอต่อความต้องการ 27 ครัวเรือน ไม่เพียงพอ 16 ครัวเรือน ในช่วงเดือนเมษายน – กรกฎาคม วิธีการแก้ไขปัญหาจากการขาดน้ำในพื้นที่ทำการเกษตร คือ การใช้เครื่องสูบน้ำ รองลงมาคือ รอตตามฤดูกาล/รอน้ำตามธรรมชาติและใช้บ่อบาดาล วิธีการในการแก้ไขปัญหาจากวิกฤติการณ์น้ำท่วมในพื้นที่ทำการเกษตร คือ ใช้เครื่องสูบน้ำสูบน้ำออกจากพื้นที่น้ำท่วม รองลงมาคือ ระบายน้ำ เช่น ขุดลอกคูคลองด้วยตัวเอง และการถมคันดินให้สูงขึ้น

ระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ทำการเกษตรและที่อยู่อาศัย

- บริเวณที่เกิดน้ำท่วมมากที่สุดคือ พื้นที่เพาะปลูก 19 ครัวเรือน น้ำท่วมเส้นทาง/ถนน 18 ครัวเรือน น้ำท่วมพื้นที่เลี้ยงสัตว์ 13 ครัวเรือน และน้ำท่วมที่อยู่อาศัย 8 ครัวเรือน ระดับน้ำท่วมต่ำกว่า 0.5 เมตร 32 ครัวเรือน ระดับน้ำท่วม 0.5 – 1 เมตร 8 ครัวเรือน และในครัวเรือนไม่มีสมาชิกที่มีอาการวิกฤติหรืออาการน่าเป็นห่วง ต้องได้รับการช่วยเหลือและเคลื่อนย้ายอย่างเร่งด่วน ผลกระทบจากปัญหาน้ำท่วมการขาดน้ำสำหรับใช้อุปโภคและบริโภคในครัวเรือนอยู่ในระดับน้อย คือ ขาดแคลนน้ำในการอุปโภคได้รับผลกระทบที่อยู่ในระดับน้อย 18 ครัวเรือน น้อยที่สุด 12 ครัวเรือน ระดับปานกลาง 8 ครัวเรือน และได้รับผลกระทบมาก 1 ครัวเรือน ขาดน้ำสำหรับใช้บริโภคในครัวเรือน ได้รับผลกระทบน้อย 19 ครัวเรือน น้อยที่สุด 12 ครัวเรือน ระดับปานกลาง 6 ครัวเรือน และได้รับผลกระทบมาก 2 ครัวเรือน การขาดแคลนอาหารของคนและสัตว์เลี้ยง ได้รับผลกระทบปานกลาง 17 ครัวเรือน ได้รับผลกระทบน้อย 13 ครัวเรือน ได้รับผลกระทบน้อยที่สุด 8 ครัวเรือนและได้รับผลกระทบมาก 2 ครัวเรือน ความเสียหายต่อที่อยู่อาศัยและโรงเรียน ส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบน้อย ความเสียหายต่อทรัพย์สินและของมีค่า ได้รับผลกระทบน้อยมาก ปัญหาด้านการคมนาคม ได้รับผลกระทบปานกลาง คือมีครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบ 18 ครัวเรือน ปัญหาต่อการประกอบอาชีพ ปัญหาด้านจิตใจ ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาด้านที่อยู่อาศัย ปัญหาด้านการติดต่อสื่อสารหรือการเฝ้าระวังสภาวะน้ำท่วม ได้รับผลกระทบอยู่ในระดับน้อย

ระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำเสีย

Funded by
the European Union

- ชุมชนไม่มีการบำบัดน้ำเสียก่อนระบายน้ำทิ้ง 38 ครั้วเรือน และมีการบำบัดน้ำเสียโดยใช้บ่อเกรอะ/บ่อซึม 5 ครั้วเรือน การระบายน้ำทิ้งโดยการปล่อยน้ำทิ้งลงพื้นดิน 39 ครั้วเรือน ปล่อยน้ำทิ้งลงท่อระบายน้ำและไหลซึมลงพื้นดิน 4 ครั้วเรือน และปล่อยน้ำทิ้งลงแหล่งธรรมชาติ 3 ครั้วเรือน แหล่งกำเนิดมลพิษเกิดจากภาคเกษตรกรรม เช่น การใช้ปุ๋ย การเลี้ยงสัตว์ เป็นหลัก รองลงมาคือเกิดจากชุมชน ที่อยู่อาศัย ร้านค้า ตลาด และภาคบริการที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ร้านอาหาร ผลกระทบจากปัญหาน้ำเสียส่งผลต่อเรื่องกลิ่นบ้างแต่อยู่ในระดับน้อย และมีปัญหาเรื่องสัตว์ เช่น แมลงวัน ยุง หนู ฯลฯ ในระดับปานกลาง ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพมีน้อย ปัญหาต่อการท่องเที่ยวมีน้อยมาก ส่งผลกระทบต่อกิจการการค้า ธุรกิจส่วนตัว ก็อยู่ในระดับน้อย ปัญหาการนำน้ำมาใช้อุปโภคบริโภค น้ำใช้ในระบบเกษตรและการนำน้ำมาใช้ในการเลี้ยงสัตว์ ชุมชนประสบปัญหาน้อย

ข้อเสนอแนะ

- ข้อเสนอแนะที่สำคัญคือให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ ถังเก็บน้ำในการเกษตร ให้มีการบริหารจัดการน้ำให้สามารถทำนาได้ปีละ 2 ครั้งและให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก้ปัญหาชุดลอกเหมืองไส้ไก่

5.2) หมู่ที่ 11 บ้านไสเหียง

ข้อมูลทั่วไป

- เก็บข้อมูลทั้งหมด 22 ครั้วเรือน สมาชิกในครัวเรือนทั้งหมด 72 คน แบ่งเป็น เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 6 คน อายุระหว่าง 18-59 ปี จำนวน 47 คน และผู้สูงอายุ จำนวน 19 คน

ระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับน้ำสำหรับบริโภค (น้ำดื่ม/น้ำกิน)

- แหล่งน้ำที่ใช้ในการบริโภคโดยซื้อเป็นหลักจำนวน 13 ครั้วเรือน ประปาหยอดเหรียญ 5 ครั้วเรือน และใช้ระบบบ่อน้ำตื้น 4 ครั้วเรือน ปริมาณน้ำสำหรับบริโภคภายในครัวเรือน คิดโดยประมาณจำนวน 360 ลิตรต่อหนึ่งครัวเรือนต่อเดือน ปริมาณน้ำที่ใช้ในการบริโภคเพียงพอต่อความต้องการ แต่มีบ้างในช่วงที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการคือในช่วงเดือนมีนาคม - พฤษภาคม จำนวน 2 ครั้วเรือน ส่วนการทำความสะอาดน้ำสำหรับบริโภคในครัวเรือนส่วนใหญ่ไม่ได้ทำความสะอาดก่อนบริโภค และมีบางส่วนที่มีการกรองน้ำ และการต้มน้ำ
- ความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น กรณีที่เกิดวิกฤติการณ์น้ำแห้งแล้งนั้นยังมีน้ำใช้ในการบริโภคอย่างเพียงพอ มีเพียง 5 ครั้วเรือนที่ไม่เพียงพอ ผลกระทบในช่วงน้ำท่วม มีน้ำเพียงพอในการบริโภคแต่ขาดแคลนบ้างใน 6 ครั้วเรือน

ระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับน้ำสำหรับอุปโภค(น้ำใช้)

Funded by
the European Union

- แหล่งน้ำที่ใช้ในการอุปโภค ส่วนใหญ่ใช้น้ำจากประปาหมู่บ้าน/ประปาเทศบาล จำนวน 15 ครั้วเรือนและใช้บ่อน้ำตื้น 7 ครั้วเรือน ปริมาณน้ำสำหรับบริโภคภายในครั้วเรือน คิดโดยประมาณจำนวน 11,350 ลิตรต่อ 22 ครั้วเรือนต่อเดือน ปริมาณน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอต่อความต้องการ และมี 7 ครั้วเรือนที่ไม่เพียงพอในช่วงระยะเวลา 2 เดือน คือในช่วงเดือนมีนาคม – เมษายน จำนวน 7 ครั้วเรือน ส่วนการทำความสะอาดน้ำสำหรับบริโภคในครั้วเรือนส่วนใหญ่ไม่ได้ทำความสะอาดก่อนบริโภคมีถึง 16 ครั้วเรือน มีการตักน้ำ ใช้ต่างทับทิมและการกรองน้ำอยู่บ้างแต่น้อย
- กรณีวิกฤติการณ์น้ำแห้งแล้ง มีน้ำเพียงพอในการบริโภค และมีไม่เพียงพอเพียง 5 ครั้วเรือน กรณีน้ำท่วมก็ยังมีน้ำเพียงพอในการบริโภค และมีไม่เพียงพอจำนวน 6 ครั้วเรือน

ระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับน้ำสำหรับการเกษตร (นา/สวน/ไร่/ปศุสัตว์/ประมง)

- พื้นที่ทำการเกษตรเข้าถึงแหล่งน้ำ 17 ครั้วเรือน และเข้าไม่ถึง 5 ครั้วเรือน แหล่งน้ำที่ใช้เป็นหลักคือ ห้วย/หนอง/คลอง/บึง น้ำฝน บ่อน้ำตื้น น้ำระบบชลประทานและประปาหมู่บ้าน/ประปาเทศบาล ตามลำดับ ส่วนเครื่องมือเครื่องมือที่ใช้เพื่อสูบน้ำในการเกษตรส่วนใหญ่ใช้เครื่องมือส่วนตัวของตัวเอง มีความเพียงพอต่อความต้องการ 14 ครั้วเรือนและไม่เพียงพอ 8 ครั้วเรือน ในส่วนของการแก้ปัญหาจากการขาดแคลนน้ำในพื้นที่การเกษตร โดยการสูบน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติมาใช้และการขุดบ่อน้ำตื้น และในสถานการณ์น้ำท่วมแก้ปัญหาโดยการสูบน้ำใช้เพื่อระบายออกและขยายท่อส่งน้ำให้ใหญ่ขึ้น

ระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่การเกษตรและที่อยู่อาศัย

- บริเวณที่เกิดน้ำท่วมมากที่สุดคือพื้นที่เพาะปลูก 16 ครั้วเรือน และเส้นทาง/ถนน 6 ครั้วเรือน ระดับน้ำท่วมต่ำกว่า 0.5 เมตร 13 ครั้วเรือน ระดับน้ำท่วม 0.5 – 1 เมตร 7 ครั้วเรือน และไม่มีสมาชิกที่ต้องได้รับการช่วยเหลือ ส่วนผลกระทบจากปัญหาน้ำท่วม กรณีขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภค บริโภค อยู่ในระดับปานกลาง ขาดแคลนอาหารของคนและสัตว์เลี้ยง ที่อยู่อาศัยและโรงเรือน ทรัพย์สินที่มีค่า ปัญหาการคมนาคม การประกอบอาชีพ และปัญหาต่อด้านสุขภาพนั้นอยู่ในระดับปานกลาง รวมทั้งปัญหาด้านการติดต่อสื่อสารหรือการเฝ้าระวังสถานะน้ำท่วมก็อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำเสีย

- ครั้วเรือนส่วนใหญ่ไม่มีการบำบัดน้ำเสียก่อนระบายน้ำทิ้งในลักษณะใด มีเพียง 1 ครั้วเรือนที่บำบัดน้ำเสียสำเร็จรูป การระบายน้ำทิ้ง โดยปล่อยทิ้งลงพื้นดินเป็นส่วนใหญ่ แหล่งกำเนิดมลพิษเกิดจากชุมชนเป็นหลัก เช่น ที่อยู่อาศัย ร้านค้า และตลาด ผลกระทบจากน้ำเสียส่งปัญหาเรื่อง

Funded by
the European Union

กลิ่นในระดับปานกลาง ปัญหาเรื่องสัตว์ เช่น แมลงวัน ยุง หนู ฯลฯ ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาต่อการท่องเที่ยว ปัญหาต่อกิจการการค้า ธุรกิจส่วนตัว ปัญหาการนำน้ำมาใช้ในการอุปโภคบริโภค อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการนำน้ำมาใช้ในการเกษตรการเลี้ยงสัตว์มีปัญหาในระดับปานกลาง และได้รับผลกระทบมาก 2 ครั้วเรือนกรณีการนำน้ำมาใช้ในการเกษตร และได้รับผลกระทบบางส่วนในกรณีการนำน้ำมาใช้ในการเลี้ยงสัตว์จำนวน 5 ครั้วเรือน

6) กลุ่มองค์กร/หน่วยงาน

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในรอบ 30 ปีที่ผ่านมา

- ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่พบในปัจจุบันเรียงลำดับจากมากไปสู่น้อยคือ ๑) น้ำท่วม ๒) น้ำแล้ง ๓) อากาศร้อนมากขึ้น ๔) วาตภัย(ลม)
- กรณีน้ำท่วมหนักเกิดในปี 2553 มีระดับความรุนแรงมาก คือ น้ำท่วมที่อยู่อาศัยได้รับความเสียหาย น้ำท่วมพื้นที่ทำการเกษตร ทำให้เสียหายมาก และน้ำท่วมถนนเส้นทางสัญจร ไม่สามารถใช้สัญจรได้หลายสาย และมีถนนชำรุด สาเหตุเกิดจากฝนตกต่อเนื่องติดต่อกันหลายวัน มีการสร้างถนนและถมที่เพื่อปลูกสร้างอาคารที่อยู่อาศัยขวางทางน้ำ มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น การระบายน้ำจากเขื่อนท่าแนะ มีปริมาณมาก ไม่ได้ขุดลอก เหมือน คู คลอง เพื่อแก้ปัญหาระบายน้ำ และขาดการจัดการระบายน้ำที่ดี ผลกระทบต่อชุมชนจากมากหาน้อย คือ 1) สัตว์เลี้ยงไม่มีที่อยู่ ทำให้เกิดโรคและล้มตายจำนวนมาก 2) น้ำท่วมพื้นที่ทางการเกษตรระดับรุนแรง ทำให้พืชผลทางการเกษตรเสียหายจำนวนมาก 3) น้ำท่วมถนนหนทาง ถนนขาดไม่สามารถสัญจรได้ไป มาได้ 4) น้ำท่วมที่อยู่อาศัยจนไม่สามารถพักอาศัยได้ ทำให้ทรัพย์สินภายในบ้านเสียหาย
- กรณีน้ำท่วมขนาดเล็ก หรือน้ำท่วมขัง มีความรุนแรงระดับปานกลาง ฝนตกติดต่อกัน 1 – 2 วัน ทำให้มีน้ำขังปริมาณไม่มาก สามารถระบายได้ทัน และมีความรุนแรงน้อยเพราะฝนตกตามฤดูกาล ซึ่งมีน้ำฝนไม่มากนักระบายเองได้ สาเหตุเป็นไปตามฤดูกาล และธรรมชาติ ระดับความรุนแรงส่งผลกระทบต่อชุมชนอย่างมากคือ 1) ฝนตกติดต่อกันหลายวัน ทำให้เกิดน้ำท่วม 2) มีพายุเข้าระดับรุนแรง และมีปริมาณน้ำมาก ทำให้น้ำท่วมติดต่อกันหลายวัน 3) ถนนขาดหลายสายทำให้สัญจรไป – มาไม่ได้ ขาดการติดต่อจากตลกลภายนอก
- กรณีน้ำแล้ง ระดับความรุนแรงปานกลาง ลักษณะการเกิดเหตุ คือ ฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน ต้นไม้ยืนต้นตายบางส่วน และขาดน้ำทำการเกษตร สาเหตุคือ พื้นที่ในการเก็บน้ำมีน้อย ฝนตกไม่ตรงตามฤดูกาล การบริการ การจัดเก็บน้ำไม่เป็นระบบ และขาดการควบคุมระบบบ่อบาดาล ระดับความรุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนระดับปานกลาง กระทบกับเกษตรกรโดยตรงในเรื่องการเพาะปลูก เพราะ

Funded by
the European Union

ถ้าไม่มีน้ำเพียงพอ พืชผลทางการเกษตร จะได้รับผลกระทบโดยตรง ผลผลิตได้ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย ซึ่งมีผลกระทบกับรายได้ในการดำเนินชีวิต

- กรณีอากาศร้อนมาก จากข้อมูลอากาศร้อนมากที่สุดในปี พ.ศ. 2535 ระดับความรุนแรง ปานกลาง ซึ่งเกิดจากอากาศร้อนจนผิดปกติ ส่งผลต่อการดำรงชีวิต ทำให้พืชผลการเกษตรเสียหาย พืชแห้งตาย ทำให้ขาดทุนจากการทำการเกษตร และทรัพยากรป่าไม้มีน้อยทำให้อากาศร้อนมากขึ้น สาเหตุที่ทำให้อากาศร้อนเรียงตามลำดับ คือ การตัดไม้ทำลายป่า ขาดการส่งเสริมการปลูกป่าในพื้นที่ เพื่อการทดแทน ขาดการจัดขยะมูลฝอยไม่ถูกวิธี ทำให้เกิดภาวะโลกร้อนจากการเผาขยะ และขาดการจัดการด้านความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง ระดับความรุนแรงที่ส่งผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง ผลกระทบที่เห็นได้ชัดคือ ขณะอยู่กลางแจ้งแดดนานๆ ถึงกับเจ็บไข้ได้ป่วยได้ บางคนเป็นลมถ้าอากาศร้อนมาก
- กรณีวาตภัย(ลม) ความถี่ที่เกิดขึ้นเฉลี่ยปีละ 2 ครั้ง เกิดหนักในช่วงปี 2553 ผลกระทบที่เกิดขึ้น คือ ทำให้ต้นไม้หักโค่นในหลายพื้นที่ ไฟฟ้าดับหลายวัน บ้านเรือนที่อยู่อาศัยเสียหาย พืชผลทางการเกษตรได้รับความเสียหายจำนวนมาก สาเหตุเกิดจากอากาศร้อนผิดปกติ เกิดพายุดีเปรสชันเข้า เกิดจากภัยธรรมชาติ ความรุนแรงที่พบคือ บ้านเรือนได้รับความเสียหาย พืชสวน เช่นยางพาราหักโค่นล้ม เป็นจำนวนมาก และต้นไม้ล้มขวางทางจราจร

การเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล

- ฤดูร้อน ร้อนยาวนานกว่าเดิม มี 14 ครั้วเรือน ร้อนมากขึ้นแต่ไม่มากกว่าเดิม 10 ครั้วเรือน และร้อนมากขึ้นแบบเห็นได้ชัด 8 ครั้วเรือน
- ฤดูฝน ฝนทิ้งช่วง ไม่ตกตามฤดูกาล 16 ครั้วเรือน ฝนมาช้าและสั้นกว่าเดิม 11 ครั้วเรือน ฝนตกไม่ครอบคลุมพื้นที่ 8 ครั้วเรือน และฝนตกกระจุกตัวเป็นเวลานาน 5 ครั้วเรือน
- การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น คือ ฤดูร้อนยาวนานกว่าเดิม ปกติฤดูร้อนเดือนเมษายนของทุกปี แต่ปัจจุบันจะร้อนมาก ๆ ทุกเดือนเกือบทั้งปี ฝนทิ้งช่วงไม่ตกตรงตามฤดูกาล ตกไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ฝนมาช้าและสั้นกว่าเดิม ฤดูฝน เป็นช่วงเวลาสั้นๆ ทำให้น้ำในแม่น้ำลำคลอง หรือแหล่งน้ำตามธรรมชาติ ลดลงอย่างรวดเร็ว พื้นดินขาดความชื้น

ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับชุมชน

- ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับชุมชนส่วนใหญ่ส่งผลส่วนใหญ่คือเสียรายได้ 23 ครั้วเรือน และที่ใกล้เคียงกันคือเสียทรัพย์สิน 22 ครั้วเรือน ส่งผลทำให้เกิดความเครียด 17 ครั้วเรือน เกิดโรคภัยต่างๆ 13 ครั้วเรือนและเสียชีวิตจำนวน 3 ครั้วเรือน ผลกระทบที่เกิดขึ้นเรียงตามลำดับคือ 1) เกษตรกรเสียรายได้ เนื่องจากพืชผลทางการเกษตรได้รับความเสียหาย 2) ทำให้ทรัพย์สินเสียหาย ในกรณีเกิดน้ำท่วม น้ำเข้าบ้าน 3)

Funded by
the European Union

ทำให้ประชาชนเกิดความเครียด อันเนื่องจากผลกระทบจากภัยพิบัติ 4) ทำให้เกิดโรคจากความเครียด
จากรายรับน้อยกว่ารายจ่าย 5) เสียชีวิตจากภัยพิบัติที่เกิดขึ้น

การรับมือและปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในรอบ 30 ปีที่ผ่านมา

- 5) เทศบาลตำบลโตนดด้วน มีการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกัน และ
บรรเทาสาธารณภัย ประจำปี โดยมีการประสานการทำงานกับผู้นำท้องที่ (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน)
อปพร. และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีบทบาทในการช่วยเหลือจัดซื้อวัสดุเพื่อ
ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย เมื่อเกิดภัยพิบัติ
- 6) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ เตรียมความพร้อมจัดงบประมาณสนับสนุนเวชภัณฑ์ ประสาน
ข้อมูลกลุ่มคนเปราะบาง เช่น ผู้ป่วยติดเตียง ผู้ป่วยติดบ้าน ผู้พิการ ที่มีคำจำเป็นต้องให้ความ
ช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ ช่วยเหลือด้านการประชาสัมพันธ์ เตรียมความพร้อมประสานงาน อสม.
ให้การช่วยเหลือ

การจัดสรรทุนและสิ่งจูงใจในการลงทุนเพื่อลดความเสี่ยง

- 1) สำนักงานพัฒนาชุมชน ช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุน ให้ครุเรือ่นเข้าถึงแหล่งทุน เพื่อกู้ยืม และสนับสนุน
การประกอบอาชีพ
- 2) พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สนับสนุนทุนการทำอาชีพเสริมแก่ครัวเรือนที่มีรายได้น้อย หรือ
สนับสนุนพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์
สถานศึกษา สนับสนุนทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนยากจน

การปรับปรุงข้อมูลเรื่องภัยและความเสี่ยง รวมถึงความเปราะบางของชุมชนให้ทันต่อเหตุการณ์เสมอและ แบ่งปันผลการประเมินความเสี่ยง

- มีการสำรวจ และปรับปรุงข้อมูล มีการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านทุก ๆ ปี เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์
มีการรายงานเหตุการณ์ เหตุการณ์สาธารณภัย เมื่อมีภัยพิบัติเกิดขึ้นในทันที ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชน ให้ทันต่อเหตุการณ์ภัยพิบัติที่เกิดขึ้น

การลงทุนสร้างและดูแลปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่ช่วยลดความเสี่ยงต่อการเกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ

- มีระบบการจัดการน้ำประปา น้ำอุปโภค บริโภค น้ำเพื่อการเกษตร เพื่อเพียงพอต่อความต้องการ
ของประชาชน มีโครงการ โคก หนอง นา โมเดล นำร่อง จำนวน 4 แปลง มีการขุดลอกคูคลองเหมือนน้ำ
สาธารณะ เพื่อป้องกันอุทกภัย มีการติดตั้ง ซ่อมแซม ระบบไฟฟ้าสาธารณะ ให้สามารถใช้งานได้ มีการ
ซ่อมแซม ถนน หลุม บ่อ ถนน ติดตั้งไฟกระพริบทางร่วมทางแยก เพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ใน
เรื่องระบบอาหารมีการรับบริจาคในกรณีที่เกิดภัยพิบัติ มีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ในด้านที่อยู่

Funded by
the European Union

อาศัยมีการติดตั้งถังดับเพลิง ตามหมู่บ้าน ตามชุมชน เพื่อป้องกันและระงับอัคคีภัย มีการซ่อมแซม บ้านเรือน สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เมื่อเกิดภัยพิบัติ แต่ในเขตเทศบาลโดนดด้วนยังไม่มีการวางแผนในด้าน สุขาภิบาล

การวางระบบการเตือนภัยล่วงหน้าและเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉิน

- มีการประสานฝ่ายปกครอง ให้ประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสายในหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน มีการแจ้งข่าวไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แจ้งไปยังบุคลากรในพื้นที่ และอสม.ในพื้นที่ และมีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ และอสม.ให้มีความรู้ทักษะในภาวะฉุกเฉิน

การปกป้องระบบนิเวศ และปรากฏทางธรรมชาติเพื่อบรรเทาภัยและรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพ

ภูมิอากาศ

- มีการกำหนดนโยบาย และสนับสนุนนโยบายการดูแลสิ่งแวดล้อม รณรงค์ลดการใช้กล่องโฟม กล่องพลาสติก สนับสนุนการใช้วัสดุจากธรรมชาติ มีโครงการจัดการขยะแบบยั่งยืนโดยเทศบาลตำบลโดนดด้วน มีการปลูกต้นไม้ ปลูกหญ้าแฝก เพื่อป้องกันการพังทลายของหน้าดิน และมีการสำรวจต้นไม้ใหญ่ โดยมีการตัดแต่งกิ่งไม้ริมถนนสาธารณะ และบริเวณที่อยู่อาศัย

การใช้ระเบียบด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินและระเบียบปฏิบัติ

- มีการดูแลด้านอาคารเพื่อป้องกันความเสี่ยงรวมถึงมีการกำหนดพื้นที่ปลอดภัยให้กับประชาชนที่มีรายได้ต่ำ อีกทั้งมีการพัฒนาและยกระดับการตั้งถิ่นฐานที่ไม่เป็นทางการของชุมชนตามที่สมควรหรือไม่ อย่างไร มี พรบ.การขุดดิน ถมดิน มี พรบ.ควบคุมอาคารสิ่งปลูกสร้าง มีหน่วยงานกองช่างเทศบาลตำบลโดนดด้วนเป็นผู้ควบคุมดูแล ปัจจุบันพื้นที่โดนดด้วนยังไม่มีการสร้างชุมชนใหม่

แผนหรือนโยบายในการพัฒนาเมืองโดนดด้วนที่จะมีส่วนรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- เทศบาลตำบลโดนดด้วน กำลังดำเนินโครงการขุดลอกคูคลองให้สามารถระบายน้ำได้ดีขึ้น และสามารถเก็บกักน้ำในฤดูแล้งได้ปริมาณมากขึ้น มีการวางแผนเวนคืนที่ดินเพื่อขยายทางน้ำเพื่อให้สะดวกในการระบายน้ำ มีการปลูกต้นไม้เพิ่มขึ้นในพื้นที่สาธารณะ และมีแผนพัฒนาการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

อุปสรรคหรือข้อจำกัดในการปฏิบัติในการรับมือผลกระทบที่เกิดขึ้นกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของเมืองโดนดด้วน

- การดำเนินงานรูปแบบการวางแผนการเชื่อมต่อกับระดับ บน- ล่าง ยังไม่ชัดเจน ยังคงเป็นเรื่องของหน่วยงานแต่ละส่วนรับผิดชอบ งบประมาณไม่เพียงพอ บุคลากรไม่เพียงพอ เครื่องมืออุปกรณ์มีไม่เพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่

ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาเมืองโดนดด้วนในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

Funded by
the European Union

- ข้อเสนอแนะของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบต่างๆ ของเมืองโตนดด้วนเพื่อรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ คือ ต้องการให้มีระบบชลประทานที่ดี ลดการเผาขยะ ลดการเผาหญ้า เพื่อลดภาวะโลกร้อน การขุด ลอก คู คลอง ที่ยังตื้นให้สามารถเก็บน้ำไว้ใช้ได้ตลอดทั้งปี ให้นายงานของรัฐสร้างจิตสำนึกในการปลูกต้นไม้ให้มากขึ้นกว่าเดิม ให้ใช้พื้นที่สาธารณะเป็นที่เก็บกักน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร ขอบรับการสนับสนุน งบประมาณ จากส่วนกลางเพื่อบริหารจัดการภัยพิบัติต่าง ๆ ให้ทันต่อสถานการณ์ เพื่อลดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน จัดการระบบน้ำประปาที่ใช้ในการบริโภคให้เพียงพอ สะอาดเหมาะในการใช้ในการบริโภค

7) กลุ่มผู้นำชุมชน

- กลุ่มผู้นำชุมชนมีการเก็บข้อมูลภาพรวมของหมู่บ้าน โดยเก็บข้อมูลด้วยการประชุมกลุ่มย่อย (focus group) กลุ่มเป้าหมายจำนวน 6 คน

ประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในรอบ 30 ปีที่ผ่านมา

- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่พบ คือ น้ำแล้งและน้ำท่วมมากอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ วาตภัย(ลม) และน้ำท่วม
- กรณีน้ำท่วม เกิดน้ำท่วมใหญ่ในปี 2553 ความรุนแรงอยู่ในระดับความรุนแรงมาก ลักษณะภัยที่เกิดขึ้นคือ มีพายุลูกเข้าทำให้ฝนตกติดต่อกันหลายวัน และมีน้ำป่าไหลหลากจากเทือกเขาบรรทัดไหลลงสู่ที่ลุ่ม ในพื้นที่เมืองโตนดด้วน สาเหตุของภัยพิบัติเกิดจากมีการสร้างสิ่งปลูกสร้างขวางทางน้ำ เช่น ถนนที่สร้างบ้าน ท่อระบายน้ำมีน้อย และมีขนาดเล็ก ระดับความรุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน คือ น้ำท่วมพื้นที่การเกษตรทำให้พื้นที่เพาะปลูกได้รับความเสียหาย น้ำท่วมถนนหนทางไม่สามารถสัญจรไปได้ ส่วนกรณีน้ำท่วมขนาดเล็ก หรือน้ำท่วมขัง อยู่ในระดับความรุนแรงน้อย ซึ่งมีครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบจำนวน 6 ครัวเรือน ลักษณะการเกิดในช่วงฤดูฝนของทุก ๆ ปี คือในช่วงเดือนพฤศจิกายน- ธันวาคม เป็นช่วงฤดูการตามธรรมชาติที่รับน้ำจากเขื่อนท่าแนะ แม้จะมีน้ำท่วมขังในระยะเวลาสั้น แต่ก็ส่งผลกระทบค่อนข้างรุนแรงกับชุมชน คือมีพายุน้ำรุนแรงและมีปริมาณน้ำฝนมาก น้ำท่วมถนนไม่สามารถสัญจรได้ และน้ำท่วมพืชผลทางการเกษตร
- กรณีน้ำแล้ง ระดับความรุนแรงปานกลาง ครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบ 6 ครัวเรือน ลักษณะการเกิดภัยคือขาดแคลนน้ำกิน น้ำใช้ มีไม่เพียงพอ ฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน ทำให้เกิดภาวะแห้งแล้ง ส่วนสาเหตุเกิดจากฝนตกไม่ตรงตามฤดูกาลเพราะการตัดไม้ทำลายป่า ผลกระทบที่เกิดกับชุมชนคือ พื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหาย ไม่มีหญ้าเลี้ยงสัตว์ ไม่มีน้ำใช้สำหรับเลี้ยงสัตว์
- กรณีอากาศร้อนมากขึ้น ลักษณะการเกิดภัยคือ อากาศร้อนจนผิดปกติ ส่งผลต่อการดำรงชีวิต

Funded by
the European Union

อากาศร้อน ฝนทิ้งช่วง ฝนไม่ตกตามฤดูกาล สาเหตุเกิดจากการตัดไม้ทำลายป่า ฝนทิ้งช่วงเป็นเวลานาน ทำให้อากาศร้อนมากขึ้น ผลกระทบต่อชุมชนคือ ต้นไม้แห้งตาย ผลพืชทางการเกษตรได้รับความเสียหาย เพราะอากาศร้อนมาก อากาศร้อนทำให้กระทบกับอารมณ์และจิตใจของคน

- กรณีเกิดวาตภัย(ลม) ความถี่เฉลี่ยปีละ 2 ครั้ง เกิดหนักในช่วงปี พ.ศ. 2553 ลักษณะภัยที่เกิดขึ้นคือ อากาศร้อนผิดปกติ เกิดพายุดีเปรสชันเข้า เกิดจากภัยธรรมชาติ ระดับความรุนแรงที่เกิดขึ้นสูงมาก ทำให้บ้านเรือนได้รับความเสียหาย พืชสวน เช่นยางพาราหักโค่นล้ม เป็นจำนวนมาก ต้นไม้ล้มทับบ้านเรือน ต้นไม้ล้มขวางทางจราจร

การเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล

- ฤดูร้อน ร้อนมากขึ้นแบบเห็นได้ชัด และร้อนยาวนานกว่าเดิม ในฤดูฝน ฝนทิ้งช่วงไม่ตกตามฤดูกาลและฝนมาช้าและช่วงระยะเวลาสั้นกว่าเดิม มี 4 ครั้วเรือน ฝนตกกระจุกเป็นเวลานานและฝนตกไม่ครอบคลุมพื้นที่ มี 2 ครั้วเรือน การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามลำดับคือ ฤดูฝนสั้นกว่าเดิม ฝนไม่ตกตามฤดูกาล เกิดผลกระทบต่อชุมชน 6 ครั้วเรือนได้รับผลกระทบจากทรัพย์สินเสียหาย เกิดโรคระบาด เสียรายได้ และมี 4 ครั้วเรือนเกิดความเครียด ในส่วนของผลกระทบที่เกิดขึ้นจากมากไปหาน้อยคือ 1) ทำให้เสียรายได้ เนื่องจากการเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทำให้ได้รับผลผลิตลดน้อยลง 2) ทำให้เสียทรัพย์สิน ส่งผลกระทบท่อรายได้ 3) ทำให้เกิดความเครียด ทำให้เกิดโรคต่าง ๆ ตามมา 4) สัตว์เลี้ยงเกิดโรคและเสียชีวิต

การรับมือและปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในรอบ 30 ปีที่ผ่านมา

- มีโครงสร้างที่ชัดเจน โดยรับมอบหมายจากทางอำเภอ แบ่งหน้าที่รับผิดชอบตามคำสั่งของทางราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การจัดสรรทุนและสิ่งจูงใจให้เจ้าของบ้าน ครอบครัวยุคใหม่และภาคเอกชนในการลงทุนเพื่อลดความเสี่ยง

- มีโครงการของรัฐจะให้ความช่วยเหลือตามขั้นตอน โดยพิจารณาจากครอบครัวยุคใหม่น้อย

การปรับปรุงข้อมูลเรื่องภัยและความเสี่ยง รวมถึงความเปราะบางของชุมชนให้ทันต่อเหตุการณ์เสมอและแบ่งปันผลการประเมินความเสี่ยง

- มีการปรับปรุงข้อมูลทุกปี บางปีจะต้องสำรวจมากกว่า 1 ครั้ง เพื่อให้สามารถช่วยเหลือผู้ที่เปราะบางได้ทันเวลา มีการประเมินความเสี่ยงและให้การช่วยเหลือ แต่ยังไม่มีการลงทุนสร้างและดูแลปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่ช่วยลดความเสี่ยงต่อการเกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

การวางระบบการเตือนภัยล่วงหน้าและเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉิน

- มีการแจ้งเตือนจากส่วนราชการ (อำเภอ) หรือ (หน่วยงานที่รับผิดชอบ)และมีการเตือนภัยล่วงหน้าที่จะได้ตั้งรับกับภัยพิบัติ และประสานกับหน่วยงานสาธารณสุข

Funded by
the European Union

การปกป้องระบบนิเวศ และปรกการทางธรรมชาติเพื่อบรรเทาภัยและรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- มีการป้องกันระบบนิเวศด้วยการปลูกต้นไม้ริมคลอง ปลูกหญ้าแฝกเพื่อรักษาระบบนิเวศ
- มีระเบียบตาม พรบ.สิ่งปลูกสร้าง ใช้เป็นระเบียบด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินและระเบียบปฏิบัติด้านการดูแลอาคาร เพื่อป้องกันความเสี่ยงรวมถึงมีการกำหนดพื้นที่ปลอดภัยให้กับประชาชนที่มีรายได้ต่ำ อีกทั้งมีการพัฒนาและยกระดับการตั้งถิ่นฐานที่ไม่เป็นทางการของชุมชน
- หน่วยงานยังไม่มีการสร้างชุมชนใหม่

มีแผนหรือนโยบายในการพัฒนาเมืองโตนดตัวนที่จะมีส่วนรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- ทางหน่วยงานจะรับมอบหมายนโยบายจากทางอำเภอ ให้มีการปลูกป่า ขุดลอกคูคลองเพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงหน้าแล้ง

ปัญหาอุปสรรคหรือข้อจำกัดในการปฏิบัติ

- มีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ มีข้อจำกัดเรื่องบุคลากร

ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาเมืองโตนดตัวนในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- ให้มีเครื่องจักรเพื่อขุดลอกคูคลองระบายน้ำก่อนหน้าฝน เพื่อระบายน้ำได้เร็วหรือให้มีเครื่องสูบน้ำ ระบายน้ำลงสู่ที่รองรับ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเข้าช่วยเหลือชุมชนอย่างทันท่วงที

ความเปราะบางของชุมชน

กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาในการประเมินความเปราะบางของเมืองโตนดตัวนมี 7 กลุ่มคือ กลุ่มแรงงานนอกระบบ ซึ่งศึกษาเฉพาะพื้นที่หมู่ที่ 8 กลุ่มผู้พิการศึกษาในพื้นที่หมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 11 กลุ่มผู้สูงอายุ ศึกษาทั้ง 2 หมู่บ้านคือ หมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 11 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนศึกษาภาพรวมของระดับตำบล กลุ่มเกษตรกรศึกษาในพื้นที่หมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 11 กลุ่มองค์กรและหน่วยงาน และกลุ่มผู้นำชุมชน

จากการศึกษาความเปราะบางของเมือง ในพื้นที่หมู่ที่ 8 มีข้อมูลกลุ่มต่างๆ ดังนี้

กลุ่มผู้พิการ 8 ครั้วเรือน จำนวน 33 คน แยกเป็นเพศหญิง 15 คน ชาย 18 คน

กลุ่มผู้สูงอายุ 43 ครั้วเรือน จำนวน 130 คน แยกเป็นเพศหญิง 86 คน ชาย 44 คน

กลุ่มเกษตรกร 43 ครั้วเรือน จำนวน 130 คน แยกเป็นเพศหญิง 86 คน ชาย 44 คน

กลุ่มแรงงานนอกระบบ 11 ครั้วเรือน แยกเป็นเพศหญิง หญิง 9 คน ชาย 2 คน

และการศึกษาความเปราะบางของเมืองในพื้นที่หมู่ที่ 11 มีข้อมูลกลุ่มต่างๆ ดังนี้

กลุ่มผู้พิการ 11 ครั้วเรือน จำนวน 33 คน แยกเป็นเพศหญิง 15 คน ชาย 18 คน

กลุ่มผู้สูงอายุ 44 ครั้วเรือน จำนวน 139 คน แยกเป็นเพศหญิง 91 คน ชาย 48 คน

กลุ่มเกษตรกร 22 ครั้วเรือน จำนวน 22 คน แยกเป็นเพศหญิง 13 คน ชาย 9 คน

Funded by
the European Union

1) กลุ่มแรงงานนอกระบบ ซึ่งศึกษาเฉพาะในพื้นที่หมู่ที่ 8 จำนวน 11 คน แยกเป็นหญิง 9 คน ชาย 2 คน ในกลุ่มแรงงานนอกระบบในช่วงปกติเข้าถึงการบริการพื้นฐานโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ จากหน่วยงานรัฐ ใช้สิทธิบัตรทอง 100 % ในการดูแลสุขภาพ ในพื้นที่ประสบกับปัญหาน้ำท่วม 100 % ในสถานการณ์น้ำท่วมน้ำในการอุปโภคบริโภค ด้านการเกษตรไม่เพียงพอ น้ำดื่มไม่มีคุณภาพ อาหารมีไม่เพียงพอในการบริโภค ระบบไฟฟ้าระบบประปาชำรุดไม่สามารถใช้ได้ในช่วงน้ำท่วม ชุมชนยังไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาของหมู่บ้าน หน่วยงานยังไม่มีแผนรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ชุมชนในพื้นที่ส่วนใหญ่เข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกือบทุกช่องทาง ไม่ว่าจะเป็นสื่อโทรทัศน์ ไลน์ เฟสบุ๊ค ซึ่งเป็นข้อดีสำหรับการสื่อสารเตือนภัยกันเอง

2) **กลุ่มผู้พิการ** หมู่ที่ 8 มี 8 ครั้วเรือน จำนวน 33 คน แยกเป็นเพศหญิง 15 คน ชาย 18 คน หมู่ที่ 11 มี 11 ครั้วเรือน จำนวน 33 คน แยกเป็นเพศหญิง 15 คน ชาย 18 คน ในพื้นที่หมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 11 ประชาชนได้รับการขั้นพื้นฐานต่างๆ ในช่วงปกติอย่างทั่วถึง ในพื้นที่หมู่ 11 ได้รับผลกระทบค่อนข้างมาก

3) **กลุ่มผู้สูงอายุ** กลุ่มผู้สูงอายุหมู่ที่ 8 มีจำนวน 43 ครั้วเรือน จำนวน 130 คน แยกเป็นเพศหญิง 86 คน ชาย 44 คน กลุ่มผู้สูงอายุหมู่ที่ 11 มีจำนวน 44 ครั้วเรือน จำนวน 139 คน แยกเป็นเพศหญิง 91 คน ชาย 48 คน

4) **กลุ่มเกษตรกร** หมู่ที่ 8 มีจำนวน 43 ครั้วเรือน จำนวน 130 คน แยกเป็นเพศหญิง 86 คน ชาย 44 คน หมู่ที่ 11 มีจำนวน 22 ครั้วเรือน จำนวน 22 คน แยกเป็นเพศหญิง 13 คน ชาย 9 คน การเข้าถึงแหล่งน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคในยามปกติกรณีที่เป็นน้ำเพื่อการบริโภคส่วนใหญ่จะซื้อ โดยหมู่ที่ 8 มีการซื้อน้ำ 27 ครั้วเรือน หมู่ที่ 11 ซื้อน้ำบริโภค 13 ครั้วเรือน แหล่งน้ำเพื่ออุปโภคอื่นที่ชุมชนนิยมใช้กันคือ น้ำประปาหมู่บ้าน บ่อน้ำบาดาล และน้ำฝน ในช่วงทั้งหมู่ที่ 8 และหมู่ที่มีน้ำไม่เพียงพอสำหรับอุปโภคบริโภคและน้ำใช้ในการทำการเกษตร โดยหมู่ที่ 8 มีน้ำใช้ไม่เพียงพอ 16 ครั้วเรือน หมู่ที่ 11 ไม่เพียงพอ 7 ครั้วเรือน แหล่งน้ำในการเกษตรส่วนใหญ่ใช้น้ำจากประปาหมู่บ้าน/ประปาเทศบาล และใช้น้ำฝนเป็นหลัก ในช่วงหน้าแล้งเกษตรกรได้รับผลกระทบจากน้ำไม่เพียงพอในการทำการเกษตร สัตว์เลี้ยงขาดแคลนน้ำขาดแคลนอาหาร ในช่วงที่เกิดน้ำท่วมพื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหายอยู่ในระดับปานกลาง น้ำท่วมโรงเรือน น้ำท่วมพื้นที่เพาะปลูก และสัตว์เลี้ยงไม่มีที่เคลื่อนย้าย ในการแก้ไขปัญหาที่ชุมชนช่วยเหลือกันเอง คือการสูบน้ำออกจากพื้นที่ การใช้กระสอบทรายกั้นน้ำ

5) **กลุ่มวิสาหกิจ** การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในรอบ 30 ปีที่ผ่านมา เกิดสถานการณ์น้ำท่วมมากที่สุด จำนวน 9 ครั้วเรือน รองลงมาคือน้ำแล้งจำนวน 8 ครั้วเรือน วาตภัย(ลม)จำนวน 4 คน และอากาศร้อนมากขึ้นมีจำนวน 2 ครั้วเรือน กรณีน้ำท่วมใหญ่ในพื้นที่เกิดในปี 2553 ซึ่งระดับความรุนแรงมีเพิ่มมากขึ้นทุกปี ลักษณะการเกิดภัยคือ มีพายุเข้าทำให้ฝนตกติดต่อกันหลายวัน โดยมีมวลน้ำจากเทือกเขาบรรทัดไหลลงสู่ที่ลุ่มและส่งผลกระทบต่อพื้นที่เมืองโดนดด้วน น้ำท่วมในพื้นที่ถือว่าเป็นเรื่องปกติของชุมชนแต่มีความรุนแรงมากขึ้นทุกปี สาเหตุคือมีการสร้างสิ่งปลูกสร้างขวางทางน้ำ เช่น ถนนที่สูงขึ้นเพื่อสร้างบ้าน มีการระบายน้ำจากเขื่อนท่าแนะ

Funded by
the European Union

จำนวนมากในช่วงน้ำหลาก ท่อระบายน้ำมีน้อย และมีขนาดเล็ก ความรุนแรงที่ส่งผลกระทบต่ออย่างมากคือ น้ำท่วมพื้นที่เพาะทางการเกษตร น้ำท่วมถนนหนทางไม่สามารถสัญจรไปมาได้สะดวก หากฝนตกติดต่อกันหลายวันจะทำให้ให้น้ำเอ่อไหลเข้าบริเวณบ้านเรือน ขนย้ายสิ่งของภายในบ้านไม่ทัน ในช่วงน้ำแล้งประชาชนขาดแคลนน้ำกินน้ำใช้พื้นที่เพาะปลูก และปศุสัตว์เสียหาย ไม่มีหญ้าเลี้ยงสัตว์ และแหล่งน้ำแห้งแล้ง กรณีอากาศร้อนมากขึ้น เกิดลักษณะอากาศร้อนผิดปกติส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิต พืชผลทางการเกษตรเสียหายเนื่องจากอากาศที่ร้อนมากขึ้นทำให้ผลผลิตที่ปลูกไว้ไม่มีน้ำรด ถึงแม้จะได้รับผลผลิตบ้างก็ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย และแหล่งน้ำที่มีอยู่บ้างก็แห้งเหือดหายไป อากาศร้อนทำให้ส่งผลกระทบต่ออารมณ์และจิตใจของคน กรณีวาตภัย (ลม) ความถี่ที่เกิดเฉลี่ย 2 ครั้งต่อปี เกิดในช่วงปี 2553 ลักษณะการเกิดเหตุคือ อากาศร้อนผิดปกติ เกิดพายุดีเปรสชันในพื้นที่ ส่งผลกระทบต่อชุมชนในระดับรุนแรงสูง คือ บ้านเรือนได้รับความเสียหาย พืชสวน เช่นยางพาราหักโค่นล้ม เป็นจำนวนมาก ต้นไม้ล้มทับบ้านเรือน และต้นไม้ล้มขวางทางจราจร การเปลี่ยนแปลงของฤดูกาลเปลี่ยนไปจากเดิมร้อนมากขึ้นแบบเห็นได้ชัด ฤดูร้อนยาวนานกว่าเดิม ปกติฤดูร้อนเดือนเมษายนของทุกปี แต่ปัจจุบันจะร้อนมาก ๆ ทุกเดือนเกือบทั้งปี ฤดูฝนสั้นกว่าเดิม แต่น้ำจะท่วมขังมากขึ้น และฝนไม่ตกตรงตามฤดูกาล ทำให้เกษตรกรได้รับผลกระทบเสียหาย ทำให้ขาดรายได้ หรือมีรายได้น้อยลง ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับชุมชนเรียงตามลำดับ คือ ขาดรายได้มี 10 ครัวเรือน ทรัพย์สินเสียหาย 9 ครัวเรือน เกิดความเครียด 9 ครัวเรือน และเกิดโรคภัย 6 ครัวเรือน ผลกระทบที่ส่งผลเรียงตามลำดับคือ ทำให้เสียรายได้ เนื่องจากการเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทำให้ได้รับผลผลิตลดน้อยลง ทำให้เสียทรัพย์สิน ส่งผลกระทบต่อรายได้ ทำให้เกิดความเครียด ทำให้เกิดโรคต่าง ๆ ตามมา และสัตว์เลี้ยงเกิดโรคและเสียชีวิต การรับมือและปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในรอบ 30 ปีที่ผ่านมา กลุ่มอาชีพต่างๆ มีการประสานการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามภารกิจขององค์กรและตามที่คณะกรรมการมอบหมาย มีการจัดสวัสดิการให้สมาชิกกู้เงินในอัตราดอกเบี้ยต่ำสำหรับครอบครัวที่มีรายได้น้อย แต่ไม่มีการลงทุนเพื่อลดความเสี่ยง กลุ่มอาชีพต่างๆ ยังไม่มีการปรับปรุงระบบข้อมูลเรื่องภัยและความเสี่ยง และข้อมูลความเปราะบางของสมาชิก กลุ่มอาชีพมีการดูแลระบบน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคเพื่อการเกษตร โดยการสำรองน้ำไว้ใช้ในการอุปโภคบริโภคในยามฉุกเฉิน การการขุดลอกคูทางระบายน้ำลงสู่ลำคลองแหล่งน้ำธรรมชาติ แต่ยังไม่มียระบบไฟฟ้าสำรอง รวมทั้งระบบคมนาคม ระบบสุขภาพ เรื่องที่อยู่อาศัยที่ยังไม่มีการปรับโครงสร้างหรือการเตรียมการรองรับ แต่ในส่วนของระบบอาหาร มีการช่วยเหลือ ข้าวสารอาหารแห้งแก่สมาชิกในกลุ่มอาชีพ นอกจากนี้ยังไม่ได้มีการวางระบบเตือนภัยล่วงหน้าหรือการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน กลุ่มอาชีพมีการกำหนดนโยบาย

6) กลุ่มองค์กร/หน่วยงาน ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่พบในปัจจุบันเรียงลำดับจากมากไปสู่น้อยคือ ๑) น้ำท่วม ๒) น้ำแล้ง ๓) อากาศร้อนมากขึ้น ๔) วาตภัย(ลม) กรณีน้ำท่วมหนักเกิดในปี 2553 มีระดับความรุนแรงมาก คือ น้ำท่วมที่อยู่อาศัยได้รับความเสียหาย น้ำท่วมพื้นที่ทำการเกษตร ทำให้เสียหายมาก

Funded by
the European Union

และน้ำท่วมถนนเส้นทางสัญจร ไม่สามารถใช้สัญจรได้หลายสาย และมีถนนชำรุด สาเหตุเกิดจากฝนตกต่อเนื่องติดต่อกันหลายวัน มีการสร้างถนนและถมที่เพื่อปลูกสร้างอาคารที่อยู่อาศัยขวางทางน้ำ มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น การระบายน้ำจากเขื่อนท่าแนะ มีปริมาณมาก ไม่ได้ขุดลอก เหมือน คู คลอง เพื่อแก้ปัญหาระบายน้ำ และขาดการจัดการระบายน้ำที่ดี ผลกระทบต่อชุมชนจากมากหาน้อย คือ 1) สัตว์เลี้ยงไม่มีที่อยู่ ทำให้เกิดโรคและล้มตายจำนวนมาก 2) น้ำท่วมพื้นที่ทางการเกษตรระดับรุนแรง ทำให้พืชผลทางการเกษตรเสียหายจำนวนมาก 3) น้ำท่วมถนนหนทาง ถนนขาดไม่สามารถสัญจรได้ไป มาได้ 4) น้ำท่วมที่อยู่อาศัยจนไม่สามารถพักอาศัยได้ ทำให้ทรัพย์สินภายในบ้านเสียหาย กรณีน้ำท่วมขนาดเล็ก หรือน้ำท่วมขัง มีความรุนแรงระดับปานกลาง ฝนตกติดต่อกัน 1 – 2 วัน ทำให้น้ำขังปริมาณไม่มาก สามารถระบายได้ทัน และมีความรุนแรงน้อยเพราะฝนตกตามฤดูกาล ซึ่งมีน้ำฝนไม่มาก น้ำระบายเองได้ สาเหตุเป็นไปตามฤดูกาล และธรรมชาติ ระดับความรุนแรงส่งผลกระทบต่อชุมชนอย่างมาก คือ 1) ฝนตกติดต่อกันหลายวัน ทำให้เกิดน้ำท่วม 2) มีพายุเข้าระดับรุนแรง และมีปริมาณน้ำมาก ทำให้น้ำท่วมติดต่อกันหลายวัน 3) ถนนขาดหลายสายทำให้สัญจรไป – มาไม่ได้ ขาดการติดต่อจากตลกภายนอก กรณีน้ำแล้งระดับความรุนแรงปานกลาง ลักษณะการเกิดเหตุ คือ ฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน ระดับความรุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนระดับปานกลาง กระทบกับเกษตรกรรมโดยตรงในเรื่องการเพาะปลูก เพราะถ้าไม่มีน้ำเพียงพอพืชผลทางการเกษตร จะได้รับผลกระทบโดยตรง ผลผลิตได้ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย ซึ่งมีผลกระทบกับรายได้ในการดำเนินชีวิต กรณีอากาศร้อนมาก จากข้อมูลอากาศร้อนมากที่สุดในปี พ.ศ. 2535 ระดับความรุนแรง ปานกลาง ทำให้พืชผลการเกษตรเสียหาย พืชแห้งตาย ทำให้ขาดทุนจากการทำการเกษตร และทรัพยากรป่าไม้มีน้อยทำให้อากาศร้อนมากขึ้น สาเหตุที่ทำให้อากาศร้อนเรียงตามลำดับ คือ การตัดไม้ทำลายป่า ขาดการส่งเสริมการปลูกป่าในพื้นที่ เพื่อการทดแทน ขาดการกำจัดขยะมูลฝอยไม่ถูกวิธี ทำให้เกิดภาวะโลกร้อนจากการเผาขยะ และขาดการจัดการด้านความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ระดับความรุนแรงที่ส่งผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง ผลกระทบที่เห็นได้ชัดคือ ขณะอยู่กลางแจ้งนานๆ ถึงกับเจ็บไข้ได้ป่วยได้ บางคนเป็นลมถ้าอากาศร้อนมาก กรณีวาทภัย(ลม) ความถี่ที่เกิดขึ้นเฉลี่ยปีละ 2 ครั้ง เกิดหนักในช่วงปี 2553 ผลกระทบที่เกิดขึ้น คือ ทำให้ต้นไม้หักโค่นในหลายพื้นที่ ไฟฟ้าดับหลายวัน บ้านเรือนที่อยู่อาศัยเสียหาย พืชผลทางการเกษตรได้รับความเสียหายจำนวนมาก สาเหตุเกิดจากอากาศร้อนผิดปกติ เกิดพายุดีเปรสชันเข้า เกิดจากภัยธรรมชาติ ความรุนแรงที่พบคือ บ้านเรือนได้รับความเสียหาย พืชสวน เช่นยางพาราหักโค่นล้ม เป็นจำนวนมากและต้นไม้ล้มขวางทางจราจร การเปลี่ยนแปลงของฤดูกาลร้อนยาวนานมากขึ้น และร้อนมาก ฝนทิ้งช่วง มาช้าและตกสั้นกว่าเดิม ฝนตกไม่ครอบคลุมพื้นที่ที่ตกกระจุกตัวเป็นเวลานาน ปัจจุบันฤดูร้อนยาวนานกว่าเดิมและร้อนมากทุกเดือนเกือบตลอดปี แม่น้ำลำคลองแห้งหรือแหล่งน้ำตามธรรมชาติ ลดลงอย่างรวดเร็ว พื้นดินขาดความชื้น ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับชุมชนส่วนใหญ่ส่งผลส่วนใหญ่คือ เสียรายได้ 23 คร่าวเรือน และที่ใกล้เคียงกันคือเสียชีวิตทรัพย์สิน 22 คร่าวเรือน ส่งผลทำให้เกิดความเครียด 17 คร่าวเรือน เกิดโรคร้ายต่างๆ 13 คร่าวเรือนและเสียชีวิตจำนวน 3 คร่าวเรือน ผลกระทบที่เกิดขึ้นเรียงตามลำดับคือ 1)

Funded by
the European Union

เกษตรกรเสียชีวิตได้ เนื่องจากพืชผลทางการเกษตรได้รับความเสียหาย 2) ทำให้ทรัพย์สินเสียหาย ในกรณีเกิดน้ำท่วม น้ำเข้าบ้าน 3) ทำให้ประชาชนเกิดความเครียด อันเนื่องจากผลกระทบจากภัยพิบัติ 4) ทำให้เกิดโรคจากความเครียด จากรายรับน้อยกว่ารายจ่าย 5) เสียชีวิตจากภัยพิบัติที่เกิดขึ้น การรับมือและการปรับตัวการเปลี่ยนแปลงในรอบ 30 ปีที่ผ่านมา เทศบาลตำบลโดนดด้วน มีการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย ประจำปี โดยมีการประสานการทำงานกับผู้นำท้องที่ (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) อปพร. และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีบทบาทในการช่วยเหลือจัดซื้อวัสดุเพื่อซ่อมแซมที่อยู่อาศัย เมื่อเกิดภัยพิบัติสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ เตรียมความพร้อมจัดงบประมาณสนับสนุนเวชภัณฑ์ ประสานข้อมูลกลุ่มคนเปราะบาง เช่น ผู้ป่วยติดเตียง ผู้ป่วยติดบ้าน ผู้พิการ ที่มีคำจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ ช่วยเหลือด้านการประชาสัมพันธ์ เตรียมความพร้อมประสานงาน อสม.ให้การช่วยเหลือ สำนักงานพัฒนาชุมชน ช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุน ให้ครุเรือ่นเข้าถึงแหล่งทุน เพื่อกู้ยืม และสนับสนุนการประกอบอาชีพ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สนับสนุนทุนการทำอาชีพเสริมแก่ครัวเรือนที่มีรายได้น้อย หรือสนับสนุนพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ สถานศึกษา สนับสนุนทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนยากจน มีระบบการจัดการน้ำประปา น้ำอุปโภค บริโภค น้ำเพื่อการเกษตร เพื่อเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน มีโครงการ โคก หนอง นา โมเดล นำร่อง จำนวน 4 แปลง มีการขุดลอกคูคลองเหมือนน้ำสาธารณะ เพื่อป้องกันอุทกภัย มีการติดตั้ง ซ่อมแซม ระบบไฟฟ้าสาธารณะ ให้สามารถใช้งานได้ มีการซ่อมแซม ถม หลุม บ่อ ถนน ติดตั้งไฟกระพริบทางร่วมทางแยก เพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ในเรื่องระบบอาหารมีการรับบริจาคในกรณีที่เกิดภัยพิบัติ มีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรในด้านที่อยู่อาศัยมีการติดตั้งถังดับเพลิง ตามหมู่บ้าน ตามชุมชน เพื่อป้องกันและระงับอัคคีภัย มีการซ่อมแซมบ้านเรือน สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เมื่อเกิดภัยพิบัติ แต่ในเขตเทศบาลโดนดด้วนยังไม่มีการวางแผนในด้านสุขภาพ

7) กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มผู้นำชุมชนมีการเก็บข้อมูลภาพรวมของหมู่บ้าน โดยเก็บข้อมูลด้วยการประชุมกลุ่มย่อย (focus group) กลุ่มเป้าหมายจำนวน 6 คน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่พบ คือ น้ำแล้ง และน้ำท่วมมากอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ วาตภัย(ลม) และน้ำท่วม กรณีน้ำท่วมเกิดน้ำท่วมใหญ่ในปี 2553 ความรุนแรงอยู่ในระดับความรุนแรงมาก ลักษณะภัยที่เกิดคือ มีพายุเข้าทำให้ฝนตกติดต่อกันหลายวัน และมีน้ำป่าไหลหลากจากเทือกเขาบรรทัดไหลลงสู่ที่ลุ่ม ในพื้นที่เมืองโดนดด้วน สาเหตุของภัยพิบัติเกิดจากการสร้างสิ่งปลูกสร้างขวางทางน้ำ เช่น ถมที่สร้างบ้าน ท่อระบายน้ำมีน้อย และมีขนาดเล็ก ระดับความรุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน คือ น้ำท่วมพื้นที่การเกษตรทำให้พื้นที่เพาะปลูกได้รับความเสียหาย น้ำท่วมถนนหนทางไม่สามารถสัญจรไปมาได้ ส่วนกรณีน้ำท่วมขนาดเล็ก หรือน้ำท่วมขัง อยู่ในระดับความรุนแรงน้อย ซึ่งมีครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบจำนวน 6 ครัวเรือน ลักษณะการเกิดในช่วงฤดูฝนของทุก ๆ ปี คือในช่วงเดือนพฤศจิกายน- ธันวาคม เป็นช่วงฤดูการตามธรรมชาติที่รับน้ำจากเขื่อนท่าแนะ แม้จะมีน้ำท่วมขังในระยะเวลานั้น แต่ก็ส่งผลกระทบค่อนข้างรุนแรงกับชุมชน คือมีพายุรุนแรงและมีปริมาณน้ำฝนมาก น้ำท่วมถนนไม่สามารถสัญจรได้ และน้ำท่วมพืชผลทางการเกษตร

Funded by
the European Union

กรณีน้ำแล้ง ระดับความรุนแรงปานกลาง ครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบ 6 ครัวเรือน ลักษณะการเกิดภัยคือขาดแคลนน้ำกิน น้ำใช้ มีไม่เพียงพอ ฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน ทำให้เกิดภาวะแห้งแล้ง ส่วนสาเหตุเกิดจากฝนตกไม่ตรงตามฤดูกาลเพราะการตัดไม้ทำลายป่า ผลกระทบที่เกิดกับชุมชนคือ พื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหาย ไม่มีหญ้าเลี้ยงสัตว์ ไม่มีน้ำใช้สำหรับเลี้ยงสัตว์ กรณีอากาศร้อนมากขึ้น ลักษณะการเกิดภัยคือ อากาศร้อนจนผิดปกติ ส่งผลต่อการดำรงชีวิต อากาศร้อน ฝนทิ้งช่วง ฝนไม่ตกตามฤดูกาล สาเหตุเกิดจากการตัดไม้ทำลายป่า ฝนทิ้งช่วงเป็นเวลานาน ทำให้อากาศร้อนมากขึ้น ผลกระทบต่อชุมชนคือ ต้นไม้แห้งตาย ผลพืชทางการเกษตรได้รับความเสียหายเพราะอากาศร้อนมาก อากาศร้อนทำให้กระทบกับอารมณ์และจิตใจของคน กรณีเกิดวาตภัย(ลม) ความถี่เฉลี่ยปีละ 2 ครั้ง เกิดหนักในช่วงปี พ.ศ. 2553 ลักษณะภัยที่เกิดขึ้นคือ อากาศร้อนผิดปกติ เกิดพายุดีเปรสชันเข้าเกิดจากภัยธรรมชาติ ระดับความรุนแรงที่เกิดขึ้นสูงมาก ทำให้บ้านเรือนได้รับความเสียหาย พืชสวน เช่นยางพารา หักโค่นล้ม เป็นจำนวนมาก ต้นไม้ล้มทับบ้านเรือน ต้นไม้ล้มขวางทางจราจร การเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล ร้อนมากขึ้นแบบเห็นได้ชัด ร้อนยาวนานกว่าเดิม ฝนทิ้งช่วง ฤดูฝนสั้นกว่าเดิม ฝนไม่ตกตามฤดูกาล ผลกระทบต่อชุมชนคือ เกิดโรคระบาด เสียรายได้ และเกิดความเครียด ในส่วนของผลกระทบที่เกิดขึ้นจากมากไปหาน้อยคือ 1) ทำให้เสียรายได้ เนื่องจากการเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทำให้ได้รับผลผลิตลดน้อยลง 2) ทำให้เสียทรัพย์สิน ส่งผลกระทบต่อรายได้ 3) ทำให้เกิดความเครียด ทำให้เกิดโรคต่าง ๆ ตามมา 4) สัตว์เลี้ยงเกิดโรคและเสียชีวิต ในการช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือมีโครงการของรัฐที่จะช่วยเหลือครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ การทำงานของเทศบาลมีการปรับปรุงระบบข้อมูลทุกปี บางปีจะต้องสำรวจมากกว่า 1 ครั้ง เพื่อให้สามารถช่วยเหลือผู้ที่เปราะบางได้ทันเวลา มีการประเมินความเสี่ยงและให้การช่วยเหลือ แต่ยังไม่มีการลงทุนสร้างและดูแลปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่ช่วยลดความเสี่ยงต่อการเกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีการแจ้งเตือนจากส่วนราชการ (อำเภอ) หรือ (หน่วยงานที่รับผิดชอบ) และมีการเตือนภัยล่วงหน้าที่จะได้ตั้งรับกับภัยพิบัติ และประสานกับหน่วยงานสาธารณสุข มีการป้องกันระบบนิเวศด้วยการปลูกต้นไม้ริมคลอง ปลูกหญ้าแฝกเพื่อรักษาระบบนิเวศน์ มีระเบียบตาม พรบ.สิ่งปลูกสร้าง ใช้เป็นระเบียบด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินและระเบียบปฏิบัติด้านการดูแลอาคาร เพื่อป้องกันความเสี่ยงรวมถึงมีการกำหนดพื้นที่ปลอดภัยให้กับประชาชนที่มีรายได้ต่ำ อีกทั้งมีการพัฒนาและยกระดับการตั้งถิ่นฐานที่ไม่เป็นทางการของชุมชน หน่วยงานรับมอบนโยบายจากทางอำเภอ ในการส่งเสริมการปลูกป่า ขุดลอกคูคลองเพื่อกักเก็บน้ำไว้ในช่วงหน้าแล้ง และการเตรียมพร้อมเครื่องจักรเพื่อขุดลอกคูคลองระบายน้ำก่อนหน้าฝน เพื่อให้ระบายได้เร็ว และมีนโยบายในการวางแผนเพื่อช่วยเหลือชุมชนอย่างทันทั่วถึง

5.3.ความเปราะบางทางเพศ

ความแตกต่างของความเปราะบางระหว่างเพศชายและเพศหญิง

จากข้อมูลหมู่ที่ 8

Funded by
the European Union

กลุ่มผู้พิการ	8 คน	หญิง	15 คน	ชาย	18 คน
กลุ่มผู้สูงอายุ	43 คน	หญิง	86 คน	ชาย	44 คน
กลุ่มเกษตรกร	43 คน	หญิง	86 คน	ชาย	44 คน
กลุ่มแรงงานนอกระบบ	11 คน	หญิง	9 คน	หญิง	2 คน

ข้อมูลหมู่ที่ 11

กลุ่มผู้พิการ	11 คน	หญิง	15 คน	ชาย	18 คน
กลุ่มผู้สูงอายุ	44 คน	หญิง	91 คน	ชาย	48 คน
กลุ่มเกษตรกร	22 คน	หญิง	13 คน	ชาย	9 คน

เกิดความเครียด ส่งผลให้การอยู่ร่วมกันในครอบครัวมีโอกาสเกิดการทะเลาะกันมากขึ้น โดยเฉพาะถ้าอากาศร้อน ติดต่อกันหลายวัน อาจมีความเครียดในการทำงานร่วมกับคนอื่น อากาศร้อน จะต้องเพิ่มค่าใช้จ่าย เช่นค่าไฟฟ้า ค่าซื้ออุปกรณ์ทำความเย็น

- 1) กลุ่มผู้พิการ กลุ่มผู้หญิงจะได้รับผลกระทบมากกว่ากลุ่มผู้ชาย ในเรื่องของสรีระต่างๆ ที่ละเอียดกว่า ผู้พิการทางสายตา ทางหู สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ระดับหนึ่ง ผู้พิการทางการเคลื่อนไหว ไม่สามารถไปไหนมาไหนได้ต้องมีผู้ช่วย ผู้พิการผู้หญิงไม่ค่อยได้รับการดูแลเอาใจใส่จากพ่อบ้าน หรือลูกหลาน ผู้ดูแลผู้พิการส่วนใหญ่จะเป็นผู้หญิง ซึ่งกรณีที่ได้รับผลกระทบต้องมีการดูแลผู้ดูแลคนพิการด้วย
- 2) ผู้สูงอายุ กลุ่มผู้หญิงจะได้รับผลกระทบมากกว่า แต่ผู้สูงอายุจะได้รับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเร็วกว่าไวกว่า เพราะมีเวลาออกข้างนอกหมู่บ้านมากกว่า เป็นผู้สูงอายุที่มีสุขภาพดีสามารถไปร่วมกิจกรรมต่างๆ ในหมู่บ้าน กลุ่มผู้ชายจะสะดวกในการเดินทางมากกว่า
- 3) กลุ่มเกษตรกร กลุ่มที่ได้รับผลกระทบมากกว่าคือกลุ่มผู้หญิง เพราะรู้สึกเดือดร้อนมากกว่าหากน้ำไม่มีหรือน้ำท่วม เนื่องจากไม่ค่อยมีความละเอียด แต่ผู้ชายมองแบบเป็นระบบมากกว่าแต่เป็นระบบกว้างขาดความละเอียด การมีส่วนร่วมในการประชุมมากกว่าผู้ชาย เพราะผู้ชายไม่ค่อยให้ความร่วมมือ
- 4) กลุ่มแรงงานนอกระบบ กลุ่มที่ได้รับผลกระทบมากกว่าคือกลุ่มผู้ชาย เพราะต้องรับผิดชอบมากกว่าผู้หญิง ต้องมีการคิดในการวางระบบต่าง ๆ

Funded by
the European Union

- 5) กลุ่มวิสาหกิจ กลุ่มที่ได้รับผลกระทบมากกว่าคือผู้หญิง เพราะเป็นกลุ่มที่ต้องใช้แรงต่างๆ เช่น การแปรรูปปลาอินทรี ข้าวซ้อมมือ บทบาทหลักเป็นผู้หญิง กลุ่มเลี้ยงโคบทบาทในการรับผิดชอบและอาจได้รับผลกระทบมากเป็นผู้ชาย
- 6) กลุ่มองค์กร/หน่วยงาน ผู้ที่ได้รับผลกระทบมากกว่าคือผู้หญิง แต่ผู้ชายได้รับผลกระทบในการวางแผนเชิงระบบ เนื่องจากผู้ชายตัดสินใจได้เร็วกว่า ผู้หญิงมีความละเอียดไม่ค่อยมีความมั่นใจ หากเกิดภัยพิบัติจำเป็นต้องอาศัยความรวดเร็วในการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้า
- 7) กลุ่มผู้นำชุมชน ความเปราะบางระหว่างเพศชาย และเพศหญิง ขึ้นอยู่กับชุมชนนั้นว่ามีผู้นำผู้หญิงหรือผู้ชาย ถ้ามีผู้ชายเป็นผู้ใหญ่บ้าน บทบาทการตัดสินใจในการแก้ปัญหาผู้ชายจะได้โอกาสมากกว่าผู้หญิง ส่วนการมีผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้หญิง การตัดสินใจการเป็นผู้นำในชุมชนจะมีบทบาทพอ ๆ กัน โดยเพศหญิงจะมีส่วนร่วมกับกิจกรรมมากกว่าผู้ชาย และสามารถยืดหยุ่นในการทำงานได้ดีกว่าผู้ชาย

Funded by
the European Union

ส่วนที่ 6 สรุปสาระสำคัญ

6.1. ผลการศึกษาและสิ่งที่ค้นพบที่สำคัญหรือน่าสนใจ

1) ความเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแต่ละระดับและการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม

จังหวัด	อำเภอ	ท้องถิ่น	ภาคส่วน	ประชาสังคม
เมืองทองเทียว	การทองเทียว			-
จัดทำปรับปรุงผังเมือง		ผังเมือง		-
จัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ และป้องกันสาธารณ ภัย	ทรัพยากรธรรม ชาติและ สิ่งแวดล้อม	ธนาคารน้ำ ระบบกำจัด ขยะ	ผันน้ำสู่ภาค เกษตร	พัฒนา ห้วยชี้ค้าง ธนาคารได้น้ำ
ความเข้มแข็งภาค เกษตร	ขีดความสามารถ ภาคเกษตร	ผลผลิตดี มี ตลาด		-
	จัดการที่ดินของ รัฐเพื่อใช้ ประโยชน์	ถือครอง เอกสารสิทธิ์		-

2) ความเข้มแข็งของเมือง

- เคยมีกลุ่มพัฒนาแหล่งน้ำ (กลุ่มพัฒนาห้วยชี้ค้าง)

- บุคคล พยายามสร้างธนาคารน้ำเป็นต้นแบบในการเรียนรู้ เพื่อตนเองและชุมชน

- กลุ่มผู้สูงอายุมีประสบการณ์ในการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศได้มากกว่ากลุ่มอื่นๆ

เช่น การตัดแต่งกิ่งไม้ การลอกคูคลอง เตรียมเสบียงอาหาร เตรียมความพร้อมต่างๆ และการเตรียมสภาพจิตใจที่ดีกว่า

- มีกองทุนกลางระดับตำบลและระดับอำเภอในการช่วยเหลือคนเปราะบางด้านที่อยู่อาศัย

Funded by
the European Union

- คนรุ่นใหม่มีศักยภาพในการดึงดูดทุนต่างๆ ในพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การยกคุณภาพของผลิตภัณฑ์
- ภาคเอกชน นำผลผลิตทางการเกษตรแปรรูปสินค้าส่งออก
- พื้นที่ จำหน่าย ต้นกล้า ทางเกษตร พืชผักสวนครัว
- เมืองโตนดว้นเป็นพื้นที่ทางการเกษตร และมีกลุ่มอาชีพที่หลากหลาย
- อดีตประชาชนใช้น้ำจากบ่อน้ำตื้น ซึ่งมีกลิ่นเหม็นทุกบ้าน
- มีกองทุนกลางระดับตำบลและระดับอำเภอในการช่วยเหลือคนเปราะบางด้านที่อยู่อาศัย

3) ความเปราะบางของเมือง

- กลุ่มผู้พิการ และกลุ่มผู้สูงอายุ มีบางคน บางครอบครัวที่เข้าไม่ถึงแหล่งน้ำดื่มสะอาดที่เพียงพอในการบริโภคช่วงวิกฤติ มีหลายครอบครัวที่ไม่มีน้ำดื่ม ไม่มีน้ำใช้ และน้ำเพื่อการเกษตร
- การขยายพื้นที่เมืองจากภาคเกษตร มาเป็นแหล่งท่องเที่ยว
- การมีส่วนร่วมเชื่อมโยงทำงานแบบเครือข่าย ทั้งภาคประชาสังคม ภาครัฐ มีน้อย
- มีการใช้ประปาทั้งในส่วนบริโภค/อุปโภค และภาคเกษตร การใช้น้ำจากบ่อน้ำตื้นน้อยลง
- การวางแผนจากภาครัฐขาดการแบบมีส่วนร่วมจากผู้ส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ในส่วนการนำน้ำจากคลองปากประมาใช้ในการเกษตรในพื้นที่
- ประชาชนเกิดพฤติกรรมพึ่งพิงภาครัฐมากขึ้น
- จังหวัดพัทลุงมีแหล่งน้ำจากป่าต้นน้ำเทือกเขาบรรทัด แต่ประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์จากป่าต้นน้ำไม่เต็มที่ น้ำส่วนใหญ่ถูกส่งไปยังพื้นที่นครศรีธรรมราช ซึ่งหากมีการบริหารจัดการน้ำที่ดีก็สามารถนำน้ำมาใช้ในพื้นที่พัทลุงเพิ่มมากขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.2. ผลการศึกษาและสิ่งที่ค้นพบ ที่ไม่คาดคิดมาก่อนคืออะไร

- 1) มีคนรุ่นใหม่ที่มีพัฒนาศักยภาพต้นทุนต่างๆ ในพื้นที่ เชื่อมโยงส่งต่อไปยังพื้นที่อื่นๆ เช่น มีกลุ่มผลิตผ้าทอโบราณเมืองชัยบุรี ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ OTOP ได้มีโอกาสถวายผ้าให้กับสำนักพระราชวัง ธุรกิจไทยเฮิร์บ เป็นภาคเอกชนโดยนำผลผลิตจากชุมชนแปรรูปส่งออกพื้นที่และต่างประเทศ เช่น ข้าวสังหยด มีคนจากภายนอกเข้ามาทำธุรกิจกล้วยตากในพื้นที่โดยรับซื้อผลผลิตจากชุมชน มีกลุ่มอาชีพเพาะชำกล้าพืชผักสวนครัวที่เป็นแหล่งส่งออกไปยังจังหวัดใกล้เคียง และทำมาแล้วอย่างน้อย 20 ปี ซึ่งสร้างรายได้ให้กับชุมชนได้ปีละจำนวนมาก

Funded by
the European Union

- 2) มีภูมิปัญญาด้านแผนไทย ความเชื่อ เช่น การรักษาอาการชัก รักษาคนกระดูกติดคอ ใช้ทสวดมนต์ในการรักษา

6.3 ข้อเสนอแนะ

หน่วยงานในพื้นที่

หน่วยงาน	ข้อเสนอแนะ
<u>ภาคประชาสังคม</u>	การรวมกลุ่มและการบริหารจัดการกลุ่ม และเชื่อมโยงกับเครือข่ายต่างๆ ดูแลสิ่งแวดล้อมให้เป็นมิตร ใช้พลังงานทดแทน
<u>ชุมชน</u>	รวบรวมข้อมูลพื้นฐาน กลุ่มเปราะบาง แหล่งน้ำ สร้างระบบเตือนภัย อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ พื้นฟูสายน้ำ
<u>องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</u>	บริหารจัดการน้ำ แผนความมั่นคงทางอาหารในระดับชุมชน แผนรองรับภัยพิบัติ พื้นที่สำหรับการอพยพ
<u>ภาคธุรกิจและเอกชน</u>	เชื่อมโยงเป็นเครือข่าย และส่งเสริมในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการพัฒนาเมืองสีเขียว
<u>วัด</u>	ระบบกำจัดขยะ พื้นที่จุดอพยพ

Funded by
the European Union

ส่วนราชการ	ข้อเสนอแนะ
กศน. ต.โตนดด้วน	ส่งเสริมการรักษาสิ่งแวดล้อม จัดทำหลักสูตรการเรียนรู้การรับมือภัยพิบัติทั้งในและนอกระบบทุกช่วงวัย
โรงเรียนอนุบาลควนขนุน	ดูแลสภาพสิ่งแวดล้อม การจัดการขยะ ปลูกต้นไม้
โรงเรียนวัดป่าตอ	พร้อมต่อสถานการณ์หากเกิดภัยธรรมชาติ
รพ.สต. ,โรงพยาบาลควนขนุน	มีฐานข้อมูลกลุ่มเปราะบาง จัดระบบเฝ้าระวังความปลอดภัย
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	การบูรณาการแผนร่วมกันของทุกฝ่าย ส่งเสริมให้ประชาชนรู้สึกเป็นเจ้าของในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ในพื้นที่
สำนักงานพัฒนาที่ดิน	ส่งเสริมการปลูกต้นไม้ ขุดลอกคูคลอง ส่งเสริมการทำระบบจัดเก็บน้ำใต้ดิน
สำนักงานพัฒนาชุมชน	พัฒนาศักยภาพกลุ่มองค์กรต่างๆ ให้มีพื้นที่เรียนรู้ที่ชาวบ้านสามารถเข้าถึงได้
สำนักงานเกษตรอำเภอ	ส่งเสริมให้มีศูนย์รวบรวมเมล็ดพันธุ์ชุมชน
เขตพื้นที่การศึกษาที่ 1	สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาในทุกกลุ่มวัย จัดทำหลักสูตรการเรียนรู้การรับมือภัยพิบัติทั้งในและนอกระบบทุกช่วงวัย
สำนักชลประทาน	จัดทำแผน การบริหารจัดการน้ำ แบบมีส่วนร่วม

วางแผนระยะสั้น – กลาง

Funded by
the European Union

ค

นหาภาคประชาสังคม มาร่วมกลุ่มทำงานเชิงเครือข่าย

ก

ารฟื้นฟูใช้บ่อน้ำตื้น

ก

ารจัดทำธนาคารกักเก็บน้ำ

ก

ารจัดทำฝายมีชีวิต

แ

หล่งกักเก็บน้ำสาธารณะขนาดใหญ่

ก

ารจัดการขยะ ลดมลภาวะทางอากาศ

ห

ลักสูตรรับมือภัยธรรมชาติ ก่อน – เกิด – หลัง ภัยพิบัติ

Funded by
the European Union

ภาคผนวก

1. ข้อมูลความเปราะบางของชุมชนสังคม/ชุมชน/หรือกลุ่มคนที่ศึกษา

1) กลุ่มแรงงานนอกระบบ (กลุ่มเป้าหมายหมู่ที่ 8)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- มีทั้งหมด 11 คน แยกเป็นเพศชาย 8 คน เพศหญิง 3 คน
- อายุเฉลี่ย 44 ปี ต่ำสุด 3 ปี สูงสุด 64 ปี
- การศึกษาส่วนใหญ่จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 54.55 คน
- สิทธิทางสุขภาพใช้บัตรทองทุกคน มีสวัสดิการแห่งรัฐ 3 คน เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ 2 คน
- สมาชิกในบ้านเฉลี่ย 3 คนกว่าๆ สูงสุด 7 คน และมีอยู่คนเดียว 1 คน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

1) น้ำท่วม 100 %

- น้ำท่วมขนาดเล็ก ปีละ 3 ครั้ง
- น้ำท่วมขัง 1 ครั้ง/ปี สาเหตุเกิดจาก 1) ปริมาณฝนที่ตกยาวนาน 2) การเปิดปิดของระบบเขื่อน 3) การตัดไม้ทำลายป่า 4) ธรรมชาติเปลี่ยนแปลง

- ความรุนแรงระดับปานกลาง

2) ภัยแล้ง สาเหตุจากฝนไม่ตกตรงฤดูกาล ความเสียหายกระทบต่อพืชผลทางการเกษตร และขาดรายได้

3) การเปลี่ยนแปลงฤดูกาล

- ฤดูร้อน

มากขึ้นกว่าเดิม	2 คน
ร้อนมากขึ้นเห็นได้ชัด	8 คน
ร้อนยาวนานมากกว่าเดิม	7 คน
- ฤดูฝน

ฝนทิ้งช่วงไม่ตกตามฤดูกาล	10 คน
--------------------------	-------

Funded by
the European Union

กระจุกเป็นเวลานาน 1 คน

ไม่ครอบคลุมพื้นที่ 5 คน

มาช้าและสั้นกว่าเดิม 3 คน

- การเปลี่ยนแปลงที่เห็นคือร้อนมาก เข้าฤดูฝนแต่ยังร้อน
- ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ทรัพย์สิน 3 คน (ผกเสียหาย เครื่องใช้ในบ้านเสียหาย)

ความเครียด 3 คน

เสียรายได้ 9 คน (ไม่สามารถเดินทางไปทำงานได้)

ส่วนที่ 3 ประเด็นการรับมือ

1. ความสัมพันธ์ของคนในเมือง มีการช่วยเหลือกัน เพราะมีความเป็นเครือญาติ 100 %
2. ระบบโครงสร้างพื้นฐาน
 - สถานการณ์ปกติ มีความครอบคลุมและเพียงพอ การใช้ระบบประปา เข้าถึงบริการการใช้ไฟฟ้า การเดินทางสะดวก
 - ขณะเกิดภัยพิบัติ ความสัมพันธ์ของคนในเมืองยังมีการช่วยเหลือกันเพราะมีความเป็นเครือญาติ
 - กรณีเกิดภัยพิบัติใหญ่ ระบบโครงสร้างพื้นฐานไม่มีความเพียงพอ 6 คน มากที่สุดคือในเรื่องของระบบน้ำ น้ำไม่สะอาด ระบบประปาท่อชำรุด และรองลงมา ระบบไฟฟ้า อาหารที่ไม่เพียงพอ จากการไม่ได้จัดเตรียมไว้ล่วงหน้า ด้านที่อยู่อาศัยมีปัญหา น้ำท่วมขัง ขณะเกิดภัยทุกคนสามารถเข้าถึงระบบโครงสร้างพื้นฐาน

ส่วนที่ 4 การมีส่วนร่วม

- ยังไม่เคยมีการจัดทำแผนรับมือภัยพิบัติ

ส่วนที่ 5 การเข้าถึงข้อมูล

- ทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูล โดยการสื่อสารผ่านโทรศัพท์มากที่สุด รองลงมาเป็นวิทยุ กลุ่มไลน์ และเพื่อนฝูง

ส่วนที่ 6 การรับมือและปรับตัวกับผลกระทบ

- ก่อนเกิด มีเพียง 2 คนที่มีการเตรียมการโดยการเตรียมร่างกายและจิตใจให้พร้อม เตรียมอาหารแห้ง และน้ำสำหรับบริโภค

Funded by
the European Union

- ก่อนเกิด ขณะเกิด หลังเกิด ทุกคนจะใช้เครือข่ายในการช่วยเหลือ ซึ่งเป็นทุนทางสังคม สิ่งที่ต้องการจากภาครัฐคือถ้อยคำ
- ทุนทางกายภาพ สิ่งที่ต้องการเหมือนกันคือ มีน้ำสะอาดไฟฟ้า อาหารการกิน ในส่วนที่ไม่ระบุ คือการเตรียมจุดอพยพ
- ทุนทางการเงินของกลุ่มแรงงานนอกระบบ โดยมากมาจากเงินออมมากที่สุด รองลงมาคือรายได้ประจำเดือน สิทธิประโยชน์จากการช่วยเหลือจากรัฐ จากบุตรหลาน จากทรัพย์สินอื่นๆ เช่น สัตว์เลี้ยง เงินของชุมชน และมีบางส่วนมีการกู้ยืม

ส่วนที่ 7 ข้อเสนอแนะ

- 3) การเตรียมรับมือของแต่ละครัวเรือนให้มีความพร้อมในยามฉุกเฉิน
- 4) ข้อเสนอต่อหน่วยงาน
 - สำรวจข้อมูลบ้านที่ประสบภัยซ้ำซาก และลงเยี่ยมชุมชน
 - จัดทำทอระบายน้ำของพื้นที่
 - ติดตั้งสัญญาณเตือนภัยประจำหมู่บ้าน

2) กลุ่มผู้พิการ 8 คน

2.1) หมู่ที่ 8

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- เพศชาย 6 คน หญิง 2 คน
- อายุเฉลี่ย 49 ปี สูงสุด 88 ปี ต่ำสุด 11 ปี
- การศึกษาส่วนใหญ่จบประถมศึกษาปีที่ 6 มีกำลังศึกษา 1 คน
- สิทธิด้านสุขภาพ บัตรทอง สวัสดิการแห่งรัฐ เบี้ยยังชีพคนพิการ ผู้สูงอายุ และมีสิทธิข้าราชการ 1 ราย
- สมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4 คนกว่าๆ มี 1 คนอาศัยเพียงลำพัง

ส่วนที่ 2 ผลกระทบต่อกลุ่มผู้พิการ

- 1) เสียทรัพย์สิน และรายได้ จำนวน 6 คน
- 2) ความเครียด 5 คน

ส่วนที่ 3 การรับมือต่อการเปลี่ยนแปลง

- ความสัมพันธ์ในช่วงปกติ 1 คนต่างคนต่างอยู่

Funded by
the European Union

- การเข้าถึงข้อมูล 1 คนที่เข้าไม่ถึงเนื่องจากพิการทางหู
 - การรับมือและการปรับตัว โดยมากไม่ได้วางแผนล่วงหน้า 1 คนจัดทำแนวกันน้ำ ในกลุ่มผู้สูงอายุ จะใช้ประสบการณ์ที่ผ่านมาในการปรับตัว
 - ข้อเสนอแนะก่อนเกิดเหตุ
- 5) ติดตามข่าวสารตลอดเวลา ศึกษาการเอาตัวรอดในภาวะฉุกเฉิน
- 6) ข้อเสนอต่อหน่วยงาน การจัดทำข้อมูลกลุ่มผู้พิการที่ต้องได้รับความช่วยเหลือ และการแจกกระสอบทรายให้กับประชาชนที่อาศัยอยู่ด้านล่างที่ประสบภัยพิบัติบ่อยครั้ง
- ข้อเสนอแนะขณะเกิดภัย ช่วยเหลือตัวเองก่อน และหน่วยงานเข้าไปช่วยเหลือให้ทันทั่วถึง
 - ข้อเสนอแนะหลังเกิดเหตุ สำรวจความเสียหาย และการเยียวยา
 - ข้อเสนอแนะอื่นๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีแผนรับมือและมีการซ้อมแผนจัดระบบเฝ้าระวังและแจ้งภัยล่วงหน้า

2.2 หมู่ที่ 11 บ้านไสเหียง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- เก็บข้อมูลทั้งหมด 11 คร้วเรือน สมาชิกในครัวเรือนทั้งหมด 33 คน แบ่งเป็น
อายุระหว่าง 18-59 ปี จำนวน 14 คน
ผู้สูงอายุ จำนวน 8 คน
คนพิการ 11 คน

ส่วนที่ 2 ประเมินระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับน้ำสำหรับบริโภค (น้ำดื่ม/น้ำกิน)

- 1) แหล่งน้ำที่ใช้ในการบริโภค
 - ชื่อน้ำสำหรับบริโภค 11 คร้วเรือน
- 2) ปริมาณน้ำสำหรับบริโภคภายในครัวเรือน คิดโดยประมาณจำนวน 200 ลิตรต่อหนึ่งครัวเรือนต่อเดือน
- 3) ปริมาณน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่
 - เพียงพอต่อความต้องการ 9 คร้วเรือน
 - ไม่เพียงพอต่อความต้องการ 2 เดือนในช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม จำนวน 2 คร้วเรือน
- 4) การทำความสะอาดน้ำสำหรับบริโภคในครัวเรือน
 - การกรองน้ำ/เครื่องกรองน้ำ 2 คร้วเรือน
 - ไม่ได้ทำความสะอาดก่อนบริโภค 9 คร้วเรือน

Funded by
the European Union

5) ประเด็นความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

5.1) ผลกระทบจากน้ำแห้งแล้ง

- มีน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอในครัวเรือน 5 ครัวเรือน
- มีน้ำสำหรับบริโภคไม่เพียงพอในครัวเรือน 6 ครัวเรือน

5.2) ผลกระทบจากน้ำท่วม

- มีน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอในครัวเรือน 7 ครัวเรือน
- มีน้ำสำหรับบริโภคไม่เพียงพอในครัวเรือน 4 ครัวเรือน

ส่วนที่ 3 ประเมินระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับน้ำสำหรับอุปโภค(น้ำใช้)

1) แหล่งน้ำที่ใช้ในการอุปโภค

- ประปาหมู่บ้าน/ประปาเทศบาล 11 ครัวเรือน
- น้ำฝน 1 ครัวเรือน

2) ปริมาณน้ำสำหรับบริโภคภายในครัวเรือน คิดโดยประมาณจำนวน 1725 ลิตรต่อ 11 ครัวเรือนต่อเดือน

3) ปริมาณน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่

- เพียงพอต่อความต้องการ 8 ครัวเรือน
- ไม่เพียงพอต่อความต้องการระยะเวลา 3 เดือนในช่วงเดือนมีนาคม - พฤษภาคม จำนวน 3 ครัวเรือน

4) การทำความสะอาดน้ำสำหรับบริโภคในครัวเรือน

- การกรองน้ำ 1 ครัวเรือน
- ไม่ได้ทำความสะอาดก่อนบริโภค 10 ครัวเรือน

5) ประเด็นความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

5.1) ผลกระทบจากน้ำแห้งแล้ง

- มีน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอในครัวเรือน 5 ครัวเรือน
- มีน้ำสำหรับบริโภคไม่เพียงพอในครัวเรือน 6 ครัวเรือน

5.2) ผลกระทบจากน้ำท่วม

- มีน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอในครัวเรือน 5 ครัวเรือน
- ไม่มีน้ำสำหรับบริโภคในครัวเรือน 6 ครัวเรือน

Funded by
the European Union

ส่วนที่ 4 ประเมินระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับน้ำสำหรับการเกษตร (นา/สวน/ไร่/ปศุสัตว์/ประมง)

- 1) พื้นที่ทำการเกษตรของท่านเข้าถึงแหล่งน้ำหรือไม่
 - เข้าถึง 10 ครัวเรือน
 - เข้าไม่ถึง 1 ครัวเรือน
- 2) แหล่งน้ำที่ใช้ในการทำเกษตร
 - 1) ชลประทาน 4 ครัวเรือน
 - 2) ห้วย/หนอง/คลอง/บึง 4 ครัวเรือน
 - 3) บ่อน้ำตื้น 1 ครัวเรือน
 - 4) ประปาหมู่บ้าน/ประปาเทศบาล 1 ครัวเรือน
 - 5) น้ำฝน 2 ครัวเรือน
- 3) เครื่องมือที่ใช้ในการสูบน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร
 - เครื่องมือเข้า/ยืม/จ้าง 2 ครัวเรือน
 - เครื่องส่วนตัว 9 ครัวเรือน
- 4) ปริมาณน้ำมีความเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่
 - เพียงพอต่อความต้องการ 9 ครัวเรือน
 - ไม่เพียงพอต่อความต้องการ 2 ครัวเรือน ไม่เพียงพอต่อความต้องการในช่วงเดือน มีนาคม – พฤษภาคม
- 5) วิธีการแก้ไขปัญหาจากการขาดน้ำในพื้นที่ทำการเกษตรของท่าน
 - 5.1) ใช้เครื่องสูบน้ำ
- 6) วิธีการแก้ไขปัญหาจากวิกฤติการณ์น้ำท่วมในพื้นที่ทำการเกษตรของท่าน
 - ใช้เครื่องสูบน้ำสูบน้ำออกจากพื้นที่น้ำท่วม
 - เว้นระยะช่วงการเพาะปลูกออกไป

ส่วนที่ 5 ประเมินระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่การเกษตรและที่อยู่อาศัย

- 1) บริเวณที่เกิดน้ำท่วม
 - ที่อยู่อาศัย 5 ครัวเรือน
 - พื้นที่เพาะปลูก 3 ครัวเรือน
 - เส้นทาง/ถนน 3 ครัวเรือน
- 2) ระดับน้ำท่วม

Funded by
the European Union

- ต่ำกว่า 0.5 เมตร 8 ครั้วเรือน
- ท่วม 0.5 – 1 เมตร 3 ครั้วเรือน
- 3) ในครั้วเรือนของท่านมีสมาชิกที่มีอาการวิฤติหรืออาการน่าเป็นห่วง ต้องได้รับการช่วยเหลือและเคลื่อนย้ายอย่างเร่งด่วนหรือไม่ หากเกิดสถานการณ์น้ำท่วม
- ไม่มี 11 ครั้วเรือน
- 4) ผลกระทบจากปัญหาน้ำท่วม
- 4.1) การขาดน้ำสำหรับใช้อุปโภคในครั้วเรือน
- ระดับผลกระทบมาก 3 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 5 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 3 ครั้วเรือน
- 4.2) การขาดน้ำสำหรับใช้บริโภคในครั้วเรือน
- ระดับผลกระทบมาก 3 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 4 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 4 ครั้วเรือน
- 4.3) การขาดแคลนอาหารของคนและสัตว์เลี้ยง
- ระดับผลกระทบมาก 3 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 7 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 1 ครั้วเรือน
- 4.4) ความเสียหายต่อที่อยู่อาศัยและโรงเรียน
- ระดับผลกระทบมาก 4 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 6 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 1 ครั้วเรือน
- 4.5) ความเสียหายต่อทรัพย์สินและของมีค่า
- ระดับผลกระทบมาก 1 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 8 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 2 ครั้วเรือน
- 4.6) ปัญหาการคมนาคม

Funded by
the European Union

- ระดับผลกระทบมาก 4 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 6 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 1 ครั้วเรือน

4.7) ปัญหาต่อการประกอบอาชีพ

- ระดับผลกระทบมาก 1 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 9 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 1 ครั้วเรือน

4.8) ปัญหาด้านจิต

- ระดับปานกลาง 10 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 1 ครั้วเรือน

4.9) ปัญหาด้านสุขภาพ

- ระดับผลกระทบมาก 3 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 7 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 1 ครั้วเรือน

4.10) ปัญหาต่อการอยู่อาศัย

- ระดับผลกระทบมาก 4 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 6 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 1 ครั้วเรือน

4.11) ปัญหาด้านการติดต่อสื่อสารหรือการเฝ้าระวังสถานะน้ำท่วม

- ระดับผลกระทบมาก 2 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 7 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 2 ครั้วเรือน

ส่วนที่ 6 ประเมินระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำเสีย

- 1) ครั้วเรือนของท่านมีการบำบัดน้ำเสียก่อนระบายน้ำทิ้งในลักษณะใด
 - ไม่มีการบำบัดน้ำเสีย 11 ครั้วเรือน
- 2) ครั้วเรือนของท่านมีการระบายน้ำทิ้งในลักษณะใด
 - ปล่อยน้ำทิ้งลงพื้นดิน 6 ครั้วเรือน

Funded by
the European Union

- ปล่อยน้ำทิ้งลงท่อระบายน้ำและไหลซึมลงพื้นดิน 5 ครั้วเรือน
- 3) ท่านคิดว่าสิ่งใดที่ก่อให้เกิดปัญหาน้ำเสีย
 - จากชุมชน เช่น ที่อยู่อาศัย ร้านค้า ตลาด 6 ครั้วเรือน
 - ภาคเกษตรกรรม เช่น การใช้ปุ๋ย การเลี้ยงสัตว์ 5 ครั้วเรือน
- 4) ผลกระทบจากปัญหาน้ำเสีย
 - 4.1) ปัญหาเรื่องกลิ่น
 - ระดับผลกระทบมาก 1 ครั้วเรือน
 - ระดับปานกลาง 5 ครั้วเรือน
 - ระดับน้อย 4 ครั้วเรือน
 - น้อยที่สุด 1 ครั้วเรือน
 - 4.2) ปัญหาเรื่องสัตว์ เช่น แมลงวัน ยุง หนู ฯลฯ
 - ระดับผลกระทบมาก 1 ครั้วเรือน
 - ระดับปานกลาง 9 ครั้วเรือน
 - ระดับน้อย 1 ครั้วเรือน
 - 4.3) ปัญหาต่อสุขภาพอนามัย
 - ระดับผลกระทบมาก 3 ครั้วเรือน
 - ระดับปานกลาง 7 ครั้วเรือน
 - ระดับน้อย 1 ครั้วเรือน
 - 4.4) ปัญหาต่อการท่องเที่ยว
 - ระดับผลกระทบมาก 2 ครั้วเรือน
 - ระดับปานกลาง 9 ครั้วเรือน
 - 4.5) ปัญหาต่อกิจการการค้า ธุรกิจส่วนตัว
 - ระดับผลกระทบมาก 2 ครั้วเรือน
 - ระดับปานกลาง 7 ครั้วเรือน
 - ระดับน้อย 2 ครั้วเรือน
 - 4.6) ปัญหาในการนำน้ำมาใช้อุปโภค เช่น อาบ ล้างจาน
 - ระดับผลกระทบมาก 2 ครั้วเรือน

Funded by
the European Union

- ระดับปานกลาง 8 ครั้วเรือน

- ระดับน้อย 1 ครั้วเรือน

4.7) ปัญหาในการนำน้ำมาใช้ดื่ม/ ประกอบอาหาร

- ระดับผลกระทบมาก 2 ครั้วเรือน

- ระดับปานกลาง 8 ครั้วเรือน

- ระดับน้อย 1 ครั้วเรือน

4.8) ไม่สามารถนำน้ำมาใช้ในการเกษตรได้

- ระดับผลกระทบมาก 3 ครั้วเรือน

- ระดับปานกลาง 8 ครั้วเรือน

4.9) ไม่สามารถนำน้ำมาใช้ในการเลี้ยงสัตว์ได้

- ระดับผลกระทบมาก 2 ครั้วเรือน

- ระดับปานกลาง 7 ครั้วเรือน

- ระดับน้อย 2 ครั้วเรือน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3) ให้องค์กรที่เกี่ยวข้องมาช่วยเหลือในการเคลื่อนย้ายกลุ่มคนพิการเป็นพิเศษ

4) บริการน้ำดื่มน้ำใช้ในช่วงที่เกิดวิกฤติน้ำท่วม

3) กลุ่มผู้สูงอายุ

3.1) หมู่ที่ 8

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

จำนวน 20 คน

- เพศชาย 11 คน หญิง 9 คน
- อายุ 60-70 ปี จำนวน 6 คน
- อายุ 71-80 ปี จำนวน 6 คน
- อายุ 81 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน
- การศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 15 คน ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3 คน ปริญญาตรี 2 คน

Funded by
the European Union

- สิทธิสุขภาพและสังคม บัตรทอง 15 คน ข้าราชการ 5 คน บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ 4 คน เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ 16 คน
- สมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 3 คน อยู่เพียงลำพัง 4 คน

ส่วนที่ 2 ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง

- 1) เสียรายได้ 13 คน
 - 2) เกิดความเครียด 11 คน
 - 3) เสียทรัพย์สิน 10 คน
- การใช้ชีวิตประจำวันไม่สะดวก
 - ความสัมพันธ์กับชุมชน มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุตรหลาน
 - การมีส่วนร่วม มีการเข้าร่วมการประชุมของหมู่บ้าน
 - การเข้าถึงข้อมูลมีการเข้าถึงข้อมูลอย่างครอบคลุม

ส่วนที่ 3 การรับมือและการปรับตัว

- กลุ่มผู้สูงอายุเป็นกลุ่มที่มีการเตรียมรับมือและปรับตัวได้ดีกว่ากลุ่มแรงงานนอกระบบและกลุ่มพิการ เนื่องจากอาศัยประสบการณ์ของช่วงชีวิตที่ผ่านมา ตัวอย่าง ๑) มีการตัดแต่งกิ่งไม้ของชาวบ้านก่อนถึงฤดูฝน 2) การขุดลอกคูคลอง เพื่อให้น้ำไหลสะดวก 3) การเตรียมอาหารล่วงหน้า

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

- 1) ตัวบุคคลต้องเตรียมตัวเองตลอดเวลา
- 2) หน่วยงาน มีการจัดแต่งกิ่งไม้ข้างทาง มีแผนอพยพและซ้อมแผน มีหอกระจายข่าวใช้การได้แจ้งข่าวทันต่อเหตุการณ์

3.2) หมู่ที่ 11

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

จำนวน 44 ครัวเรือน 139 คน แบ่งเป็น

เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 28 คน

อายุระหว่าง 18-59 ปี จำนวน 45 คน

ผู้สูงอายุ จำนวน 59 คน

- ผู้ป่วยเรื้อรัง/ มีโรคประจำตัว 9 คน

ส่วนที่ 2 ประเมินระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับน้ำสำหรับบริโภค (น้ำดื่ม/น้ำกิน)

Funded by
the European Union

- 1) แหล่งน้ำที่ใช้ในการบริโภค
 - ประปาหมู่บ้าน/ประปาเทศบาล 1 คร้วเรือน
 - ประปายอดเหรียญ 5 คร้วเรือน
 - ชื่อน้ำสำหรับบริโภค 38 คร้วเรือน
- 2) ปริมาณน้ำสำหรับบริโภคภายในครัวเรือน คิดโดยประมาณจำนวน 710 ลิตรต่อหนึ่งครัวเรือนต่อเดือน
- 3) ปริมาณน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่
 - เพียงพอต่อความต้องการ 28 คร้วเรือน
 - ไม่เพียงพอต่อความต้องการจำนวน 3 เดือนในช่วงเดือนมีนาคม-พฤษภาคม จำนวน 16 คร้วเรือน
- 4) การทำความสะอาดน้ำสำหรับบริโภคในครัวเรือน
 - การกรองน้ำ/เครื่องกรองน้ำ 1 คร้วเรือน
 - การต้มน้ำ 3 คร้วเรือน
 - ไม่ได้ทำความสะอาดก่อนบริโภค 40 คร้วเรือน
- 5) ประเด็นความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
 - 5.1) ผลกระทบจากน้ำแข็งแล้ง
 - มีน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอในครัวเรือน 34 คร้วเรือน
 - มีน้ำสำหรับบริโภคไม่เพียงพอในครัวเรือน 1 คร้วเรือน
 - ไม่มีน้ำสำหรับบริโภคในครัวเรือน 9 คร้วเรือน
 - 5.2) ผลกระทบจากน้ำท่วม
 - มีน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอในครัวเรือน 40 คร้วเรือน
 - มีน้ำสำหรับบริโภคไม่เพียงพอในครัวเรือน 2 คร้วเรือน
 - ไม่มีน้ำสำหรับบริโภคในครัวเรือน 2 คร้วเรือน

ส่วนที่ 3 ประเมินระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับน้ำสำหรับอุปโภค(น้ำใช้)

- 1) แหล่งน้ำที่ใช้ในการอุปโภค
 - ประปาหมู่บ้าน/ประปาเทศบาล 36 คร้วเรือน

Funded by
the European Union

- ประปาหยอดเหรียญ 1 ครั้วเรือน
- บ่อน้ำตื้น 5 ครั้วเรือน
- น้ำฝน 2 ครั้วเรือน
- 2) ปริมาณน้ำสำหรับบริโภคภายในครั้วเรือน คิดโดยประมาณจำนวน 7290 ลิตรต่อ 44 ครั้วเรือนต่อเดือน
- 3) ปริมาณน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่
 - เพียงพอต่อความต้องการ 38 ครั้วเรือน
 - ไม่เพียงพอต่อความต้องการระยะเวลา 3 เดือนในช่วงเดือนมีนาคม - พฤษภาคม จำนวน 6 ครั้วเรือน
- 4) การทำความสะอาดน้ำสำหรับบริโภคในครั้วเรือน
 - การกรอง 1 ครั้วเรือน
 - ไม่ได้ทำความสะอาดก่อนบริโภค 43 ครั้วเรือน
- 5) ประเด็นความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
 - 5.1) ผลกระทบจากน้ำแห้งแล้ง
 - มีน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอในครั้วเรือน 24 ครั้วเรือน
 - มีน้ำสำหรับบริโภคไม่เพียงพอในครั้วเรือน 18 ครั้วเรือน
 - ไม่มีน้ำสำหรับบริโภคในครั้วเรือน 2 ครั้วเรือน
 - 5.2) ผลกระทบจากน้ำท่วม
 - มีน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอในครั้วเรือน 26 ครั้วเรือน
 - มีน้ำสำหรับบริโภคไม่เพียงพอในครั้วเรือน 16 ครั้วเรือน
 - ไม่มีน้ำสำหรับบริโภคในครั้วเรือน 2 ครั้วเรือน

ส่วนที่ 4 ประเมินระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับน้ำสำหรับทำการเกษตร (นา/สวน/ไร่/ปศุสัตว์/ประมง)

- 1) พื้นที่ทำการเกษตรของท่านเข้าถึงแหล่งน้ำหรือไม่
 - เข้าถึง 35 ครั้วเรือน
 - เข้าไม่ถึง 9 ครั้วเรือน
- 2) แหล่งน้ำที่ใช้ในการทำเกษตร
- 6) ขลประทาน 20 ครั้วเรือน

Funded by
the European Union

- 7) ห้วย/หนอง/คลอง/บึง 2 ครัวเรือน
- 8) บ่อน้ำตื้น 3 ครัวเรือน
- 9) ประปาหมู่บ้าน/ประปาเทศบาล 1 ครัวเรือน
- 10) น้ำฝน 9 ครัวเรือน
- 3) เครื่องมือที่ใช้ในการสูบน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร
 - เครื่องส่วนรวม 5 ครัวเรือน
 - เครื่องมือเช่า/ยืม/จ้าง 7 ครัวเรือน
 - เครื่องส่วนตัว 32 ครัวเรือน
- 4) ปริมาณน้ำมีความเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่
 - เพียงพอต่อความต้องการ 38 ครัวเรือน
 - ไม่เพียงพอต่อความต้องการ 6 ครัวเรือน ไม่เพียงพอต่อความต้องการในช่วงเดือน เมษายน – มิถุนายน
- 5) วิธีการแก้ไขปัญหาจากการขาดน้ำในพื้นที่ทำการเกษตรของท่าน
 - ใช้เครื่องสูบน้ำ
 - ขุดบ่อน้ำตื้น
- 6) วิธีการแก้ไขปัญหาจากวิกฤติการณ์น้ำท่วมในพื้นที่ทำการเกษตรของท่าน
 - เว้นช่วงระยะในการเพาะปลูก
 - ใช้เครื่องสูบน้ำ

ส่วนที่ 5 ประเมินระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่การเกษตรและที่อยู่อาศัย

- 1) บริเวณที่เกิดน้ำท่วม
 - ที่อยู่อาศัย 21 ครัวเรือน
 - พื้นที่เพาะปลูก 16 ครัวเรือน
 - พื้นที่เลี้ยงสัตว์ 1 ครัวเรือน
 - เส้นทาง/ถนน 6 ครัวเรือน
- 2) ระดับน้ำท่วม
 - ต่ำกว่า 0.5 เมตร 31 ครัวเรือน
 - ท่วม 0.5 – 1 เมตร 13 ครัวเรือน

Funded by
the European Union

3) ในครัวเรือนของท่านมีสมาชิกที่มีอาการวิกฤติหรืออาการน่าเป็นห่วง ต้องได้รับการช่วยเหลือและเคลื่อนย้ายอย่างเร่งด่วนหรือไม่ หากเกิดสถานการณ์น้ำท่วม

- ไม่มี 44 ครัวเรือน

4) ผลกระทบจากปัญหาน้ำท่วม

4.1) การขาดน้ำสำหรับใช้อุปโภคในครัวเรือน

- ระดับผลกระทบมาก 9 ครัวเรือน
- ระดับปานกลาง 30 ครัวเรือน
- ระดับน้อย 5 ครัวเรือน

4.2) การขาดน้ำสำหรับใช้บริโภคในครัวเรือน

- ระดับผลกระทบมาก 7 ครัวเรือน
- ระดับปานกลาง 20 ครัวเรือน
- ระดับน้อย 17 ครัวเรือน

4.3) การขาดแคลนอาหารของคนและสัตว์เลี้ยง

- ระดับผลกระทบมาก 1 ครัวเรือน
- ระดับปานกลาง 33 ครัวเรือน
- ระดับน้อย 10 ครัวเรือน

4.4) ความเสียหายต่อที่อยู่อาศัยและโรงเรียน

- ระดับผลกระทบมาก 3 ครัวเรือน
- ระดับปานกลาง 30 ครัวเรือน
- ระดับน้อย 2 ครัวเรือน

4.5) ความเสียหายต่อทรัพย์สินและของมีค่า

- ระดับผลกระทบมาก 5 ครัวเรือน
- ระดับปานกลาง 30 ครัวเรือน
- ระดับน้อย 9 ครัวเรือน

4.6) ปัญหาการคมนาคม

- ระดับผลกระทบมาก 6 ครัวเรือน
- ระดับปานกลาง 27 ครัวเรือน

Funded by
the European Union

- ระดับน้อย 11 ครั้วเรือน

4.7) ปัญหาต่อการประกอบอาชีพ

- ระดับผลกระทบมาก 7 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 27 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 10 ครั้วเรือน

4.8) ปัญหาด้านจิตใจ

- ระดับผลกระทบมาก 5 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 35 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 4 ครั้วเรือน

4.9) ปัญหาด้านสุขภาพ

- ระดับผลกระทบมาก 3 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 36 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 5 ครั้วเรือน

4.10) ปัญหาต่อการอยู่อาศัย

- ระดับผลกระทบมาก 5 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 33 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 6 ครั้วเรือน

4.11) ปัญหาด้านการติดต่อสื่อสารหรือการเฝ้าระวังสถานะน้ำท่วม

- ระดับผลกระทบมาก 2 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 37 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 5 ครั้วเรือน

ส่วนที่ 5 ประเมินระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำเสีย

1) ครั้วเรือนของท่านมีการบำบัดน้ำเสียก่อนระบายน้ำทิ้งในลักษณะใด

- ไม่มีการบำบัดน้ำเสีย 44 ครั้วเรือน

2) ครั้วเรือนของท่านมีการระบายน้ำทิ้งในลักษณะใด

- ปล่อยน้ำทิ้งลงแหล่งธรรมชาติ 2 ครั้วเรือน

Funded by
the European Union

- ปล่อน้ำทิ้งลงพื้นดิน 20 ครั้วเรือน
- ปล่อน้ำทิ้งลงท่อระบายน้ำและไหลซึมลงพื้นดิน 22 ครั้วเรือน
- 3) ท่านคิดว่าสิ่งใดที่ก่อให้เกิดปัญหาน้ำเสีย
 - จากชุมชน เช่น ที่อยู่อาศัย ร้านค้า ตลาด 17 ครั้วเรือน
 - ภาคเกษตรกรรม เช่น การใช้ปุ๋ย การเลี้ยงสัตว์ 26 ครั้วเรือน
 - ภาคบริการ เช่น แหล่งท่องเที่ยว ร้านอาหาร 1 ครั้วเรือน
- 4) ผลกระทบจากปัญหาน้ำเสีย
 - 4.1) ปัญหาเรื่องกลิ่น
 - ระดับผลกระทบมาก 5 ครั้วเรือน
 - ระดับปานกลาง 20 ครั้วเรือน
 - ระดับน้อย 19 ครั้วเรือน
 - 4.2) ปัญหาเรื่องสัตว์ เช่น แมลงวัน ยุง หนู ฯลฯ
 - ระดับผลกระทบมาก 2 ครั้วเรือน
 - ระดับปานกลาง 22 ครั้วเรือน
 - ระดับน้อย 20 ครั้วเรือน
 - 4.3) ปัญหาต่อสุขภาพอนามัย
 - ระดับปานกลาง 36 ครั้วเรือน
 - ระดับน้อย 8 ครั้วเรือน
 - 4.4) ปัญหาต่อการท่องเที่ยว
 - ระดับปานกลาง 38 ครั้วเรือน
 - ระดับน้อย 6 ครั้วเรือน
 - 4.5) ปัญหาต่อกิจการการค้า ธุรกิจส่วนตัว
 - ระดับปานกลาง 24 ครั้วเรือน
 - ระดับน้อย 20 ครั้วเรือน
 - 4.6) ปัญหาในการนำน้ำมาใช้อุปโภค เช่น อาบ ล้างจาน
 - ระดับผลกระทบมาก 6 ครั้วเรือน
 - ระดับปานกลาง 25 ครั้วเรือน

Funded by
the European Union

- ระดับน้อย 13 ครั้วเรือน
- 4.7) ปัญหาในการนำน้ำมาใช้ดื่ม/ ประกอบอาหาร

- ระดับผลกระทบมาก 7 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 30 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 7 ครั้วเรือน

4.8) ไม่สามารถนำน้ำมาใช้ในการเกษตรได้

- ระดับปานกลาง 40 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 4 ครั้วเรือน

4.9) ไม่สามารถนำน้ำมาใช้ในการเลี้ยงสัตว์ได้

- ระดับผลกระทบมาก 11 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 25 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 8 ครั้วเรือน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- 1) ให้มีรถบริการเคลื่อนย้ายในกรณีที่มีภาวะวิกฤติน้ำท่วม
- 2) ส่งเสริมชุดบำบัดบาดาลเพื่อนำน้ำมาใช้ในการเกษตร
- 3) ส่งเสริมให้มีชลประทานใส่ไก่เพื่อให้สามารถทำนาได้ปีละ 2 ครั้ง

4) กลุ่มวิสาหกิจ

- เก็บข้อมูลภาพรวมตำบล
- 1) สมาชิกเฉลี่ย 4.57 คน ต่อ 1 ครั้วเรือน
 - 2) อายุน้อยกว่า 18 ปี จำนวน 5 ครั้วเรือน มี 5 คน
 - อายุ 18-59 ปี จำนวน 6 ครั้วเรือน มี 19 คน
 - อายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 5 ครั้วเรือน มี 8 คน
 - ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง จำนวน 1 ครั้วเรือน มี 2 คน
 - 3) อาชีพรับราชการ มี 1 ครั้วเรือน
 - เกษตรกร 5 ครั้วเรือน
 - ธุรกิจส่วนตัวและเกษตรกร 1 ครั้วเรือน

กลุ่มอาชีพ 11 กลุ่ม

Funded by
the European Union

ประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในรอบ 30 ปีที่ผ่านมา

1. ระบุปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่พบ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

- น้ำท่วม 9 ครั้งเรือน
- น้ำแล้ง 8 ครั้งเรือน
- อากาศร้อนมากขึ้น 2 ครั้งเรือน
- เกิดวาตภัย(ลม) 4 ครั้งเรือน

2. กรณีตอบว่าน้ำท่วม

- ท่วมใหญ่ ระบุปีพ.ศ.ที่เกิด 2553 ระดับความรุนแรงมาก
- ระบุลักษณะการเกิดภัย
- 1) มีพายุเข้าทำให้ฝนตกติดต่อกันหลายวัน
- 2) น้ำจากเทือกเขาบรรทัดไหลลงสู่ที่ลุ่ม พื้นที่เมืองโดนดัดวัน

ระบุสาเหตุ

1. เกิดจากภัยธรรมชาติ
 2. มีการสร้างสิ่งปลูกสร้างขวางทางน้ำ เช่นถมที่สร้างบ้าน
 3. มีการระบายน้ำจากเขื่อนท่าแนะจำนวนมาก
 4. ท่อระบายน้ำมีน้อย และมีขนาดเล็ก
- เงื่อนไขความรุนแรงถึงระดับใดที่จะกระทบกับชุมชนจากมากลงไปหาน้อย
1. น้ำท่วมพื้นที่เพราะปลูกพืชผัก
 2. น้ำท่วมถนนหนทางไม่สามารถสัญจร ไป- มาได้
 3. ถ้าฝนตกติดต่อกันหลายวัน ทำให้น้ำเข้าบ้าน ขนย้ายสิ่งของภายในบ้านไม่ทัน
- กรณีน้ำท่วมขนาดเล็ก หรือน้ำท่วมขัง ระดับความรุนแรง
- ระดับความรุนแรงปานกลาง 8 ครั้งเรือน
 - ระดับความรุนแรงน้อย 3 ครั้งเรือน

ระบุลักษณะการเกิดภัย

- ความรุนแรงระดับปานกลางปานกลาง ฝนตกติดต่อกัน 1 – 2 วัน ทำให้มีน้ำขังปริมาณไม่มาก สามารถระบายได้ทัน
- ความรุนแรงระดับน้อย ในช่วงฤดูฝนของทุก ๆ ปี เดือน พ.ย.-ธ.ค. เป็นช่วงฤดูการตามธรรมชาติ

ระบุสาเหตุ

Funded by
the European Union

- สภาพพื้นที่ลุ่ม รองรับน้ำจากเขื่อนท่าแนะ จากเขาบรรทัด
 - เป็นไปตามฤดูกาล ตามธรรมชาติ
- เงื่อนไขความรุนแรงถึงระดับใดที่จะกระทบกับชุมชน ระดับมาก
- 1) ฝนตกติดต่อกันหลายวัน ทำให้เกิดน้ำท่วม
 - 2) พายุมีลักษณะรุนแรง และมีปริมาณน้ำฝนมาก
 - 3) น้ำท่วมถนนไม่สามารถสัญจรได้
 - 4) น้ำท่วมพืชผลทางการเกษตร

กรณีน้ำแล้ง ระดับความรุนแรง

- ระดับความรุนแรงมาก 5 ครั้งเรือน
- ระดับความรุนแรงปานกลาง 3 ครั้งเรือน

ระบุลักษณะการเกิดภัย

1. ขาดแคลนน้ำกิน น้ำใช้ มีไม่เพียงพอ
2. ฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน ทำให้เกิดภาวะแห้งแล้ง
3. ต้นไม้ยืนต้นตาย

ระบุสาเหตุ

1. ฝนตกไม่ตรงตามฤดูกาล
2. ตัดไม้ทำลายป่า
3. แหล่งกักเก็บน้ำไม่เพียงพอ

เงื่อนไขความรุนแรงถึงระดับใดที่จะกระทบกับชุมชน

1. น้ำกินน้ำใช้ไม่เพียงพอ
2. พื้นที่เพาะปลูก และปศุสัตว์เสียหาย ไม่มีหญ้าเลี้ยงสัตว์
3. แหล่งน้ำแห้งแล้ง

3. กรณีตอบว่า อากาศร้อนมากขึ้น

() ร้อนมากที่สุดในปี พ.ศ. ไม่ระบุปี ไม่ระบุระดับความรุนแรง

ระบุลักษณะการเกิดภัย อากาศร้อนจนผิดปกติ ส่งผลต่อการดำรงชีวิต

อากาศร้อน ฝนทิ้งช่วง ฝนไม่ตกตามฤดูกาล

ระบุสาเหตุ

1. ตัดไม้ทำลายป่า
2. ฝนทิ้งช่วงเป็นเวลานาน ทำให้อากาศร้อนมาก

Funded by
the European Union

เงื่อนไขความรุนแรงถึงระดับใดที่จะกระทบกับชุมชน

1. ต้นไม้แห้งตาย ต้นมะพร้าวตาย
2. พืชผลทางการเกษตรเสียหายเพราะอากาศร้อนมาก
3. อากาศร้อนทำให้กระทบกับอารมณ์และจิตใจของคน

4. กรณีตอบว่าเกิดวาทภัย (ลม) ระบุความถี่ที่เกิดต่อปีเฉลี่ย 2 ครั้ง โปรตระบุระดับความรุนแรงมาก
เกิดขึ้นในปี พ.ศ.2553

ระบุลักษณะการเกิดภัย

- อากาศร้อนผิดปกติ เกิดพายุดีเปรสชันเข้า เกิดจากภัยธรรมชาติ

ระบุเงื่อนไขความรุนแรงถึงระดับใดที่จะกระทบกับชุมชน ระดับความรุนแรงสูง

1. บ้านเรือนได้รับความเสียหาย
2. พืชสวน เช่นยางพาราหักโค่นล้ม เป็นจำนวนมาก ต้นไม้ล้มทับบ้านเรือน
3. ต้นไม้ล้มขวางทางจราจร

5. ฤดูกาลมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือไม่ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ฤดูร้อน

ร้อนมากขึ้นแต่ไม่มากกว่าเดิม 1 ครั้วเรือน

ร้อนมากขึ้นแบบเห็นได้ชัด 7 ครั้วเรือน

ร้อนยาวนานกว่าเดิม 5 ครั้วเรือน

ฤดูฝน

ฝนทิ้งช่วง ไม่ตกตามฤดูกาล 7 ครั้วเรือน

ตกกระทกั่ว เป็นเวลานาน 1 ครั้วเรือน

ฝนตกไม่ครอบคลุมพื้นที่ 3 ครั้วเรือน

มาช้าและสั้นกว่าเดิม 3 ครั้วเรือน

ระบุลักษณะการเปลี่ยนแปลง

1. ฤดูร้อนยาวนานกว่าเดิม ปกติฤดูร้อนเดือนเมษายนของทุกปี แต่ปัจจุบันจะร้อนมาก ๆ ทุกเดือน
เกือบทั้งปี
2. ฤดูฝนสั้นกว่าเดิม แต่น้ำจะท่วมขังมากขึ้น
3. ฝนไม่ตกตรงตามฤดูกาล ทำให้เกษตรกรได้รับผลกระทบเสียหาย ทำให้ขาดรายได้ หรือมีรายได้
น้อยลง

6. ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับชุมชน ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

Funded by
the European Union

- เสียทรัพย์สิน 9 ครั้วเรือน
- เกิดโรค 6 ครั้วเรือน
- เกิดความเครียด 8 ครั้วเรือน
- เสียรายได้ 10 ครั้วเรือน

ระบุลักษณะผลกระทบ

1. ทำให้เสียรายได้ เนื่องจากการเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทำให้ได้รับผลผลิตลดน้อยลง
2. ทำให้เสียทรัพย์สิน ส่งผลกระทบต่อรายได้
3. ทำให้เกิดความเครียด ทำให้เกิดโรคต่าง ๆ ตามมา
4. สัตว์เลี้ยงเกิดโรคและเสียชีวิต

ส่วนที่ 3 ประเด็นการรับมือและปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในรอบ 30 ปีที่ผ่านมา

7. หน่วยงานของท่านมีการจัดตั้งโครงสร้างและการประสานงานที่ชัดเจน เพื่อให้ทุกฝ่ายเข้าใจบทบาทและความรับผิดชอบหรือไม่ อย่างไร

- ทางกลุ่มอาชีพต่าง ๆ มีการมอบหมายการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ตามที่ทำความเข้าใจกับคณะกรรมการ

8. หน่วยงานของท่านมีการจัดสรรทุนและสิ่งจูงใจให้เจ้าของบ้าน ครอบครัวยุติได้ต่ำและภาคเอกชนในการลงทุนเพื่อลดความเสี่ยงหรือไม่ อย่างไร

- มีการจัดสรรสวัสดิการให้สมาชิกกู้เงินในอัตราดอกเบี้ยต่ำสำหรับครอบครัวที่มีรายได้น้อย ไม่มีการลงทุนเพื่อลดความเสี่ยง

9. หน่วยงานของท่านมีการปรับปรุงข้อมูลเรื่องภัยและความเสี่ยง รวมถึงความเปราะบางของชุมชนให้ทันต่อเหตุการณ์เสมอและแบ่งปันผลการประเมินความเสี่ยงดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร

- กลุ่มอาชีพต่าง ๆ ยังไม่มีการปรับปรุงข้อมูลเรื่องภัยและความเสี่ยง
- ไม่มีการปรับปรุงข้อมูลความเปราะบางของสมาชิก

10. องค์กรของท่านมีการลงทุนสร้างและดูแลปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่ช่วยลดความเสี่ยงต่อการเกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศหรือไม่ อย่างไร และมีระบบสำรองหรือไม่

- ระบุรายละเอียด ระบบน้ำ(น้ำอุปโภค บริโภค น้ำเพื่อการเกษตร
- มีการสำรองน้ำไว้ใช้สำหรับอุปโภค บริโภค กับกลุ่มอาชีพยามฉุกเฉิน
- ระบุรายละเอียด ระบบระบายน้ำ

Funded by
the European Union

มีการขุดลอกคูทางระบายน้ำลงสู่ลำคลองแหล่งน้ำธรรมชาติ

ระบุรายละเอียด ระบบไฟ/พลังงาน

ไม่มีระบบไฟฟ้าสำรองใช้งาน

รายละเอียด ระบบคมนาคม

- ไม่มี

ระบุรายละเอียด ระบบสุขาภิบาล

โตนดด้วน ไม่มีระบบสุขาภิบาล

ระบุรายละเอียด ระบบอาหาร

- ช่วยเหลือ ข้าวสารอาหารแห้งแก่สมาชิกในกลุ่มอาชีพ

ระบุรายละเอียด ที่อยู่อาศัย

ไม่มี

11. หน่วยงานของท่านมีการวางระบบการเตือนภัยล่วงหน้าและเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินหรือไม่ อย่างไร

- ไม่มีระบบเตือนภัย ไม่มีระบบการจัดการหรือเพิ่มความสามารถยามฉุกเฉิน

12. หน่วยงานของท่านมีการปกป้องระบบนิเวศ และปรากฏทางธรรมชาติเพื่อบรรเทาภัยและรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศหรือไม่ อย่างไร

- กำหนดนโยบาย และสนับสนุนนโยบายการดูแลสิ่งแวดล้อม รณรงค์ลดการใช้กล่องโฟม กล่องพลาสติก สนับสนุนการใช้วัสดุจากธรรมชาติ
- โครงการจัดการขยะแบบยั่งยืนโดยเทศบาลตำบลโตนดด้วน
- มีการปลูกต้นไม้ ปลูกหญ้าแฝก เพื่อป้องกันการพังทลายของหน้าดิน
- มีการสำรวจต้นไม้ใหญ่ โดยมีการตัดแต่งกิ่งไม้ริมถนนสาธารณะ และบริเวณที่อยู่อาศัย

13. หน่วยงานของท่านมีการใช้ระเบียบด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินและระเบียบปฏิบัติ

ด้านการดูแลอาคาร เพื่อป้องกันความเสี่ยงรวมถึงมีการกำหนดพื้นที่ปลอดภัยให้กับประชาชนที่มีรายได้น้อย อีกทั้งมีการพัฒนาและยกระดับการตั้งถิ่นฐานที่ไม่เป็นทางการของชุมชนตามที่สมควรหรือไม่ อย่างไร

- ไม่มี

14. หน่วยงานของท่านมีการสร้างชุมชนใหม่ต้องตั้งอยู่บนการมีส่วนร่วมและความต้องการของชุมชนที่ได้รับผลกระทบหรือไม่ อย่างไร

- ไม่มี

Funded by
the European Union

15.หน่วยงานของท่านมีแผนหรือนโยบายในการพัฒนาเมืองโตนด้วนที่จะมีส่วนรับผิดชอบการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศหรือไม่ อย่างไร

- ไม่มี

16.หน่วยงานของท่านมีอุปสรรคหรือข้อจำกัดในการปฏิบัติอะไร อย่างไร ในการรับมือผลกระทบที่เกิดขึ้นกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของเมืองโตนด้วน (แผน นโยบาย ยุทธศาสตร์ กฎ ข้อกำหนดต่างๆ มีการเตรียมความพร้อมนำมาใช้ในยามเกิดภัยหรือไม่ อย่างไร มีการตอบสนองอย่างรวดเร็วหรือไม่ อย่างไร สามารถนำบทเรียนและประสบการณ์ในอดีตมาแก้ไขหรือไม่ อย่างไร มีระบบสำรองหรือไม่ อย่างไร ระบบการทำงานมีความยืดหยุ่น ทดแทนกันได้หรือไม่ อย่างไร)

- ยังไม่มีแผนและนโยบายของกลุ่มอาชีพ เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

17.หน่วยงานของท่านมีข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาเมืองโตนด้วนในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศหรือไม่ อย่างไร

- ให้มีเครื่องจักรเพื่อขุดลอกคูคลองระบายน้ำก่อนหน้าฝน เพื่อระบายน้ำได้เร็วหรือให้มีเครื่องสูบน้ำ ระบายน้ำลงสู่ที่รองรับ
- ให้มีรถประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนก่อนล่วงหน้า
- ให้มีหน่วยช่วยเหลือฉุกเฉินอย่างทันท่วงที

5) กลุ่มเกษตรกร

5.1) หมู่ที่ 8

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- เก็บข้อมูลทั้งหมด 43 ครัวเรือน สมาชิกในครัวเรือนทั้งหมด 130 คน แบ่งเป็น
เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 24 คน
อายุระหว่าง 18-59 ปี จำนวน 77 คน
ผู้สูงอายุ จำนวน 20 คน
- ผู้ป่วยเรื้อรัง/ มีโรคประจำตัว 9 คน

ส่วนที่ 2 ประเมินระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับน้ำสำหรับบริโภค (น้ำดื่ม/น้ำกิน)

- 1) แหล่งน้ำที่ใช้ในการบริโภค
 - ประปาหมู่บ้าน/ประปาเทศบาล 4 ครัวเรือน
 - ประปายอดเหรียญ 10 ครัวเรือน
 - บ่อบาดาล 1 ครัวเรือน

Funded by
the European Union

- บ่อน้ำตื้น 4 ครั้วเรือน
- น้ำฝน 1 ครั้วเรือน
- ชื่อน้ำสำหรับบริโภค 27 ครั้วเรือน
- 2) ปริมาณน้ำสำหรับบริโภคภายในครั้วเรือน คิดโดยประมาณจำนวน 624 ลิตรต่อหนึ่งครั้วเรือนต่อเดือน
- 3) ปริมาณน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่
 - เพียงพอต่อความต้องการ 43 ครั้วเรือน
- 4) การทำความสะอาดน้ำสำหรับบริโภคในครั้วเรือน
 - การกรองน้ำ/เครื่องกรองน้ำ 10 ครั้วเรือน
 - การต้มน้ำ 20 ครั้วเรือน
 - ไม่ได้ทำความสะอาดก่อนบริโภค 19 ครั้วเรือน
- 5) ประเด็นความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
 - ผลกระทบจากน้ำแห้งแล้ง
 - มีน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอในครั้วเรือน 34 ครั้วเรือน
 - มีน้ำสำหรับบริโภคไม่เพียงพอในครั้วเรือน 2 ครั้วเรือน
 - ไม่มีน้ำสำหรับบริโภคในครั้วเรือน 7 ครั้วเรือน
 - ผลกระทบจากน้ำท่วม
 - มีน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอในครั้วเรือน 33 ครั้วเรือน
 - มีน้ำสำหรับบริโภคไม่เพียงพอในครั้วเรือน 1 ครั้วเรือน
 - ไม่มีน้ำสำหรับบริโภคในครั้วเรือน 9 ครั้วเรือน
- 6) ปัญหาอื่นๆที่พบ
 - ในช่วงฤดูแล้งน้ำประปาไหลไม่แรง มีน้ำใช้ไม่เพียงพอ และในช่วงฤดูฝนน้ำท่วมพืชผลทางการเกษตร

ส่วนที่ 3 ประเมินระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับน้ำสำหรับอุปโภค(น้ำใช้)

- 1) แหล่งน้ำที่ใช้ในการอุปโภค
 - ประปาหมู่บ้าน/ประปาเทศบาล 36 ครั้วเรือน
 - ประปาหยอดเหรียญ 5 ครั้วเรือน

Funded by
the European Union

- บ่อบาดาล 1 ครั้วเรือน
 - บ่อน้ำตื้น 5 ครั้วเรือน
 - น้ำฝน 2 ครั้วเรือน
 - ชื่อน้ำสำหรับบริโภค 1 ครั้วเรือน
- 2) ปริมาณน้ำสำหรับบริโภคภายในครั้วเรือน คิดโดยประมาณจำนวน 11,756 ลิตรต่อ 43 ครั้วเรือนต่อเดือน
 - 3) ปริมาณน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่
 - เพียงพอต่อความต้องการ 36 ครั้วเรือน
 - ไม่เพียงพอต่อความต้องการระยะเวลา 3 เดือนในช่วงเดือนเมษายน - มิถุนายน จำนวน 5 ครั้วเรือน
 - 4) การทำความสะอาดน้ำสำหรับบริโภคในครั้วเรือน
 - การกรองน้ำ 8 ครั้วเรือน
 - การต้มน้ำ 6 ครั้วเรือน
 - การทำให้ตกตะกอนโดยการแกว่งสารส้ม 1 ครั้วเรือน
 - การใช้สารเคมี เช่น คลอรีน ด่างทับทิม 3 ครั้วเรือน
 - ไม่ได้ทำความสะอาดก่อนบริโภค 25 ครั้วเรือน
 - 5) ประเด็นความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
ผลกระทบจากน้ำแห้งแล้ง
 - มีน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอในครั้วเรือน 30 ครั้วเรือน
 - มีน้ำสำหรับบริโภคไม่เพียงพอในครั้วเรือน 4 ครั้วเรือน
 - ไม่มีน้ำสำหรับบริโภคในครั้วเรือน 6 ครั้วเรือนผลกระทบจากน้ำท่วม
 - มีน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอในครั้วเรือน 31 ครั้วเรือน
 - ไม่มีน้ำสำหรับบริโภคในครั้วเรือน 8 ครั้วเรือน
 - 6) ปัญหาอื่นๆที่พบ
 - ช่วงหน้าแล้งน้ำใช้ไม่เพียงพอ

ส่วนที่ 3 ประเมินระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับน้ำสำหรับทำการเกษตร (นา/สวน/ไร่/ปศุสัตว์/ประมง)

Funded by
the European Union

- 1) พื้นที่ทำการเกษตรของท่านเข้าถึงแหล่งน้ำหรือไม่
 - เข้าถึง 23 ครัวเรือน
 - เข้าไม่ถึง 20 ครัวเรือน
- 2) แหล่งน้ำที่ใช้ในการทำเกษตร
 - ชลประทาน 2 ครัวเรือน
 - ห้วย/หนอง/คลอง/บึง 8 ครัวเรือน
 - บ่อน้ำตื้น 3 ครัวเรือน
 - ประปาหมู่บ้าน/ประปาเทศบาล 15 ครัวเรือน
 - น้ำฝน 18 ครัวเรือน
- 3) เครื่องมือที่ใช้ในการสูบน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร
 - เครื่องส่วนรวม 2 ครัวเรือน
 - เครื่องมือเช่า/ยืม/จ้าง 13 ครัวเรือน
 - เครื่องส่วนตัว 19 ครัวเรือน
- 4) ปริมาณน้ำมีความเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่
 - เพียงพอต่อความต้องการ 27 ครัวเรือน
 - ไม่เพียงพอต่อความต้องการ 16 ครัวเรือน ไม่เพียงพอต่อความต้องการในช่วงเดือน
เมษายน – กรกฎาคม
- 5) วิธีการแก้ไขปัญหามาจากการขาดน้ำในพื้นที่ทำการเกษตรของท่าน
 - ใช้เครื่องสูบน้ำ
 - รอตตามฤดูกาล/รอน้ำตามธรรมชาติ
 - ใช้บ่อบาดาล
- 6) วิธีการแก้ไขปัญหามาจากวิกฤติการณ์น้ำท่วมในพื้นที่ทำการเกษตรของท่าน
 - ใช้เครื่องสูบน้ำสูบน้ำออกจากพื้นที่น้ำท่วม
 - ระบายน้ำ เช่น ขุดลอกคูคลองด้วยตัวเอง
 - ถมคันดินให้สูงขึ้น

ส่วนที่ 4 ประเมินระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่การเกษตรและที่อยู่อาศัย

- 1) บริเวณที่เกิดน้ำท่วม

Funded by
the European Union

- ที่อยู่อาศัย 8 ครั้วเรือน
 - พื้นที่เพาะปลูก 19 ครั้วเรือน
 - พื้นที่เลี้ยงสัตว์ 13 ครั้วเรือน
 - เส้นทาง/ถนน 18 ครั้วเรือน
- 2) ระดับน้ำท่วม
- ต่ำกว่า 0.5 เมตร 32 ครั้วเรือน
 - ท่วม 0.5 – 1 เมตร 8 ครั้วเรือน
- 3) ในครั้วเรือนของท่านมีสมาชิกที่มีอาการวิฤติหรืออาการน่าเป็นห่วง ต้องได้รับการช่วยเหลือ และเคลื่อนย้ายอย่างเร่งด่วนหรือไม่ หากเกิดสถานการณ์น้ำท่วม
- ไม่มีเลย
- 4) ผลกระทบจากปัญหาน้ำท่วม
- 4.1) การขาดน้ำสำหรับใช้อุปโภคในครั้วเรือน
- ระดับผลกระทบมาก 1 ครั้วเรือน
 - ระดับปานกลาง 8 ครั้วเรือน
 - ระดับน้อย 18 ครั้วเรือน
 - น้อยที่สุด 12 ครั้วเรือน
- 4.2) การขาดน้ำสำหรับใช้บริโภคในครั้วเรือน
- ระดับผลกระทบมาก 2 ครั้วเรือน
 - ระดับปานกลาง 6 ครั้วเรือน
 - ระดับน้อย 19 ครั้วเรือน
 - น้อยที่สุด 12 ครั้วเรือน
- 4.3) การขาดแคลนอาหารของคนและสัตว์เลี้ยง
- ระดับผลกระทบมาก 2 ครั้วเรือน
 - ระดับปานกลาง 17 ครั้วเรือน
 - ระดับน้อย 13 ครั้วเรือน
 - น้อยที่สุด 8 ครั้วเรือน
- 4.4) ความเสียหายต่อที่อยู่อาศัยและโรงเรือน

Funded by
the European Union

- ระดับผลกระทบมาก 1 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 9 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 22 ครั้วเรือน
- น้อยที่สุด 10 ครั้วเรือน

4.5) ความเสียหายต่อทรัพย์สินและของมีค่า

- ระดับผลกระทบมาก 2 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 7 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 14 ครั้วเรือน
- น้อยที่สุด 16 ครั้วเรือน

4.6) ปัญหาการคมนาคม

- ระดับผลกระทบมากที่สุด 1 ครั้วเรือน
- ระดับผลกระทบมาก 4 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 18 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 12 ครั้วเรือน
- น้อยที่สุด 8 ครั้วเรือน

4.7) ปัญหาต่อการประกอบอาชีพ

- ระดับผลกระทบมากที่สุด 1 ครั้วเรือน
- ระดับผลกระทบมาก 4 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 11 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 14 ครั้วเรือน
- น้อยที่สุด 9 ครั้วเรือน

4.8) ปัญหาด้านจิต

- ระดับผลกระทบมาก 8 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 5 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 19 ครั้วเรือน
- น้อยที่สุด 9 ครั้วเรือน

Funded by
the European Union

4.9) ปัญหาด้านสุขภาพ

- ระดับผลกระทบมาก 5 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 3 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 20 ครั้วเรือน
- น้อยที่สุด 14 ครั้วเรือน

4.10) ปัญหาต่อการอยู่อาศัย

- ระดับผลกระทบมาก 5 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 4 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 17 ครั้วเรือน
- น้อยที่สุด 14 ครั้วเรือน

4.11) ปัญหาด้านการติดต่อสื่อสารหรือการเฝ้าระวังสถานะน้ำท่วม

- ระดับผลกระทบมาก 3 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 8 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 17 ครั้วเรือน
- น้อยที่สุด 15 ครั้วเรือน

ส่วนที่ 5 ประเมินระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำเสีย

1) ครั้วเรือนของท่านมีการบำบัดน้ำเสียก่อนระบายน้ำทิ้งในลักษณะใด

- ไม่มีการบำบัดน้ำเสีย 38 ครั้วเรือน
- มีการบำบัดน้ำเสียโดยใช้บ่อเกรอะ/บ่อซึม 5 ครั้วเรือน

2) ครั้วเรือนของท่านมีการระบายน้ำทิ้งในลักษณะใด

- ปล่อยน้ำทิ้งลงแหล่งธรรมชาติ 3 ครั้วเรือน
- ปล่อยน้ำทิ้งลงพื้นดิน 39 ครั้วเรือน
- ปล่อยน้ำทิ้งลงท่อระบายน้ำและไหลซึมลงพื้นดิน 4 ครั้วเรือน

3) ท่านคิดว่าสิ่งใดที่ก่อให้เกิดปัญหาน้ำเสีย

- จากชุมชน เช่น ที่อยู่อาศัย ร้านค้า ตลาด 15 ครั้วเรือน
- ภาคเกษตรกรรม เช่น การใช้ปุ๋ย การเลี้ยงสัตว์ 17 ครั้วเรือน
- ภาคบริการ เช่น แหล่งท่องเที่ยว ร้านอาหาร 1 ครั้วเรือน

Funded by
the European Union

- ภาคอุตสาหกรรม/โรงงาน 9 ครั้วเรือน
- 4) ผลกระทบจากปัญหาน้ำเสีย
 - 4.1) ปัญหาเรื่องกลิ่น
 - ระดับผลกระทบมาก 4 ครั้วเรือน
 - ระดับปานกลาง 14 ครั้วเรือน
 - ระดับน้อย 15 ครั้วเรือน
 - น้อยที่สุด 12 ครั้วเรือน
 - 4.2) ปัญหาเรื่องสัตว์ เช่น แมลงวัน ยุง หนู ฯลฯ
 - ระดับผลกระทบมาก 2 ครั้วเรือน
 - ระดับปานกลาง 19 ครั้วเรือน
 - ระดับน้อย 15 ครั้วเรือน
 - น้อยที่สุด 9 ครั้วเรือน
 - 4.3) ปัญหาต่อสุขภาพอนามัย
 - ระดับผลกระทบมาก 3 ครั้วเรือน
 - ระดับปานกลาง 10 ครั้วเรือน
 - ระดับน้อย 23 ครั้วเรือน
 - น้อยที่สุด 10 ครั้วเรือน
 - 4.4) ปัญหาต่อการท่องเที่ยว
 - ระดับผลกระทบมาก 2 ครั้วเรือน
 - ระดับปานกลาง 1 ครั้วเรือน
 - ระดับน้อย 18 ครั้วเรือน
 - น้อยที่สุด 22 ครั้วเรือน
 - 4.5) ปัญหาต่อกิจการการค้า ธุรกิจส่วนตัว
 - ระดับผลกระทบมาก 3 ครั้วเรือน
 - ระดับปานกลาง 8 ครั้วเรือน
 - ระดับน้อย 17 ครั้วเรือน
 - น้อยที่สุด 15 ครั้วเรือน

Funded by
the European Union

4.6) ปัญหาในการนำน้ำมาใช้อุปโภค เช่น อาบน้ำ ล้างจาน

- ระดับผลกระทบมาก 2 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 8 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 21 ครั้วเรือน
- น้อยที่สุด 12 ครั้วเรือน

4.7) ปัญหาในการนำน้ำมาใช้ดื่ม/ ประกอบอาหาร

- ระดับผลกระทบมาก 2 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 9 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 18 ครั้วเรือน
- น้อยที่สุด 12 ครั้วเรือน

4.8) ไม่สามารถนำน้ำมาใช้ในการเกษตรได้

- ระดับผลกระทบมากที่สุด 1 ครั้วเรือน
- ระดับผลกระทบมาก 3 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 7 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 22 ครั้วเรือน
- น้อยที่สุด 10 ครั้วเรือน

4.9) ไม่สามารถนำน้ำมาใช้ในการเลี้ยงสัตว์ได้

- ระดับผลกระทบมาก 3 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 6 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 21 ครั้วเรือน
- น้อยที่สุด 13 ครั้วเรือน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- 1) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ ถึงเก็บน้ำในการเกษตร
- 2) ให้มีการบริหารจัดการน้ำให้สามารถทำนาได้ปีละ 2 ครั้ง
- 3) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก้ปัญหาชุดลอกเหมืองไส้ไก่

5.2) หมู่ที่ 11 บ้านไสเหียง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

Funded by
the European Union

- เก็บข้อมูลทั้งหมด 22 คร้วเรือน สมาชิกในครัวเรือนทั้งหมด 72 คน แบ่งเป็น
เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 6 คน
อายุระหว่าง 18-59 ปี จำนวน 47 คน
ผู้สูงอายุ จำนวน 19 คน

ส่วนที่ 2 ประเมินระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับน้ำสำหรับบริโภค (น้ำดื่ม/น้ำกิน)

- 1) แหล่งน้ำที่ใช้ในการบริโภค
 - ประปาหยอดเหรียญ 5 คร้วเรือน
 - บ่อน้ำตื้น 4 คร้วเรือน
 - ชื้อน้ำสำหรับบริโภค 13 คร้วเรือน
- 2) ปริมาณน้ำสำหรับบริโภคภายในครัวเรือน คิดโดยประมาณจำนวน 360 ลิตรต่อหนึ่งครัวเรือนต่อเดือน
- 3) ปริมาณน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่
 - เพียงพอต่อความต้องการ 20 คร้วเรือน
 - ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ระยะเวลาเดือนมีนาคม - พฤษภาคม จำนวน 2 คร้วเรือน
- 4) การทำความสะอาดน้ำสำหรับบริโภคในครัวเรือน
 - การกรองน้ำ/เครื่องกรองน้ำ 3 คร้วเรือน
 - การต้มน้ำ 6 คร้วเรือน
 - ไม่ได้ทำความสะอาดก่อนบริโภค 13 คร้วเรือน
- 5) ประเด็นความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
 - 5.1) ผลกระทบจากน้ำแข็งแล้ง
 - มีน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอในครัวเรือน 17 คร้วเรือน
 - มีน้ำสำหรับบริโภคไม่เพียงพอในครัวเรือน 5 คร้วเรือน
 - 5.2) ผลกระทบจากน้ำท่วม
 - มีน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอในครัวเรือน 16 คร้วเรือน
 - มีน้ำสำหรับบริโภคไม่เพียงพอในครัวเรือน 6 คร้วเรือน

ส่วนที่ 3 ประเมินระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับน้ำสำหรับอุปโภค(น้ำใช้)

- 1) แหล่งน้ำที่ใช้ในการอุปโภค

Funded by
the European Union

- ประปาหมู่บ้าน/ประปาเทศบาล 15 คร้วเรือน
- บ่อน้ำตื้น 7 คร้วเรือน
- 2) ปริมาณน้ำสำหรับบริโภคภายในครัวเรือน คิดโดยประมาณจำนวน 11,350 ลิตรต่อ 22 คร้วเรือนต่อเดือน
- 3) ปริมาณน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่
 - เพียงพอต่อความต้องการ 15 คร้วเรือน
 - ไม่เพียงพอต่อความต้องการระยะเวลา 2 เดือนในช่วงเดือนมีนาคม – เมษายน จำนวน 7 คร้วเรือน
- 4) การทำความสะอาดน้ำสำหรับบริโภคในครัวเรือน
 - การกรองน้ำ 1 คร้วเรือน
 - การต้มน้ำ 3 คร้วเรือน
 - การใช้สารเคมี เช่น คลอรีน ต่างทับทิม 2 คร้วเรือน
 - ไม่ได้ทำความสะอาดก่อนบริโภค 16 คร้วเรือน
- 5) ประเด็นความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น
 - 5.1) ผลกระทบจากน้ำแข็งแล้ง
 - มีน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอในครัวเรือน 17 คร้วเรือน
 - มีน้ำสำหรับบริโภคไม่เพียงพอในครัวเรือน 5 คร้วเรือน
 - 5.2) ผลกระทบจากน้ำท่วม
 - มีน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอในครัวเรือน 16 คร้วเรือน
 - ไม่มีน้ำสำหรับบริโภคในครัวเรือน 6 คร้วเรือน

ส่วนที่ 3 ประเมินระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับน้ำสำหรับทำการเกษตร (นา/สวน/ไร่/ปศุสัตว์/ประมง)

- 1) พื้นที่ทำการเกษตรของท่านเข้าถึงแหล่งน้ำหรือไม่
 - เข้าถึง 17 คร้วเรือน
 - เข้าไม่ถึง 5 คร้วเรือน
- 2) แหล่งน้ำที่ใช้ในการทำเกษตร
 - ชลประทาน 1 คร้วเรือน
 - ห้วย/หนอง/คลอง/บึง 15 คร้วเรือน

Funded by
the European Union

- บ่อน้ำตื้น 2 ครั้วเรือน
- ประปาหมู่บ้าน/ประปาเทศบาล 1 ครั้วเรือน
- น้ำฝน 3 ครั้วเรือน
- 3) เครื่องมือที่ใช้ในการสูบน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร
 - เครื่องส่วนรวม 6 ครั้วเรือน
 - เครื่องมือเช่า/ยืม/จ้าง 6 ครั้วเรือน
 - เครื่องส่วนตัว 10 ครั้วเรือน
- 4) ปริมาณน้ำมีความเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่
 - เพียงพอต่อความต้องการ 14 ครั้วเรือน
 - ไม่เพียงพอต่อความต้องการ 8 ครั้วเรือน
- 5) วิธีการแก้ไขปัญหาจากการขาดน้ำในพื้นที่ทำการเกษตรของท่าน
 - 5.1) สูบน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติมาใช้
 - 5.2) ขุดบ่อน้ำตื้น
- 6) วิธีการแก้ไขปัญหาจากวิกฤติการณ์น้ำท่วมในพื้นที่ทำการเกษตรของท่าน
 - สูบน้ำใช้เพื่อระบายออก
 - ขยายท่อส่งน้ำให้ใหญ่ขึ้น

ส่วนที่ 4 ประเมินระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ทำการเกษตรและที่อยู่อาศัย

- 1) บริเวณที่เกิดน้ำท่วม
 - พื้นที่เพาะปลูก 16 ครั้วเรือน
 - เส้นทาง/ถนน 6 ครั้วเรือน
- 2) ระดับน้ำท่วม
 - ต่ำกว่า 0.5 เมตร 13 ครั้วเรือน
 - ท่วม 0.5 – 1 เมตร 7 ครั้วเรือน
- 3) ในครั้วเรือนของท่านมีสมาชิกที่มีอาการวิกฤติหรืออาการน่าเป็นห่วง ต้องได้รับการช่วยเหลือและเคลื่อนย้ายอย่างเร่งด่วนหรือไม่ หากเกิดสถานการณ์น้ำท่วม
 - ไม่มีเลย 22 ครั้วเรือน
- 4) ผลกระทบจากปัญหาน้ำท่วม

Funded by
the European Union

4.1) การขาดน้ำสำหรับใช้อุปโภคในครัวเรือน

- ระดับปานกลาง 17 ครัวเรือน
- ระดับน้อย 5 ครัวเรือน

4.2) การขาดน้ำสำหรับใช้บริโภคในครัวเรือน

- ระดับผลกระทบมาก 2 ครัวเรือน
- ระดับปานกลาง 15 ครัวเรือน
- ระดับน้อย 5 ครัวเรือน

4.3) การขาดแคลนอาหารของคนและสัตว์เลี้ยง

- ระดับผลกระทบมาก 2 ครัวเรือน
- ระดับปานกลาง 12 ครัวเรือน
- ระดับน้อย 8 ครัวเรือน

4.4) ความเสียหายต่อที่อยู่อาศัยและโรงเรียน

- ระดับผลกระทบมาก 8 ครัวเรือน
- ระดับปานกลาง 12 ครัวเรือน
- ระดับน้อย 2 ครัวเรือน

4.5) ความเสียหายต่อทรัพย์สินและของมีค่า

- ระดับผลกระทบมาก 2 ครัวเรือน
- ระดับปานกลาง 10 ครัวเรือน
- ระดับน้อย 8 ครัวเรือน
- น้อยที่สุด 2 ครัวเรือน

4.6) ปัญหาการคมนาคม

- ระดับผลกระทบมากที่สุด 5 ครัวเรือน
- ระดับผลกระทบมาก 15 ครัวเรือน
- ระดับปานกลาง 2 ครัวเรือน
- ระดับน้อย 2 ครัวเรือน

4.7) ปัญหาต่อการประกอบอาชีพ

- ระดับปานกลาง 20 ครัวเรือน

Funded by
the European Union

- ระดับน้อย 2 ครั้วเรือน

4.8) ปัญหาด้านจิต

- ระดับปานกลาง 14 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 8 ครั้วเรือน

4.9) ปัญหาด้านสุขภาพ

- ระดับผลกระทบมาก 2 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 15 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 5 ครั้วเรือน

4.10) ปัญหาต่อการอยู่อาศัย

- ระดับผลกระทบมาก 5 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 12 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 5 ครั้วเรือน

4.11) ปัญหาด้านการติดต่อสื่อสารหรือการเฝ้าระวังสถานะน้ำท่วม

- ระดับผลกระทบมาก 4 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 12 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 6 ครั้วเรือน

ส่วนที่ 5 ประเมินระดับผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับปัญหาน้ำเสีย

1) ครั้วเรือนของท่านมีการบำบัดน้ำเสียก่อนระบายน้ำทิ้งในลักษณะใด

- ไม่มีการบำบัดน้ำเสีย 21 ครั้วเรือน
- ใช้ถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูป 1 ครั้วเรือน

2) ครั้วเรือนของท่านมีการระบายน้ำทิ้งในลักษณะใด

- ปล่อยน้ำทิ้งลงแหล่งธรรมชาติ 3 ครั้วเรือน
- ปล่อยน้ำทิ้งลงพื้นดิน 13 ครั้วเรือน
- ปล่อยน้ำทิ้งลงท่อระบายน้ำและไหลซึมลงพื้นดิน 6 ครั้วเรือน

3) ท่านคิดว่าสิ่งใดที่ก่อให้เกิดปัญหาน้ำเสีย

- จากชุมชน เช่น ที่อยู่อาศัย ร้านค้า ตลาด 11 ครั้วเรือน
- ภาคเกษตรกรรม เช่น การใช้ปุ๋ย การเลี้ยงสัตว์ 8 ครั้วเรือน

Funded by
the European Union

- ภาควิชาเกษตร/โรงงาน 3 ครัวเรือน

4) ผลกระทบจากปัญหาน้ำเสีย

4.1) ปัญหาเรื่องกลิ่น

- ระดับปานกลาง 11 ครัวเรือน
- ระดับน้อย 10 ครัวเรือน
- น้อยที่สุด 1 ครัวเรือน

4.2) ปัญหาเรื่องสัตว์ เช่น แมลงวัน ยุง หนู ฯลฯ

- ระดับปานกลาง 14 ครัวเรือน
- ระดับน้อย 8 ครัวเรือน

4.3) ปัญหาต่อสุขภาพอนามัย

- ระดับผลกระทบมาก 5 ครัวเรือน
- ระดับปานกลาง 12 ครัวเรือน
- ระดับน้อย 5 ครัวเรือน

4.4) ปัญหาต่อการท่องเที่ยว

- ระดับผลกระทบมาก 2 ครัวเรือน
- ระดับปานกลาง 15 ครัวเรือน
- ระดับน้อย 5 ครัวเรือน

4.5) ปัญหาต่อกิจการการค้า ธุรกิจส่วนตัว

- ระดับผลกระทบมาก 1 ครัวเรือน
- ระดับปานกลาง 10 ครัวเรือน
- ระดับน้อย 10 ครัวเรือน
- น้อยที่สุด 1 ครัวเรือน

4.6) ปัญหาในการนำน้ำมาใช้อุปโภค เช่น อาบ ล้างจาน

- ระดับผลกระทบมาก 4 ครัวเรือน
- ระดับปานกลาง 14 ครัวเรือน
- ระดับน้อย 3 ครัวเรือน
- น้อยที่สุด 1 ครัวเรือน

Funded by
the European Union

4.7) ปัญหาในการนำน้ำมาใช้ดื่ม/ ประกอบอาหาร

- ระดับผลกระทบมาก 2 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 16 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 4 ครั้วเรือน

4.8) ไม่สามารถนำน้ำมาใช้ในการเกษตรได้

- ระดับผลกระทบมาก 2 ครั้วเรือน
- ระดับปานกลาง 15 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 4 ครั้วเรือน

4.9) ไม่สามารถนำน้ำมาใช้ในการเลี้ยงสัตว์ได้

- ระดับปานกลาง 17 ครั้วเรือน
- ระดับน้อย 5 ครั้วเรือน

6) กลุ่มองค์กร/หน่วยงาน

ประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในรอบ 30 ปีที่ผ่านมา

1.ระบุปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่พบ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

น้ำท่วม 25 ครั้วเรือน

น้ำแล้ง 12 ครั้วเรือน

อากาศร้อนมากขึ้น 9 ครั้วเรือน

เกิดวาตภัย(ลม) 3 ครั้วเรือน

2.กรณีตอบว่าน้ำท่วม

- ท่วมใหญ่ ระบุปีพ.ศ.ที่เกิด 2553ระดับความรุนแรงมาก

ระบุลักษณะการเกิดภัย

1. น้ำท่วมที่อยู่อาศัยได้รับความเสียหาย
2. น้ำท่วมพื้นที่ทำการเกษตร ทำให้เสียหายมาก
3. น้ำท่วมถนนเส้นทางสัญจร ไม่สามารถใช้สัญจรจรได้หลายสาย และมีถนนชำรุด

ระบุสาเหตุ

1. ฝนตกต่อเนื่องติดต่อกันหลายวัน
2. สร้างถนนและถมที่เพื่อปลูกสร้างอาคารที่อยู่อาศัยขวางทางน้ำ มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

Funded by
the European Union

3. การระบายน้ำจากเขื่อนท่าแนะ มีปริมาณมาก
4. ไม่ได้ขุดลอก เขื่อนงู คลอง เพื่อแก้ปัญหาระบายน้ำ
5. ขาดการจัดการระบายน้ำที่ดี

เงื่อนไขความรุนแรงถึงระดับใดที่จะกระทบกับชุมชนจากมากลงไปในน้อย

1. สัตว์เลี้ยงไม่มีที่อยู่ ทำให้เกิดโรคและล้มตายจำนวนมาก
2. น้ำท่วมพื้นที่ทางการเกษตรระดับรุนแรง ทำให้พืชผลทางการเกษตรเสียหายจำนวนมาก
3. น้ำท่วมถนนหนทาง ถนนขาดไม่สามารถสัญจรได้ไป มาได้
4. น้ำท่วมที่อยู่อาศัยจนไม่สามารถพักอาศัยได้ ทำให้ทรัพย์สินภายในบ้านเสียหาย

กรณีน้ำท่วมขนาดเล็ก หรือน้ำท่วมขัง ระดับความรุนแรง ระบุลักษณะการเกิดภัย

- ปานกลาง ฝนตกติดต่อ 1 – 2 วัน ทำให้มีน้ำขังปริมาณไม่มาก สามารถระบายได้ทัน
- น้อย ฝนตกตามฤดูกาล ซึ่งมีน้ำฝนไม่มาก น้ำระบายเองได้

ระบุสาเหตุ เป็นไปตามฤดูกาล และธรรมชาติ

- เงื่อนไขความรุนแรงถึงระดับใดที่จะกระทบกับชุมชน ระดับมาก
 1. ฝนตกติดต่อกันหลายวัน ทำให้เกิดน้ำท่วม
 2. มีพายุเข้าระดับรุนแรง และมีปริมาณน้ำมาก ทำให้น้ำท่วมติดต่อกันหลายวัน
 3. ถนนขาดหลายสายทำให้สัญจรไป – มาไม่ได้ ขาดการติดต่อจากตลาดภายนอก

กรณีน้ำแล้ง ระดับความรุนแรง ปานกลาง

ระบุลักษณะการเกิดภัย

1. ฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน
2. ต้นไม้ยืนต้นตายบางส่วน
3. ขาดน้ำทำการเกษตร

ระบุสาเหตุ

1. พื้นที่ในการเก็บน้ำมีน้อย
2. ฝนตกไม่ตรงตามฤดูกาล
3. การบริการ การจัดเก็บน้ำไม่เป็นระบบ
4. ขาดการควบคุมระบบบ่อบาดาล

เงื่อนไขความรุนแรงถึงระดับใดที่จะกระทบกับชุมชน

- ระดับปานกลาง
กระทบกับเกษตรกรโดยตรง เรื่องการเพาะปลูก เพราะถ้าไม่มีน้ำเพียงพอ พืชผลทางการเกษตร

Funded by
the European Union

จะได้รับผลกระทบโดยตรง ผลผลิตได้ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย ซึ่งมีผลกระทบกับรายได้ในการดำเนินชีวิต

3. กรณีตอบว่า อากาศร้อนมากขึ้น

() ร้อนมากที่สุดในปี พ.ศ. 2535 ระดับความรุนแรง ปานกลาง

ระบุลักษณะการเกิดภัย อากาศร้อนจนผิดปกติ ส่งผลต่อการดำรงชีวิต

- พืชผลการเกษตรเสียหาย พืชแห้งตาย ทำให้ขาดทุนจากการทำการเกษตร
- ทรัพยากรป่าไม้มีน้อย

ระบุสาเหตุ

1. ตัดไม้ทำลายป่า
2. ขาดการส่งเสริมการปลูกป่าในพื้นที่ เพื่อการทดแทน
3. การกำจัดขยะมูลฝอยไม่ถูกวิธี ทำให้เกิดภาวะโลกร้อนจากการเผาขยะ
4. ขาดการจัดการด้านความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

เงื่อนไขความรุนแรงถึงระดับใดที่จะกระทบกับชุมชน ระดับปานกลาง ขณะที่อยู่กลางแจ้งนาน ๆ

ถึงกับเจ็บไข้ได้ป่วยได้ บางคนเป็นลมถ้าอากาศร้อนมาก

4. กรณีตอบว่าเกิดวาตภัย (ลม) ระบุความถี่ที่เกิดต่อปีเฉลี่ย 2 ครั้ง โปรดระบุระดับความรุนแรงมาก
เกิดขึ้นในปี พ.ศ.2553

ระบุลักษณะการเกิดภัย

- ทำให้ต้นไม้หักโค่นในหลายพื้นที่ ไฟฟ้าดับหลายวัน บ้านเรือนที่อยู่อาศัยเสียหาย พืชผลทางการเกษตรได้รับความเสียหายจำนวนมาก

ระบุสาเหตุ

- อากาศร้อนผิดปกติ เกิดพายุดีเปรสชันเข้า เกิดจากภัยธรรมชาติ

ระบุเงื่อนไขความรุนแรงถึงระดับใดที่จะกระทบกับชุมชน

1. บ้านเรือนได้รับความเสียหาย
2. พืชสวน เช่นยางพาราหักโค่นล้ม เป็นจำนวนมาก
3. ต้นไม้ล้มขวางทางจราจร

5. ฤดูกาลมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือไม่ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ฤดูร้อน

ร้อนมากขึ้นแต่ไม่มากกว่าเดิม 10 ครั้งเรือน

ร้อนมากขึ้นแบบเห็นได้ชัด 8 ครั้งเรือน

Funded by
the European Union

ร้อนยาวนานกว่าเดิม 14 ครั้วเรือน

ฤดูฝน

ฝนทิ้งช่วง ไม่ตกตามฤดูกาล 16 ครั้วเรือน

ตกกระจุกตัว เป็นเวลานาน 5 ครั้วเรือน

ฝนตกไม่ครอบคลุมพื้นที่ 8 ครั้วเรือน

มาช้าและสั้นกว่าเดิม 11 ครั้วเรือน

ระบุลักษณะการเปลี่ยนแปลง

- ฤดูร้อนยาวนานกว่าเดิม ปกติฤดูร้อนเดือนเมษายนของทุกปี แต่ปัจจุบันจะร้อนมาก ๆ ทุกเดือน เกือบทั้งปี
- ฝนทิ้งช่วงไม่ตกตรงตามฤดูกาล ตกไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ฝนมาช้าและสั้นกว่าเดิม
- ฤดูฝน เป็นช่วงเวลาสั้นๆ ทำให้น้ำในแม่น้ำลำคลอง หรือแหล่งน้ำตามธรรมชาติ ลดลงอย่างรวดเร็ว พื้นดินขาดความชื้น

6. ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับชุมชน ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

- เสียชีวิต 3 ครั้วเรือน
- เสียทรัพย์สิน 22 ครั้วเรือน
- เกิดโรค 13 ครั้วเรือน
- เกิดความเครียด 17 ครั้วเรือน
- เสียรายได้ 23 ครั้วเรือน

ระบุลักษณะผลกระทบ

- 1) เกษตรกรเสียรายได้ เนื่องจากพืชผลทางการเกษตรได้รับความเสียหาย
- 2) ทำให้ทรัพย์สินเสียหาย ในกรณีเกิดน้ำท่วม น้ำเข้าบ้าน
- 3) ทำให้ประชาชนเกิดความเครียด อันเนื่องจากผลกระทบจากภัยพิบัติ
- 4) ทำให้เกิดโรคจากความเครียด จากรายรับน้อยกว่ารายจ่าย
- 5) เสียชีวิตจากภัยพิบัติที่เกิดขึ้น

ส่วนที่ 3 ประเด็นการรับมือและปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในรอบ 30 ปีที่ผ่านมา

7. หน่วยงานของท่านมีการจัดตั้งโครงสร้างและการประสานงานที่ชัดเจน เพื่อให้ทุกฝ่ายเข้าใจ

บทบาทและความรับผิดชอบหรือไม่ อย่างไร

Funded by
the European Union

- เทศบาลตำบลโตนดด้วน มีการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย ประจำปี โดยมีการประสานการทำงานกับผู้นำท้องที่ (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) อปพร. และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- เทศบาลตำบลโตนดด้วน ช่วยเหลือจัดซื้อวัสดุเพื่อซ่อมแซมที่อยู่อาศัย เมื่อเกิดภัยพิบัติ
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ เตรียมความพร้อมจัดงบประมาณสนับสนุนเวชภัณฑ์ ประสานข้อมูลกลุ่มคนเปราะบาง เช่น ผู้ป่วยติดเตียง ผู้ป่วยติดบ้าน ผู้พิการ ที่มีคำจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ ช่วยเหลือด้านการประชาสัมพันธ์ เตรียมความพร้อมประสานงาน อสม.ให้การช่วยเหลือ

8. หน่วยงานของท่านมีการจัดสรรทุนและสิ่งจูงใจให้เจ้าของบ้าน ครอบครัวยุติได้ต่ำและภาคเอกชนในการลงทุนเพื่อลดความเสี่ยงหรือไม่ อย่างไร

- สำนักงานพัฒนาชุมชน ช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุน ให้ครัวเรือนเข้าถึงแหล่งทุน เพื่อกู้ยืม และสนับสนุนการประกอบอาชีพ
- พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สนับสนุนทุนการทำอาชีพเสริมแก่ครัวเรือนที่มีรายได้น้อย หรือสนับสนุนพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์
- สถานศึกษา สนับสนุนทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนยากจน

9. หน่วยงานของท่านมีการปรับปรุงข้อมูลเรื่องภัยและความเสี่ยง รวมถึงความเปราะบางของชุมชนให้ทันต่อเหตุการณ์เสมอและแบ่งปันผลการประเมินความเสี่ยงดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร

- มีการสำรวจ และปรับปรุงข้อมูล มีการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านทุก ๆ ปี เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์
- มีการรายงานเหตุการณ์ เหตุการณ์สาธารณภัย เมื่อมีภัยพิบัติเกิดขึ้นในพื้นที่ ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชน ให้ทันต่อเหตุการณ์ภัยพิบัติที่เกิดขึ้น

10. องค์กรของท่านมีการลงทุนสร้างและดูแลปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่ช่วยลดความเสี่ยงต่อการเกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศหรือไม่ อย่างไร และมีระบบสำรองหรือไม่

ระบุรายละเอียด ระบบน้ำ(น้ำอุปโภค บริโภค น้ำเพื่อการเกษตร)

- มีระบบการจัดการน้ำประปา น้ำอุปโภค บริโภค น้ำเพื่อการเกษตร เพื่อเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน มีโครงการ โคก หนอง นา โมเดล นำร่อง จำนวน 4 แปลง

ระบุรายละเอียด ระบบระบายน้ำ

- มีการขุดลอกคูคลอง เหมือนน้ำสาธารณะ เพื่อป้องกันอุทกภัย

ระบุรายละเอียด ระบบไฟ/พลังงาน

- มีการติดตั้ง ซ่อมแซม ระบบไฟฟ้าสาธารณะ ให้สามารถใช้งานได้

Funded by
the European Union

ระบุรายละเอียด ระบบคมนาคม

- มีการซ่อมแซม ถนน หลุม บ่อ ถนน ติดตั้งไฟกระพริบทางร่วมทางแยก เพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน

ระบุรายละเอียด ระบบสุขภาพ

- เมืองไตนดด้วน ไม่มีระบบสุขภาพ

ระบุรายละเอียด ระบบอาหาร

- มีการรับบริจาค เมื่อเกิดภัยพิบัติ
- มีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

ระบุรายละเอียด ที่อยู่อาศัย

- มีการติดตั้งถังดับเพลิง ตามหมู่บ้าน ตามชุมชน เพื่อป้องกันและระงับอัคคีภัย
- มีการซ่อมแซมบ้านเรือน สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เมื่อเกิดภัยพิบัติ

11. หน่วยงานของท่านมีการวางระบบการเตือนภัยล่วงหน้าและเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินหรือไม่ อย่างไร

- มีการประสานฝ่ายปกครอง ให้ประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสายในหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน
- แจ้งข่าวไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แจ้งไปยังบุคลากรในพื้นที่ และอสม.ในพื้นที่
- จัดอบรมเจ้าหน้าที่ และ อสม.ให้มีความรู้ทักษะในภาวะฉุกเฉิน

12. หน่วยงานของท่านมีการปกป้องระบบนิเวศ และปรากฏทางธรรมชาติเพื่อบรรเทาภัยและรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศหรือไม่ อย่างไร

- กำหนดนโยบาย และสนับสนุนนโยบายการดูแลสิ่งแวดล้อม รณรงค์ลดการใช้กล่องโฟม กล่องพลาสติก สนับสนุนการใช้วัสดุจากธรรมชาติ
- โครงการจัดการขยะแบบยั่งยืนโดยเทศบาลตำบลไตนดด้วน
- มีการปลูกต้นไม้ ปลูกหญ้าแฝก เพื่อป้องกันการพังทลายของหน้าดิน
- มีการสำรวจต้นไม้ใหญ่ โดยมีการตัดแต่งกิ่งไม้ริมถนนสาธารณะ และบริเวณที่อยู่อาศัย

13. หน่วยงานของท่านมีการใช้ระเบียบด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินและระเบียบปฏิบัติ

ด้านการดูแลอาคาร เพื่อป้องกันความเสี่ยงรวมถึงมีการกำหนดพื้นที่ปลอดภัยให้กับประชาชนที่มีรายได้ต่ำ อีกทั้งมีการพัฒนาและยกระดับการตั้งถิ่นฐานที่ไม่เป็นทางการของชุมชนตามที่สมควรหรือไม่ อย่างไร

- มี พรบ.การขุดดิน ถมดิน มี พรบ.ควบคุมอาคารสิ่งปลูกสร้าง มีหน่วยงานกองช่างเทศบาลตำบลไตนดด้วนเป็นผู้ควบคุมดูแล

Funded by
the European Union

14. หน่วยงานของท่านมีการสร้างชุมชนใหม่ต้องตั้งอยู่บนการมีส่วนร่วมและความต้องการของชุมชนที่ได้รับผลกระทบหรือไม่ อย่างไร

- ไม่มีการสร้างชุมชนใหม่

15. หน่วยงานของท่านมีแผนหรือนโยบายในการพัฒนาเมืองโตนดั่ววนที่จะมีส่วนรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศหรือไม่ อย่างไร

- เทศบาลตำบลโตนดั่ววน กำลังดำเนินโครงการขุดลอกคูคลองให้สามารถระบายน้ำได้ดีขึ้น และสามารถเก็บกักน้ำในฤดูแล้งได้ปริมาณมากขึ้น
- เทศบาลตำบลโตนดั่ววนมีการวางแผนเวรคืนที่ดินเพื่อขยายทางน้ำเพื่อให้สะดวกในการระบายน้ำ
- มีการปลูกต้นไม้เพิ่มขึ้นในพื้นที่สาธารณะ
- เทศบาลตำบลโตนดั่ววน มีแผนพัฒนาการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

16. หน่วยงานของท่านมีอุปสรรคหรือข้อจำกัดในการปฏิบัติอะไร อย่างไร ในการรับมือผลกระทบที่เกิดขึ้นกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของเมืองโตนดั่ววน (แผน นโยบาย ยุทธศาสตร์ กฎ ข้อกำหนด ต่างๆ มีการเตรียมความพร้อมนำมาใช้ในยามเกิดภัยหรือไม่ อย่างไร มีการตอบสนองอย่างรวดเร็วหรือไม่ อย่างไร สามารถนำบทเรียนและประสบการณ์ในอดีตมาแก้ไขหรือไม่ อย่างไร มีระบบสำรองหรือไม่ อย่างไร ระบบการทำงานมีความยืดหยุ่น ทดแทนกันได้หรือไม่ อย่างไร)

- การดำเนินงานรูปแบบการวางแผนการเชื่อมต่อกับระดับ บน- ล่าง ยังไม่ชัดเจน ยังคงเป็นเรื่องของหน่วยงานแต่ละส่วนรับผิดชอบ
- งบประมาณไม่เพียงพอ
- บุคลากรไม่เพียงพอ
- เครื่องมืออุปกรณ์มีไม่เพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่

17. หน่วยงานของท่านมีข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาเมืองโตนดั่ววนในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศหรือไม่ อย่างไร

- ต้องการให้มีระบบชลประทานที่ดี
- ลดการเผาขยะ ลดการเผาหญ้า เพื่อลดภาวะโลกร้อน
- ขุด ลอก คู คลอง ที่ยังตื้นให้สามารถเก็บน้ำไว้ใช้ได้ตลอดทั้งปี
- ให้หน่วยงานของรัฐสร้างจิตสำนึกในการปลูกต้นไม้ให้มากขึ้นกว่าเดิม
- ให้ใช้พื้นที่สาธารณะเป็นที่เก็บกักน้ำเพื่อใช้ทางการเกษตร
- ขอรับการสนับสนุน งบประมาณ จากส่วนกลางเพื่อบริหารจัดการภัยพิบัติต่าง ๆ ให้ทันต่อสถานการณ์ เพื่อลดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน

Funded by
the European Union

- จัดการระบบน้ำประปาที่ใช้ในการบริโภคให้เพียงพอ สะอาดเหมาะในการใช้ในการบริโภค
-

7) กลุ่มผู้นำชุมชน ภาพรวม

ข้อมูลผู้นำชุมชน 6 คน

ประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในรอบ 30 ปีที่ผ่านมา

1.ระบุปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่พบ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

- น้ำท่วม 2 ครั้งเรือน
- น้ำแล้ง 4 ครั้งเรือน
- อากาศร้อนมากขึ้น 4 ครั้งเรือน
- เกิดวาตภัย(ลม) 3 ครั้งเรือน

2.กรณีตอบว่าน้ำท่วม

- ท่วมใหญ่ ระบุปี พ.ศ. 2553.ที่เกิด 2553ระดับความรุนแรงมาก

ระบุลักษณะการเกิดภัย

1. มีพายุเข้าทำให้ฝนตกติดต่อกันหลายวัน
2. น้ำจากเทือกเขาบรรทัดไหลลงสู่ที่ลุ่ม พื้นที่เมืองโดนดัดวัน

ระบุสาเหตุ

1. มีการสร้างสิ่งปลูกสร้างขวางทางน้ำ เช่นถมที่สร้างบ้าน
2. ท่อระบายน้ำมีน้อย และมีขนาดเล็ก

เงื่อนไขความรุนแรงถึงระดับใดที่จะกระทบกับชุมชนจากมากลงไปหาน้อย

1. น้ำท่วมพื้นที่เพาะปลูกพืชผัก
2. น้ำท่วมถนนหนทางไม่สามารถสัญจร ไป- มาได้

กรณีน้ำท่วมขนาดเล็ก หรือน้ำท่วมขัง ระดับความรุนแรง

- ระดับความรุนแรงน้อย 6 ครั้งเรือน

ระบุลักษณะการเกิดภัย

- ความรุนแรงระดับน้อย ในช่วงฤดูฝนของทุก ๆ ปี เดือน พ.ย-ธ.ค. เป็นช่วงฤดูการตามธรรมชาติ

ระบุสาเหตุ

- รับน้ำจากเขื่อนท่าแนะ

เงื่อนไขความรุนแรงถึงระดับใดที่จะกระทบกับชุมชน ระดับมาก

Funded by
the European Union

1. พายุมีลักษณะรุนแรง และมีปริมาณน้ำฝนมาก
2. น้ำท่วมถนนไม่สามารถสัญจรได้
3. น้ำท่วมพืชผลทางการเกษตร

กรณีน้ำแล้ง ระดับความรุนแรง

- ระดับความรุนแรงปานกลาง 6 ครั้งเรือน

ระบุลักษณะการเกิดภัย

1. ขาดแคลนน้ำกิน น้ำใช้ มีไม่เพียงพอ
2. ฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน ทำให้เกิดภาวะแห้งแล้ง

ระบุสาเหตุ

1. ฝนตกไม่ตรงตามฤดูกาล
2. ตัดไม้ทำลายป่า

เงื่อนไขความรุนแรงถึงระดับใดที่จะกระทบกับชุมชน

1. เสียหายกับพื้นที่เพาะปลูก ไม่มีหญ้าเลี้ยงสัตว์
2. ไม่มีน้ำใช้สำหรับเลี้ยงสัตว์

3. กรณีตอบว่า อากาศร้อนมากขึ้น

ร้อนมากที่สุดในปี พ.ศ. ไม่ระบุปี ไม่ระบุระดับความรุนแรง

ระบุลักษณะการเกิดภัย

- อากาศร้อนจนผิดปกติ ส่งผลต่อการดำรงชีวิต
- อากาศร้อน ฝนทิ้งช่วง ฝนไม่ตกตามฤดูกาล

ระบุสาเหตุ

- ตัดไม้ทำลายป่า
- ฝนทิ้งช่วงเป็นเวลานาน ทำให้อากาศร้อนมาก

เงื่อนไขความรุนแรงถึงระดับใดที่จะกระทบกับชุมชน

1. ต้นไม้แห้งตาย ต้นมะพร้าวตาย
2. พืชผลทางการเกษตรเสียหายเพราะอากาศร้อนมาก
3. อากาศร้อนทำให้กระทบกับอารมณ์และจิตใจของคน

4. กรณีตอบว่าเกิดวาตภัย (ลม) ระบุความถี่ที่เกิดต่อปีเฉลี่ย 2 ครั้ง โปรดระบุระดับความรุนแรงมาก
เกิดขึ้นในปี พ.ศ.2553

ระบุลักษณะการเกิดภัย

Funded by
the European Union

- อากาศร้อนผิดปกติ เกิดพายุดีเปรสชันเข้า เกิดจากภัยธรรมชาติ

ระบุเงื่อนไขความรุนแรงถึงระดับใดที่จะกระทบกับชุมชน ระดับความรุนแรงสูง

- 1) บ้านเรือนได้รับความเสียหาย
- 2) พืชสวน เช่นยางพาราหักโค่นล้ม เป็นจำนวนมาก ต้นไม้ล้มทับบ้านเรือน
- 3) ต้นไม้ล้มขวางทางจราจร

5. ฤดูกาลมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือไม่ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ฤดูร้อน

- ร้อนมากขึ้นแต่ไม่มากกว่าเดิม 2 ครั้งเรือน
- ร้อนมากขึ้นแบบเห็นได้ชัด 2 ครั้งเรือน
- ร้อนยาวนานกว่าเดิม 2 ครั้งเรือน

ฤดูฝน

- ฝนทิ้งช่วง ไม่ตกตามฤดูกาล 4 ครั้งเรือน
- ตกกระจุกตัว เป็นเวลานาน 2 ครั้งเรือน
- ฝนตกไม่ครอบคลุมพื้นที่ 2 ครั้งเรือน
- มาช้าและสั้นกว่าเดิม 4 ครั้งเรือน

ระบุลักษณะการเปลี่ยนแปลง

- ฤดูฝนสั้นกว่าเดิม
- ฝนไม่ตกตรงตามฤดู

6. ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับชุมชน ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

- เสียทรัพย์สิน 6
- เกิดโรค 6
- เกิดความเครียด 4
- เสียรายได้ 6

ระบุลักษณะผลกระทบ

- 1) ทำให้เสียรายได้ เนื่องจากการเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทำให้ได้รับผลผลิตลดน้อยลง
- 2) ทำให้เสียทรัพย์สิน ส่งผลกระทบต่อรายได้
- 3) ทำให้เกิดความเครียด ทำให้เกิดโรคต่าง ๆ ตามมา
- 4) สัตว์เลี้ยงเกิดโรคและเสียชีวิต

Funded by
the European Union

ส่วนที่ 3 ประเด็นการรับมือและปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในรอบ 30 ปีที่ผ่านมา

8. หน่วยงานของท่านมีการจัดตั้งโครงสร้างและการประสานงานที่ชัดเจน เพื่อให้ทุกฝ่ายเข้าใจบทบาทและความรับผิดชอบหรือไม่ อย่างไร

- มีโครงสร้างที่ชัดเจน โดยรับมอบหมายจากทางอำเภอ แบ่งหน้าที่รับผิดชอบตามคำสั่งของทางราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

9. หน่วยงานของท่านมีการจัดสรรทุนและสิ่งจูงใจให้เจ้าของบ้าน ครอบครัวรายได้ต่ำและภาคเอกชนในการลงทุนเพื่อลดความเสี่ยงหรือไม่ อย่างไร

- มีโครงการของรัฐจะให้ความช่วยเหลือตามขั้นตอน โดยพิจารณาจากครอบครัวรายได้ต่ำ

10. หน่วยงานของท่านมีการปรับปรุงข้อมูลเรื่องภัยและความเสี่ยง รวมถึงความเปราะบางของชุมชนให้ทันต่อเหตุการณ์เสมอและแบ่งปันผลการประเมินความเสี่ยงดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร

- มีการปรับปรุงข้อมูลทุกปี บางปีจะต้องสำรวจมากกว่า 1 ครั้ง เพื่อให้สามารถช่วยเหลือผู้ที่เปราะบางได้ทันเวลา มีการประเมินความเสี่ยงและให้การช่วยเหลือ

11. องค์กรของท่านมีการลงทุนสร้างและดูแลปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่ช่วยลดความเสี่ยงต่อการเกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศหรือไม่ อย่างไร และมีระบบสำรองหรือไม่

12. หน่วยงานของท่านมีการวางระบบการเตือนภัยล่วงหน้าและเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินหรือไม่ อย่างไร

- มีการแจ้งเตือนจากส่วนราชการ (อำเภอ) หรือ (หน่วยงานที่รับผิดชอบ)
- มีการเตือนภัยล่วงหน้าที่จะได้ตั้งรับกับภัยพิบัติ และประสานกับหน่วยงานสาธารณสุข

13. หน่วยงานของท่านมีการปกป้องระบบนิเวศ และปรากฏทางธรรมชาติเพื่อบรรเทาภัยและรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศหรือไม่ อย่างไร

- มีการป้องกันระบบนิเวศด้วยการปลูกต้นไม้ริมคลอง ปลูกหญ้าแฝกเพื่อรักษาระบบนิเวศ

14. หน่วยงานของท่านมีการใช้ระเบียบด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินและระเบียบปฏิบัติ

ด้านการดูแลอาคาร เพื่อป้องกันความเสี่ยงรวมถึงมีการกำหนดพื้นที่ปลอดภัยให้กับประชาชนที่มีรายได้ต่ำ อีกทั้งมีการพัฒนาและยกระดับการตั้งถิ่นฐานที่ไม่เป็นทางการของชุมชนตามที่สมควรหรือไม่ อย่างไร

- มีระเบียบตาม พ.ร.บ. สิ่งปลูกสร้าง

15. หน่วยงานของท่านมีการสร้างชุมชนใหม่ต้องตั้งอยู่บนการมีส่วนร่วมและความต้องการของชุมชนที่ได้รับผลกระทบหรือไม่ อย่างไร

- ไม่มี

Funded by
the European Union

16.หน่วยงานของท่านมีแผนหรือนโยบายในการพัฒนาเมืองต้นด้าวที่จะมีส่วนรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศหรือไม่ อย่างไร

- ทางหน่วยงานจะรับมอบหมายนโยบายจากทางอำเภอ ให้มีการปลูกป่า ขุดลอกคูคลองเพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงแล้ง

17.หน่วยงานของท่านมีอุปสรรคหรือข้อจำกัดในการปฏิบัติอะไร อย่างไร ในการรับมือผลกระทบที่เกิดขึ้นกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของเมืองต้นด้าว (แผน นโยบาย ยุทธศาสตร์ กฎ)

- มีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ มีข้อจำกัดเรื่องบุคลากร

18.หน่วยงานของท่านมีข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาเมืองต้นด้าวในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศหรือไม่ อย่างไร

- ให้มีเครื่องจักรเพื่อขุดลอกคูคลองระบายน้ำก่อนหน้าฝน เพื่อระบายน้ำได้เร็วหรือให้มีเครื่องสูบน้ำ ระบายน้ำลงสู่ที่รองรับ
- ให้มีหน่วยช่วยเหลือฉุกเฉินอย่างทันท่วงที

เอกสารอ้างอิง

1.

ห

นังสือภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลไตนดด้วน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง จัดทำโดยเทศบาลตำบลไตนดด้วน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

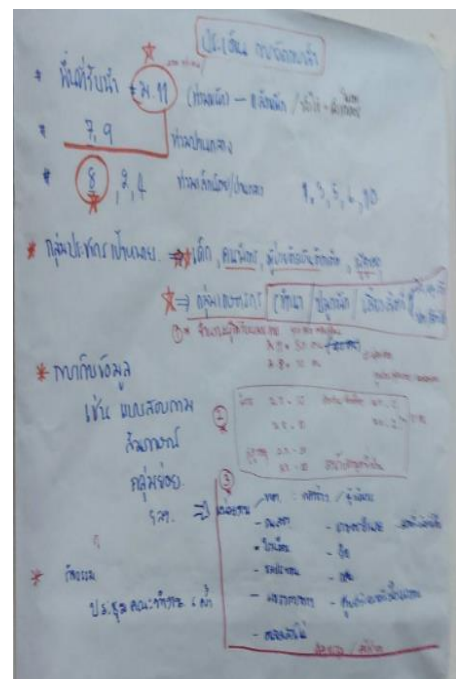
Funded by
the European Union

ภาพกิจกรรม

ประชุมเปิดเมือง

Funded by
the European Union

ประชุมพิจารณาประเด็น ความเปราะบาง

วัดเวทีในชุมชน

คณะทำงานประชุมย่อย

Funded by
the European Union

นายชนิศกณ สุขแก้ว
ตัวแทนชมรมจักรยานเพื่อสุขภาพ
บ้านวังจระเข้ ตำบลโตนดด้วน

นางอุไร เกื้อทวี
ตัวแทนข้าราชการบำนาญ

Funded by
the European Union

นาย

สมชาย บุญสนิท

นายกสมาคมพัฒนาคนผู้พิการทางการเคลื่อนไหว
จังหวัดพัทลุง

นางสมพิศ เมฆแก้ว
ประธาน อสม. ตำบลโตนดด้วน

Funded by
the European Union

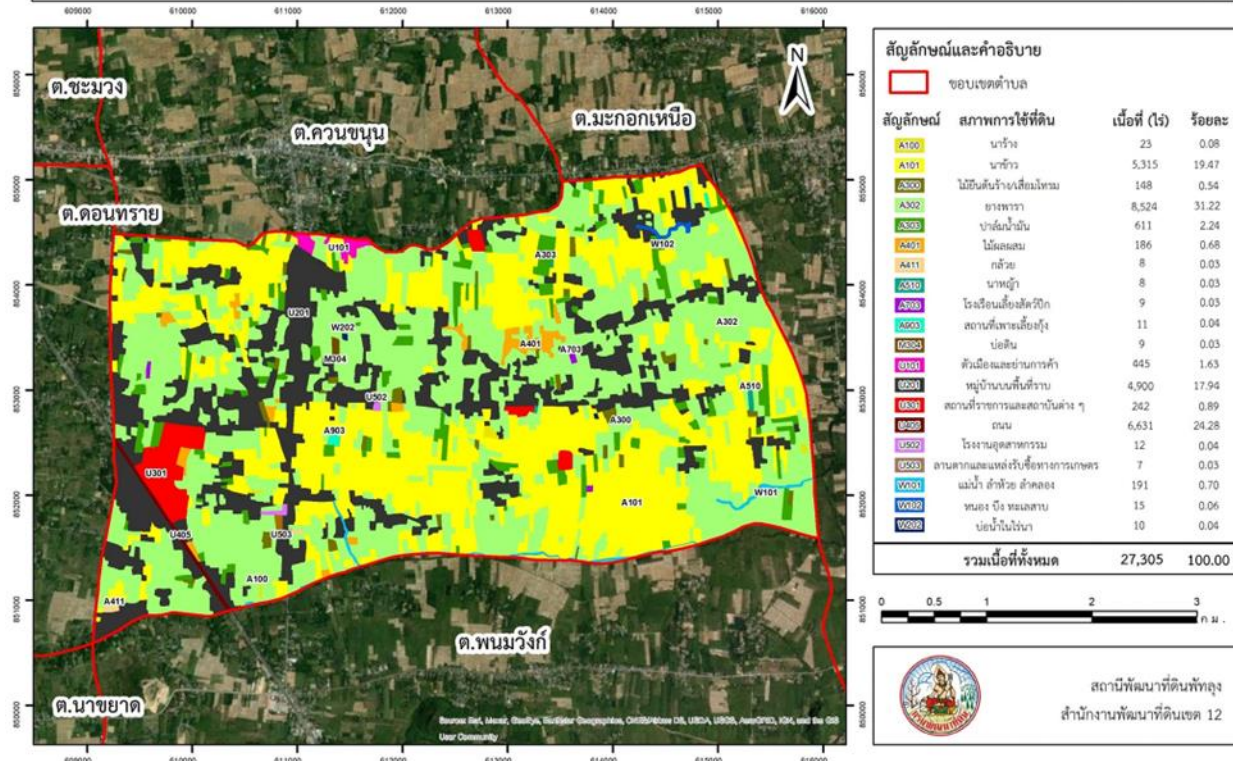
นางศิริมาศ รุยไกรรัตน์
นักวิชาการสาธารณสุข
ที่ปรึกษา

Funded by
the European Union

แผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลโดนดด้วน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

เปลี่ยนแปลง
สภาพภูมิอากาศ

เปราะบาง
เมือง